

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLIII. št. 9 (12.641)

Trst, nedelja, 11. januarja 1988

primorski dnevnik

TRST

PP 559
(4 linije)

gio 1
- 85723

20

P.P. 132
66001 KOPER

OSREDNJA KNJIZNICA

B554 AA

60100200

Včerajšnje zasedanje monetarnega odbora EGS brez rezultatov Evropska denarna kriza zdaj v rokah finančnih ministrov

Verjetno bodo revalvirali marko, frank pa bo ostal pri sedanji pariteti

BRUSELJ — Kot je bilo predvideti, se ni mogel takojmenovani monetarni odbor EGS včeraj zediniti glede nove revizije odnosov med valutami znotraj Evropskega denarnega sistema po krizi, ki sta jo povzročila močan dvig zahodnonemške marke in vrtoglavi padec francoskega franka. To pomeni, da ne bo mestoma zaželenih tehničnih rešitev, ampak bo treba zadevo rešiti politično, to je na izrednem zasedanju finančnih ministrov EGS danes popoldne v Bruslju. Morda pa je tako tudi prav, saj je kriza franka nastala zlasti iz notranjepolitičnih razlogov, a sporu med Parizom in Bonnom je spet botroval politični dejavnik, namreč ta, da nemška vlada ni hotela enostransko sprejeti ukrepa o revaloraciji marke, ki so ga zahtevali Francozi, ker bi se ji utegnilo to pred volitvami v Bundestag (25. januarja) tudi maščevati.

Člani monetarnega odbora EGS (funkcionarji emisijskih zavodov in finančnih ministrstev) so se sešli včeraj zgodaj popoldne v centru Borschette, se pravi v eni od številnih palač, ki jih ima EGS v Bruslju. Zunaj je bil vražji mraz, notri pa kljub prijetni toploti hladno vzdušje, tako da je bilo že od

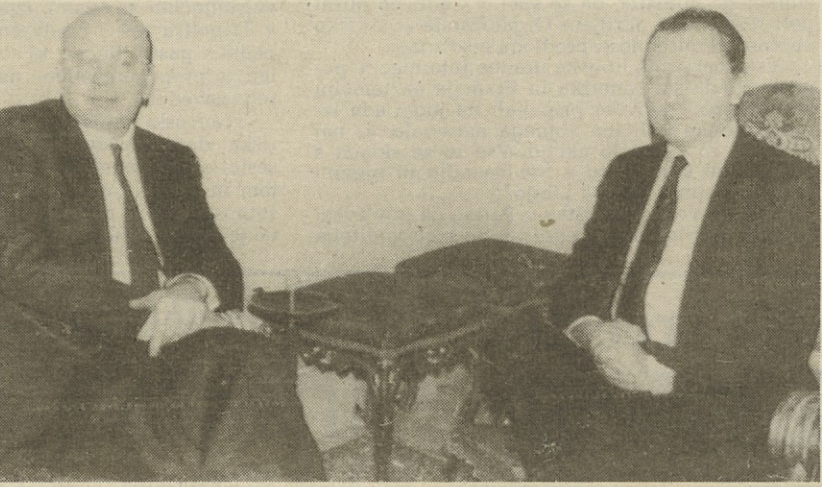
vsega začetka moč prerokovati, da se bo posvet končal z remijem in da bo treba na odločilno potezo počakati do današnjega popoldneva. Člani odbora, ki mu je predsedoval zahodnonemški finančni minister Tietmeyer (!), so se morali namreč najprej spopasti s »skromnejšimi«
valutami, kot npr. z belgijsko-luksemburškim frankom, ki bi rad šel vstřic z marko, in nizozemskim guldenom pri njuni možni revaloraciji za 3-4 odstotke nasproti pariteti z evropsko denarno enoto (ECU) in se šele potem lotiti vprašanja marke in franka (z liri, ki se je avtomatično že itak devalorirala znotraj »kače«
za 1,5 odstotka, ni bilo problemov). Toda zaman.

In vendar so se našli tudi optimisti. Nekateri denarni izvedenci so pač računali, da bo mogoče takoj do najpreprostejše rešitve, kakršno naj bi skrivoma nakazali že pred tremi dnevi v Parizu in Bonnu. Šlo bi za 3-odstotno ovrednotenje marke (in nizozemskega guldena) ob nespremenjeni pariteti drugih valut v EDS nasproti ECU. Naenkrat pa je nastal zaplet, o katerem vsekakor pravijo, da ni zadeval lire, čeprav ni moč izključiti njene

prikrojitve novim monetarnim razmerjem. Kot je znano, sme vsaka valuta EGS po sporazumu o EDS iz leta 1979, ki ga je Vel. Britanija oproščena, nihati do največ 2,5 odstotka navzgor in navzdol nasproti drugim valutam, medtem ko je liri dovoljeno 6-odstotno nihanje v obeh smereh. Kaj bo to-

rej danes? Zelo verjetno se bodo odločili za 3-4 odstotno ovrednotenje marke, ne pa tudi za razvrednotenje franka.

Zadevo sta obravnavala včeraj tudi Craxi in predsednik izvršne komisije EGS Delors, ki je prišel na obisk v Rim (na sliki AP). (dg)

Sosedski odnosi in položaj manjšin

LJUBLJANA — Odnosi med Socialistično republiko Slovenijo in avtonomno deželo Furlanijo-Julijsko krajino so bili v ospredju razgovorov med predsednikom Izvršnega sveta SRS Dušanom Šinigojem in enotno delegacijo Slovencev v Italiji. Srečanje je bilo v petek v Ljubljani in je bilo nadaljevanje sestanka, ki ga je Dušan Šinigoj imel pred tremi tedni v Sežani z zastopniki narodnostne skupnosti.

V prisrčnem in odkritem razgovoru z enotno delegacijo (Marija Ferletič in Marij Maver za SSO, Boris Race in Mirko Primožič za SKGZ, Marjan Terpin in Ivo Jevnikar za SSK, Jelka Gerbec in Edvin Švab za KPI, Boris Strekelj za PSI, Viljem Černo in Ferruccio Clavara za Slovence videmske pokrajine) se je Dušan Šinigoj dotaknil vrste problemov. Tako je bil govor o stikih med sosednjima deželama, o poživljalni odnosov, o drugih odprtih vprašanjih, o sinhrotronskem svetlobnem generatorju, še zlasti pa o problemih manjšine. Seveda so se med razgovorom dotaknili tudi nedavnega pisanja zagrebškega Vjesnika v zvezi s slovensko narodnostno skupnostjo v Italiji ter izrazili obžalovanje ter obsodbo ob vsebini članka, obenem pa tudi pričakovanje, da bo prišlo do nadaljnjega razčiščevanja s strani zagrebškega lista.

Manjšinska problematika je prišla še bolj do izraza med sprejemom za predstavnike Slovencev v zamejstvu, ki ga je priredil predsednik predsedstva SRS France Popit. Med tem srečanjem so, kot smo že poročali, Marija Ferletič, Boris Race, Jelka Gerbec in Ivo Jevnikar v široki razpravi z raznih strani orisali položaj slovenske manjšine v Italiji, težave, s katerimi se spoprijema, in uspehe, ki jih je dosegla.

S sodelovanjem PSI in KPI, »če se odreče ostankom marksizma«

Nicolazzi (PSDI) predlagal »reformistično alternativo«

RIM — Štirideset let po razkolu v Palači Barberini predlaga PSDI socialistom sodelovanje na čelu laičnega gibanja, ki naj preobrazi italijansko družbo. Na 21. strankinem kongresu, ki se je začel včeraj, je tajnik Nicolazzi iznesel »strateški«
recept »reformistične alternative«
kot edinega možnega sredstva, da »Italija napravi tisti skok naprej, ki sta ji ga doslej preprečevala tako marksistična kot klerikalna kultura«.

Privilegirani sopotniki socialdemokratov naj bi bili socialisti, »ki pa morajo revidirati nekatere svoje oblastniške skomine«, in radikalc, medtem ko naj bi se demokristjani, republikanci in liberalci združili v »konservativno krilo«. Kaj pa KPI? »Tudi komunisti se lahko potegujejo za sodelovanje pri reformistični alternativni«, je rekel Nicolazzi, »a pod pogojem, da do konca opravijo svojo revizionistično nalogo, sicer bodo potegnili krajši konec po vzoru francoskih komunistov«. Cilj Nicolazzijeve »reformistične alternative«
je, da se tudi v Italiji izoblikujeta dva tabora: na eni strani konservativni s KD, PRI in PLI, na drugi pa napredni »socialističnim in demokratičnim pečatom«, h kateremu lahko pristopi KPI, če se reši marksističnih ideoloških spon.

Nicolazzi je torej delil vsevpreg spričevala, ki pa niso po gođu ne demokristjanom ne republikancem in liberalcem, pač pa (seveda) socialist-

tom (Craxi: Odnosi med strankama se bodo po kongresu PSDI utrdili), vtem ko je Natta rekel, da Nicolazzi le ni predlagal razbitja zdajšnjih zavezništev med svojo stranko in drugimi vladnimi silami. Na kongres PSDI so tokrat prvič povabili vodstvo Slovenske skupnosti iz naše dežele. (dg)

Franco Nicolazzi podaja tajniško poročilo na kongresu PSDI. (AP)

General Jaruzelski bo jutri v Italiji

RIM — Poljski predsednik, general Wojciech Jaruzelski, bo od ponedeljka na uradnem obisku v Italiji. Poljski ambasador v Rimu je včeraj obenem sporočil, da je predsednik Jaruzelski sprejel ponudbo ministrskega predsednika Craxija in se bo zato sestel s tajniki italijanskih sindikatov CGIL, CISL in UIL, Pizzinatom, Marinijem in Benvenutom.

Po svojem prihodu v Rim bo general Jaruzelski najprej gost predsednika Cossiga. Že v ponedeljek pa sta na programu tudi sestanek poljskega predsednika z Bettinom Craxijem ter sestanek zunanega ministra Andreottija s poljskim kolegom Orzechowskim. V torek bo generala Jaruzelskega sprejel papež Janez Pavel II. Kdaj bo srečanje s predstavniki zveznih sindikatov, pa zaenkrat še ni določeno. Znano pa je, da bodo radikalc med obiskom poljskega državnika organizirali demonstracije.

Košarka: v moški B-2 ligi

Jadran izgubil po podaljšku

TREVISO — Sinoči so jadranovci v Trevisu po izredno napeti, raztrgani ter hkrati dopadljivi in slabi tekmi po enem podaljšku klonili pred Stefanom iz Trevisa. Brumnovi varovanci so si zmago zapravili v drugem delu igre, ko so delovali vse preveč zmedeno in neučinkovito v napadu, kar so domačini izkoristili in tako osvojili dragoceno zmago.

Začetek tekme je dal slutiti, da bodo plavi suvereno premagali domačo postavo, ki sploh ne spominja na Stefan izpred dveh let. Brumnovi fantje so začeli zelo napadalno z osebno obrambo in povsem onemogočili domačine v napadu. Naravno sijajna obramba je našim omogočila, da so v tretji minuti prvega polčasa povedli s 7:0, kar je seveda oslabilo razpoloženje Stefanovih košarkarjev, ki so le s težavo prihajali na ugodne položaje za met.

Jadranovi centri so uspešno lovili odbite žoge. Žerjal in Sosič sta drvela v protinapad kot plemenska žrebca, vojaku Banu pa so terenske strelske vaje očitno koristile, saj je zadel štiri zaporedne troje in bil pobudnik nekaj res atraktivnih akcij. Od 5. do 15. minute prvega polčasa so delovali jadranovci kot izredno uagljen mehanizem, nato pa so nekoliko popustili, delno po zaslugi nasprotnika, ki je v obrambi prešel v široko consko postavitev z dvojenjem nad

NADALJEVANJE NA 14. STRANI

Odbojka: sinoči v ženski B ligi

Meblo zlahka v Trentu

TRENTO — Združena ekipa Meblo je prvi del odbojarskega prvenstva B lige sklenila z razmeroma lahko zmago na gostovanju v Trentu. Uspeh naših igralr ni bil pravzaprav nikoli v dvomu, čeprav bi se dalo po delnih izidih posameznih nizov (13:15, 10:15, 12:15) soditi drugače. Med ekipama je namreč precejšnja kvaliteta razlika. Bivši prvligaš iz Trenta je namreč letos pogumno pomladil ekipo. Torrefranca igra zelo požrtvovalno, ima dokaj urejen sprejem servisa in dopadljivo igrjo, a ji povsem primanjkuje izkušnosti za tako zahtevno ligaško tekmovanje, saj imata le dve igralki več kot dvajset let. V končnici so bile tako gostiteljice vselej lahek plen prekaljenih Meblovih igralr, kakršne so Kraljeva, Nacinovijeva in Maverjeva. Še zlasti Maverjeva je tokrat prebijala nasprotnikovo obrambo z vseh položajev in na vse možne načine.

Tekma se je v bistvu odločila v prvem setu. Našim je v tem delu igre »uspelo«
zgrešiti kar enajst servisov, a so po začetnem vodstvu Torrefrance s 6:3 po menjavi Žerjalove z Garbinijevo povedle z 12:6. Spet se je zataknilo, a pri 12:12 niso bile gostiteljice več nevarne.

Najlažje je bilo Meblu v drugem nizu, saj je bila naša ekipa stalno v vodstvu. V tem nizu je Neva Grgič zamenjala Kraljevo.

NADALJEVANJE NA 14. STRANI

Namizni tenis: ženska A liga

Dvojni uspeh Krasa Globtrade

BOCEN — Včerajšnji prvi tekmi tretjega povratnega kola italijanske namiznoteniske A lige sta se uspešno iztekli za Krasa Globtrade. Žreb je določil, da se najprej pomeri z vodečim Coccagliom, ki pa ni bil kompleten in tako so naša dekleta brez boja zmagala s 4:0. Zatam se odpravile še domači Recoaro. Izid za krasovke je bil 4:3 (Doljak - Fassolt 2:0, Sedmak - Donda 1:2, Bernardić - Santifaller 2:0, Doljak in Sedmak - Donda in Santifaller 0:2, Doljak - Donda 1:2, Bernardić - Fassolt 2:0, Sedmak - Santifaller 2:1). Danes se bo Kras Globtrade pomeril še z Royem, ki ne more računati na Bevilacquaovo (noga v mavcu). Žal pa je tudi Krasa Globtrade dopotoval brez službeno zadržane Sonje Milič (namesto nje je prišla Lara Sirca).

Ostala sinočnja izida: Roy - Recoaro 3:4, Coccaglio - Roy 4:3.

V Bejrutu divja spopad za letališče

BEJRUT — Težke havbice so včeraj ciljale predsedniško palačo v vzhodnem, krščanskem Bejrutu. Urada predsednika Džemajela granate niso zadele, tudi škoda na palači je bila minimalna. Opozorilo šefu libanonske države pa je bilo zelo zgovorno. Džemajel se mora jasno izreči, ali je za nacionalno spravo med krščanskimi in muslimanskimi silami, ali pa naj nadaljuje z oportunističnim čakanjem na »boljše čase«.

Muslimani očitajo predsedniku, da se je že ogrel za »kantonizacijo« Libanona, kar bi pomenilo, da bi vsaka verska, etnična in ideološka skupina imela svoje neodvisno ozemlje.

S tega zornega kota je treba gledati tudi na že dva dni trajajočo bitko za bejrutsko letališče. Krščansko topništvo je tudi včeraj obstreljevalo pristajalne steze, da so letališče dvakrat odprli, pod točo granat pa spet zaprli. Maroniti skušajo izsiliti od muslimanov privolenje za gradnjo letališča v krščanskem delu libanonskega glavnega mesta. Trdijo namreč, da je sedanje letališče v muslimanskem delu nesigurno, kar seveda sedaj dokazujejo s topovskimi in minometalskimi granatami. Muslimani pa ne pristajajo na tako izsiljevanje, saj bi izgradnja letališča v krščanskem delu potrdila kantonizacijo glavnega mesta, kristjanom pa zagotovila varno okno v svet.

Pozno sinoči so se končno domenili, da bodo prenehali z bombardiranjem letališča. Po mnenju opazovalcev pa bo tudi to premirje kratkotrajno.

Stavka železničarjev in javnega sektorja stopa v 25. dan Desničarske demonstracije proti stavkajočim ustvarjajo hudo družbeno napetost v Franciji

PARIZ — Spor med železničarji in francosko vlado prehaja v končnico. Vlada je ponudila izredno nagrado v višini 0,4 odstotka na celotni osebnih dohodek, ki jo bodo zamenjali z mezdnim poviškom v enaki višini, veljavnim od lanskega januarja. Po nekaterih vesteh bi sporazum utegnili podpisati vsak čas, toda federacija prevoznikov bo osnutek pogodbe sprejela šele po delavskih skupščinah, ki bodo v ponedeljek zvečer. Stavka železničarjev se nadaljuje in je danes prišla v 25. dan. Včeraj je vozilo že 60 odstotkov vlakov. Stavka pariške podzemeljske železnice bo trajala do 13. januarja, še vedno pa občasno zmanjkujeta električni tok in plin.

Medtem ko se po eni strani zaključuje, vsaj tako je mogoče sklepati iz agencijskih vesti, spor med železničarji in vlado, se po drugi strani vedno bolj zaostrojuje politični spor. K temu so v veliki meri prispevali konservativci iz stranke predsednika Chiraca. Njegovi desničarji že nekaj dni pozivajo na demonstracije, s katerimi naj

bi državljani protestirali zaradi neugodja, ki ga povzročajo stavke železničarjev, javnih prevozov, elektra in plinarn. V Bordeauxu se je na takšni demonstraciji zbralo kakšnih 10.000 oseb, med katerimi tudi direktorji podjetij in trgovci. Poglaviti cilj njihovih napadov je bila sindikalna organizacija CGT. Eno izmed gesel se je glasilo: Priznamo pravico do stavke, toda zavračamo pravico, da stavkajoči jemljejo potrošnike za talce.

Hudo družbeno napetost bosta povzročili demonstraciji, ki bosta v ponedeljek v Parizu. Poleg demonstracije desnega krila Chiracove novogolistične stranke je svojo demonstracijo oklical tudi skrajni desničar Le Pen, ki se ne loteva samo stavkajočih, ampak napada tudi »vladno popuščanje«.

Komunistična partija vidi v teh demonstracijah izredno močan napad na stavkajoče, socialisti pa očitajo vladi, da hoče stavko politično obarvati.

Predlog Alžirije za mirno poravnavo spora v Čadu

TRIPOLIS — Predsednik Libije Gadafi je včeraj sporočil, da sprejema ponudbo alžirskega zunanjega ministra, da se spor v Čadu po mirni poti rešuje pod okriljem Organizacije za afriško enotnost. Podrobnosti predloga niso znane.

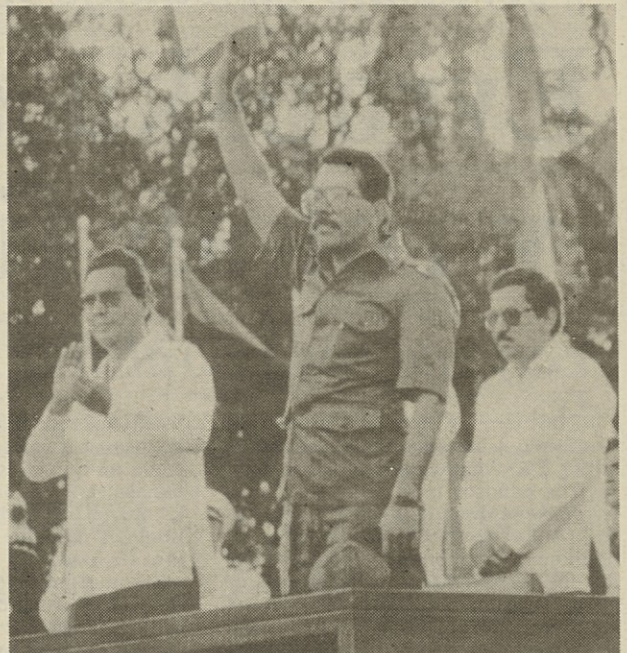
Vse včerajšnje libijske uradne informacije poudarjajo, da sta Amerika in Francija na temelju atlantskega dogovora pripeljali na jug Čada izredno velike količine vojnega materiala, ki naj bi služil za kasnejšo akcijo. Vse to se sklada s pripravami šeste flote v Sredozemlju in njenim napadom aprila lani na Libijo.

Čadsko veleposlaništvo v Parizu pa je v zvezi s pozivom Gukunija Weddeya, bivšega voditelja

prolibijskih gverilcev, ki so prešli na stran vladnih čadskih čet, naj se prične pogajanja med vojskujočimi se silami, izjavilo, da hoče Gukuni v Tripolisu rešiti predvsem svojo kožo in da je padel v past Libijcev, ki so izkoristili njegov ugled za propagandistične namene, ne da bi se on tega zavedal.

Francoski general Jean Saulnier, ki ga je pariška vlada poslala, naj pregleda položaj, se je sestal s predsednikom Čada Hissenejem Habremem in ga informiral, da »francoska vojska prisotnost ustreza razmeram« in da Francija smatra, da je »en del Čada zaseden«.

Nova nikaragovska ustava

MANAGUA — Nikaragovski predsednik Ortega je včeraj v Managui podpisal novo nikaragovsko ustavo (telefoto AP). V njej so predvidene demokratične svoboščine vključno s svobodo tiska, ustanavljanja strank in svobodo veroizpovedi. Zaradi kontrarevolucije pa so te svoboščine omejevali. Prav zato je prišlo do množičnih demonstracij opozicije. Ortega pa je opozoril, da v kratkem pričakujejo spektakularen napad ZDA

Peresova rimska srečanja

Izraelski zunanji minister in podpredsednik vlade Peres se je včeraj v Rimu sestal tudi z italijanskim obrambnim ministrom Spadolinijem. Peres je v svojih pogovorih pokazal precejšen optimizem glede reševanja bližnjehodne krize in se zavzel za večjo podporo kralju Huseinu (Telefoto AP)

Pozabljena zalivska vojna postaja vedno bolj krvava

Irak bombardiral šest iranskih mest

BAGDAD, TEHERAN — Dezful, Ram Hormus, Nahavand, Bružerd, »sveto mesto« Kom (uradno bivališče ajatolaha Homeinija), Isfahan, Dezful, šest iranskih mest, ki so jih Iranci včeraj bombardirali z raketami zemlja-zemlja. Z orožjem sovjetske produkcije je Irak malo pred poldnevom (po krajevnem času) odgovoril na predvčerajšnjo iransko ofenzivo na mesto Basra.

S takim odgovorom bo nedvomno sprožil nov oboroženi odgovor iranske vojske. Tudi včerajšnji dan je na iransko-iraški fronti minil v znamenju iraške protiofenzive. Ob naravni meji, ki jo zariše reka Šat el Arab, se še naprej, kdaj bolj, kdaj manj počasno, kdaj bolj, kdaj manj prepričano, vleče izčrpavalna vojna med Iranom in Irakom.

V ofenzivah ima pobudo Iran, ki mu začasno uspe doseči tudi delne uspehe, kot je to bilo predvčerajšnjim, ko so sprožili ofenzivo Kerbala 5, a te ozemeljske osvojitve kaj kmalu izgubi. Iranci so po priznanju samih iraških

informativnih virov prodrli 35 kilometrov v notranjost Iraka. Svoje ofenzive pa Irandrago plačuje. Skupijo jo predvsem iranski vojaki, ki jih Homeinijev generalni štab pošilja v napad oborožene z orožjem in vojaškimi prikljinami spornega ameriškega porekla.

Bodisi zaradi svojega »gospodarskega« deleža v iransko-iraški vojni bodisi zaradi splošnega interesa, ki ga vzbujajo dolgotrajni - vojna traja že sedem let - nemiri na območju, kjer je veliko naftnih vrelcev, se Američani pazljivo ukvarjajo s konfliktom ob Šat el Arabu. Pri tem pa ameriški vojaški informativni viri ugotavljajo, da je Iran trenutno na slabšem.

Kaže, da je iranska napadalna taktika vse preveč podobna nagoni taktiki kozliča, ki se z vso silo zaganja proti vratom ne glede na to, ali se bo pri tem tudi krepko udaril. Sicer bi težko razumeli smisel verižnih ofenziv Kerbala (zadnja v času je bila št. 5), ki terjajo ogromno človeških žrtev, pred-

vsem iranskih napadalcev. V ofenzivi Kerbala 4, ki so jo sprožili v noči s 24. na 25. december, je obležalo 15.000 iranskih vojakov, 10.000 pa jih je bilo ranjenih. Tudi predsinocna ofenziva na iraško obmejno mesto Basra je terjala najmanj 5.000 iranskih žrtev.

Od obeh držav je Irak tista, ki razpolaga, kljub Reaganovim pošiljkam orožja Iranu, s popolnejšim in tehnološko modernejšim arzenalom, Iran pa krije svoje oborožitvene pomanjkljivosti s človeško prodorno silo. Prav to je razlog, da se bojišče ob Šat el Arabu spreminja v pravo pokopališče za tisoče in tisoče iranskih »prostovoljcev«, ki s plastičnim ključem za vratom upajo odpreti nebeška vrata in se zato samomorilsko podajajo iraškim bunkerjem nasproti.

S svoje strani pa se Irak v svojih odgovorih na iranske ofenzive poslužuje tudi kemijskega orožja. Še včeraj so baje svoj napad z raketami zemlja-zemlja na šest iranskih mest podkrepili z uporabo strupenih plinov pri uničevanju iranskih mostič.

Začnite dobro
NOVO LETO
v trgovinah

Zurlan

V TEKU JE IZREDNA
PROMOCIJSKA PRODAJA

V UL. CARDUCCI 20

V UL. MURATTI 4

TV ČRNO-BELI Inno-hit, Grundig, Philips	od 198.000 lir dalje
TV COLOR z dalj. uprav. Inno-hit, Grundig, Philco, Philips, Nordmende, Sony	od 498.000 lir dalje
VIDEOREGISTRATORJI Vhs Inno-hit, Grundig, Sony, Nordmende, Philips, Hitachi	od 798.000 lir dalje
VIDEOCAMERE HS in VHSC	od 2.590.000 lir dalje
RADIO AM/FM najboljših znamk	od 14.900 lir dalje
RADIO REGISTRATORJI AM/FM najboljših znamk	od 49.000 lir dalje
DIGITALNI TELEFONI	od 9.900 lir dalje
AVTORADIO s kasetofonom AM/FM stereo najboljših znamk	od 88.300 lir dalje
RADIO BUDILKE AM/FM	od 39.000 lir dalje
MALI GOSPODINJSKI stroji Braun, Moulinex, Rowenta, Simac, Tefal,	
Likalniki z vodno paro	od 54.500 lir dalje
RAČUNALNIKI Commodore, Philips, Toshiba, SPECTRUM, SPECTRAVIDEO	
PRALNI STROJI Candy, Rex, Indesit, San Giorgio, Aeg, Ignis, Philco, Ariston	od 336.000 lir dalje
HLADILNIKI Candy, Rex, Ignis, Indesit, Ariston	od 183.000 lir dalje
ŠTEDILNIKI inox, termoventilirana peč, najboljše znamke	od 390.000 lir dalje

LESTENCI NAJBOLJŠIH ZNAMK S POPUSTI OD 20% DO 50%

PEČI, RADIATORJI, TERMOVENTILATORJI ITD. NAJBOLJŠIH ZNAMK PO UGODNIH CENAH.

SERVIS ZA KAVO 15 kosov za 12 oseb porcelan Bavaria	od 59.900 lir dalje
1. kakovosti	od 89.900 lir dalje
SERVIS ZA ČAJ 15 kosov za 12 oseb porcelan Bavaria	
1. kakovosti	
NAMIZNI SERVIS 41 kosov za 12 oseb porcelan Bavaria	229.900 lir
1. kakovosti z zlatim robom	
SERVIS ZA KAVO 15 kosov za 12 oseb porcelan Bavaria	89.900 lir
1. kakovosti z zlatim robom	
SERVIS ZA ČAJ 15 kosov za 12 oseb porcelan bavaria	
1. kakovosti z zlatim robom	109.000 lir
6 SKODEL ZA JUHO s krožnikom, bel porcelan Bavaria	34.900 lir
1. kakovosti	
NAMIZNI SERVIS 41 kosov za 12 oseb porcelan Bavaria	229.000 lir
Eschenbach 1. kakovosti, emajliran za pomival. stroj	16.900 lir
6 SKODELIC ZA KAVO beli porcelan 1. kakovosti	29.900 lir
6 KRISTALNIH KOZARCEV 24% Pb ročno okrašenih	29.100 lir
KRISTALNE ŠKATLICE BOHEMIA 24% Pb ročno brušene	16.900 lir
NAMIZNI KRISTALNI PODSTAVEK BOHEMIA 24% Pb ročno brušen	99.000 lir
SERVIS ZA KOMPOT BOHEMIA 7 kosov	9.900 lir
SERVIS ZA KOMPOT 7 kosov	14.900 lir
SERVIS ZA KOMPOT 7 kosov z rdečim robom	49.900 lir
EKONOM LONEC LAGOSTINA original 3,75 l	59.900 lir
EKONOM LONEC LAGOSTINA original 5 l	179.900 lir
JEKLENA POSODA 18/10 ZANETTI za kuhanje brez maščob 11 kosov	259.000 lir
JEKLENA POSODA 18/10 12 kosov za kuhanje brez maščob BARAZZONI	49.900 lir
EKONOM LONEC BARAZZONI 3 l	59.900 lir
JEKLENA OVALNA POSODA 18/10 30 cm s termičnim pokrovom	21.900 lir
POSODE ZA PEČENJE iz jekla 18/10	169.900 lir
JEDILNI PRIBOR 75 kosov za 12 oseb iz jekla 18/10 angleški model	9.900 lir
JEDILNI PRIBOR iz jekla 18/10 24 kosov za 6 oseb raznih barv	21.800 lir
POSODE ZA PEČENJE iz porcelana z raznimi dekoracijami	17.900 lir
SERVIS ZA OLJE + NASTRAN SIR ABS v steklenem nastavku	

POZOR: VSI ARTIKLI NA RAZPOLAGO SO MODELI ZA LETO 1987

MAGAZZINI **DAVANZO**

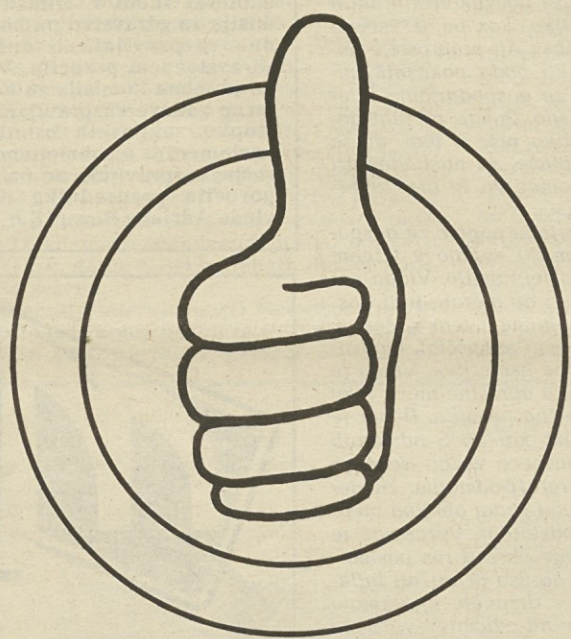
ABBIGLIAMENTO CONFEZIONI ARREDI

JESOLO PAESE (VE) - UL. BATTISTI 23 - TEL. 0421/951151

TRŽIČ (GO) - TRG REPUBLIKE 19 - TEL. 0481/72685

SAN DONÀ DI P. (VE) - UL. CALNOVA 36 - TEL. 0421/41600

NOVARA - DREVORED GIULIO CESARE 145 - TEL. 0321/403145

OK!
JANUAR
PO NEMOGOČIH
CENAH

ZA VSA OBLAČILA IN KONFEKCIJO

RAZPRODAJA

POSTELJNINE,

PRTOV, BRISAČ IN ZAVES

RAZPRODAJA SPODNJEGA PERILA

Splošno poslabšanje vremena v vsej F-JK

Velik del naše dežele v snežnem in mrzlem objemu

VIDEM — Velik del Furlanije-Juljske krajine se je včeraj zbudil pod snežno odejo; zjutraj je snežilo skoraj povsod, v popoldanskih urah pa se je sneg v nižinah spremenil v dež. V prometu je bilo nekaj težav; stroji in osebe ANAS so bili že zgodaj na delu, kljub temu pa je bila povsod potrebna, kar velja tudi za prihodnje dni, velika previdnost.

Vreme se je torej poslabšalo povsod po F-JK. O stanju na Tržaškem in Goriškem poročamo posebej. V Vidmu je začelo snežiti okrog 6.30, v višinskih predelih dežele pa okrog 10. ure. Na obeh odsekih avtoceste, tako v smeri proti Trbižu kot proti Benetkam, je to poslabšanje vremena povzročilo težave, ki jih je družba ANAS v veliki meri sproti odpravila; njeno osebje je bilo na delu že ob 5. uri. Potrebna je bila previdnost, kot tudi na stari pokrajinski cesti, ki pelje proti Trbižu.

S še večjo pozornostjo je bila na delu tudi prometna policija, ki pa ni

imela večjega dela. Nekaj nesreč se je pripetilo tako v videmski, kot v pordenonski pokrajini, vendar brez hujših posledic.

Zimska oprema za avtomobile je bila včeraj obvezna na cestah, ki peljejo na Mokrine, na Nevejsko sedlo, na Predil in do Bele peči. V večernih urah pa je na nekaterih cestah avtomobilistom zagodla še poledica.

Temperature v videmski pokrajini so se med tekom včerajšnjega dne sukale okrog -5 stopinj; najhladnejše je bilo na Nevejskem sedlu, kjer so zabeležili -14 stopinj Celzija, na Beli peči pa stopinjo manj.

Sneg pa je razveselil predvsem turistične operaterje; v vseh zimskošportnih središčih dežele je snežilo in delovali so tudi vse vlečne naprave; v naslednjih dneh pričakujejo pravi naval smučarjev, ki so doslej nestrpno pričakovali nove padavine.

Za naslednje dni vremenoslovci napovedujejo še vedno oblačno vreme s padavinami.

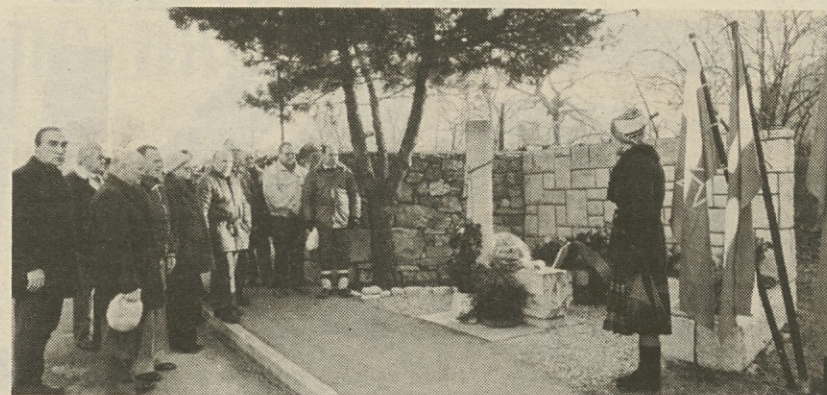
Jutri v Vidmu sestanek o aidsu

VIDEM — V Vidmu bo jutri dopoldne sestanek, na katerem se bodo zbrali strokovnjaki raznih specialističnih medicinskih strok, da bi proučili številne in hude probleme, ki so povezani s problemom širjenja »kuge 20. stoletja«, to je aidsa. Glavni namen sestanka pa je proučitev možnosti za ustanovitev študijske komisije, ki naj bi sledila temu problemu.

Tako je med drugim zapisal podpredsednik deželne vlade in odbornik za zdravstvo Renzulli v pismu, ki ga je izročil videmskemu pretorju dr. G. Cabriniju; v njem se sicer podrobneje zaustavlja pri problemu aidsa in nalogah, ki jih mora imeti deželna uprava. Podpredsednik F-JK Renzulli, ki je bil v teh dneh izvoljen za podpredsednika vsedržavnega zdravstvenega sveta, je vsekakor zagotovil, da bo Dežela glede tega problema avtonomno ukrepala, seveda usklajeno z ministrskimi odloki.

Ob obletnici njegove usmrtitve

V Štorjah so se poklonili spominu Marjana Štoke

V Štorjah pri Sežani so se v petek poklonili spominu mladega partizana Marjana Štoke s Proseka, ki so ga bili Nemci zajeli 8. januarja 1944 in ga po strahovitem mučenju, med katerim pa Marjan ni izdal svojih tovarišev, dan kasneje obesili. Na kraju, kjer je utrnilo njegovo mlado življenje, so domačini pred 13. leti postavili spomenik, ob katerem so se tudi letos zbrali skupaj s številnimi člani proseške in kontovelske sekcije Zveze partizanov in Marjanovi mi sorodniki. Predstavnika sekcije VZPI-ANPI s Proseka — Kontovela sta položila pred spomenik lovorov venec, nakar so prisotni z enominutnim molkom počastili žrtev nacističnega terorja.

Gospodarsko pismo iz Slovenije

Novo gospodarsko leto se je začelo z restrikcijami

Jože Petrovič

osnovna proizvodna sredstva, zmanjšati odlive denarja iz gospodarstva in tako naprej. Na take ugovore pa se je vlada pripravila in v tem je pravzaprav tudi velika razlika med delovanjem prejšnje in delovanjem zdajšnje vlade, hkrati pa je v tem tudi vzrok, zakaj je odlašala s t. i. tretjim paketom gospodarskih ukrepov. Zvezna vlada je namreč dosegla, da so v skupščini sprejeli nekaj pomembnih sprememb na gospodarskem področju.

Vlada je predvsem uspela nekoliko spremeniti obračunski sistem in ga toliko dopolniti, da bo težje izkrivljati realno podobo gospodarjenja v podjetjih. Dosegla je, da morajo zdaj podjetja obračunavati bistveno višje stopnje amortizacije kot doslej, s čemer skuša zavarovati razprodajo družbenih proizvodnih sredstev (dodajalni način je namreč omogočal, da se je precejšen del amortizacije lahko prelil v plače, tako da podjetjem ni ostalo veliko denarja za obnovo). Izredno pomemben napredek se kaže v novih določilih, ki govorijo o sanaciji in stečajih. Podjetje, ki bo poslovalo z izgubo, bo moralo najti sanatorija, ki ga bo pripravljen reševati izgub, vendar se pri tem ne bo smelo kaj veliko odlašati, saj podjetju, ki se ne bo rešilo izgub, grozi stečaj. Stečajni postopek je zdaj bistveno drugačen, kot je bil, saj imajo upniki večja pooblastila. Izjemno pomembno je načelo, da morajo podjetja prej poravnati dolgove do upnikov, kot pa izplačati plače (izplačajo jih lahko le tolikšne, kot so minimalno določene). Vlada je poleg tega (čeprav ji je to uspelo vriniti skozi stranska vrata) uspela za tri mesece zamrzniti plače, čeprav sama trdi, da ne gre za zamrznitev, ampak le za določanje, da se lahko plače

povečajo le tem, kjer se je dvignila tudi storilnost. Na povsem specifičen način, povsem podoben lanskemu, bo vlada nadzorovala tudi cene, saj se bodo lahko izdelki (ne vsi, vendar večje število kot lani) podražili šele potem, ko bodo podražitve tri mesece prijavljene na južnem zavodu za cene.

Vseh sprememb je še nekaj, vendar je tudi za skoraj vse omenjene značilno to, da še niso dokončne, ampak le načelno sprejete. Dokončne bodo šele, ko bo vlada objavila tako imenovane podzakonske akte, ki bodo vse te podrobnosti natančno urejale. Seveda mora vlada pri podzakonskih aktih spoštovati dogovorjeno politiko, kar pa ji vseeno daje veliko možnost za prožnost. Ali preprosteje povedano: šele podzakonski akti bodo pokazali, kakšne bodo resnične razmere za gospodarjenje v letošnjem letu. Zdaj to še ni jasno. Dokaz: po jugoslovanskih časopisih se na veliko piše o tem, ali je vlada v resnici zamrznila plače za naslednje tri mesece, ali pa gre samo za omejitve, ki niso zamrznitve.

Toda po vsemu sodeč bo vlada pogoje za gospodarjenje bolj približala tistim, ki veljajo v tržnem gospodarstvu, kot pa se je doslej mislilo. Vlada namreč zagovarja tržno tekmo in bo morala tudi gospodarsko politiko uravnati skladno s tem načelom. Podpora za to je dobila v zvezni skupščini. Opazni pa so tudi že prvi znaki takšne usmeritve. Vlada je pohitela in dokaj hitro dvignila obrestne mere: tako za hranilne vloge, kot za bančna posojila. Denar je namreč v povprečju podražila kar za 5 odstotnih točk (obrestna mera za tri mesece vezan denar v banki je zdaj 46-odstotna, prej 41-odstotna, za denar, vezan dalj kot leto dni, pa je zdaj obratna mera 61-odstotna, prej je bila 56-odstotna). Vprašanje je sicer, ali je takšno prilagajanje obresti res posledica prepričanja, da se morajo obresti približati inflacijski stopnji (kakor delajo v državah, kjer imajo prave tuge denarja), ali pa je na odločitev vplivalo kaj drugega. Na primer to, da so bili prejšnji mesec v Jugoslaviji dolgo časa na posvetih strokovnjaki mednarodnega denarnega sklada (IMF) in strokovnjaki banke; znano pa je, da so bili tuji finančni krogi izredno nezadovoljni z jugoslovansko denarno politiko.

Sama usmeritev gospodarske politike torej pelje k uveljavljanju realnejših ekonomskih kategorij. Usmeritev so v zvezni skupščini tudi podprli. Kolikšno bo to uveljavljanje, pa je za zdaj še zelo težko reči. Zlasti pa je to težko reči zaradi tega, ker je nasprotnikov takšne gospodarske usmeritve precej. Kako tudi ne! V srbskih gospodarskih krogih so že ugotovili, da bo moralo kar 40 odstotkov srbskega gospodarstva zamenjati zdajšnje proizvodne programe z uspešnejšimi, če se bodo hoteli obdržati nad vodo.

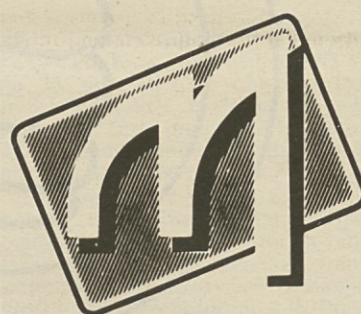
Ekonomisti ugotavljajo, da je lansko močno povečanje dinarskih plasmajev (torej povečanje denarja v obtoku in povečanje najrazličnejših posojil) močno pripomoglo k temu, da se je inflacija približala 90. odstotkom (predhodni uradni izračun inflacije kaže, da je bila lani stopnja inflacije 88,1. odstotna). Vlada je ekonomiste poslušala in predlagala za letošnje leto dokaj restriktivno denarno politiko. Delegati so to sprejeli z odobravanjem, vendar so zahtevali, naj bi sproti, torej vsake tri mesece, ocenjevali, kaj takšna denarna politika prinaša. Na podlagi teh ugotovitev pa naj bi vlada izoblikovala posojilo in denarno politiko za naslednje tri mesece, vendar bo morala celo leto upoštevati sprejeto načelo, da mora rast denarne mase zaostajati za rastjo družbenega proizvoda.

Upoštevaje vsa ta načela, je vlada že ukrepala. V prvem trimesečju letos se bo lahko denarna masa povečala le za 4,5 odstotka, banke pa bodo lahko svoja posojila povečale le za 5,5 odstotka. Nepoznavcu jugoslovanskih gospodarskih razmer te številke ne morejo povedati nič novega, strokovnjaki pa vidijo, da se bo velik del gospodarstva znašel v težavah zaradi pomanjkanja denarja. Zakaj v pomanjkanju? Zato, ker bo že iz prejšnjega leta prenešana v letošnje leto 30-odstotna inflacija. Če bi torej hoteli ohraniti lanske denarne tokove, potem bi morali obseg denarja v obtoku povečati kar za 30 odstotkov, toda - ker tudi v začetnih letošnjih mesecih inflacija ne bo mirovala, bi moralo biti to povečanje še večje (za toliko, kolikor se bo povečala inflacija v tem času). Toda pristajanje na takšno denarno politiko bi pomenilo, da se v denarnih tokovih ne bi nič spremenilo in da bi to samo od sebe še naprej spodbujalo inflacijo. Z uvajanjem restriktivne denarne politike pa se je gospodarska politika želela znebiti prav inflacijskega napajanja gospodarstva z denarjem. Gospodarstvo se je zaradi tega kar naenkrat znašlo na hudo gladkem ledu: odrinjeno je od inflacijskega korita, ki mu je doslej omogočalo, da ni pretrpno gladovalo za denarjem. Kaj bo to povzročilo?

Povsem na dlani je, da bo zaradi takšne denarne politike precejšen del gospodarstva spet zagnal vik in krik, češ da so razmere za poslovanje nenormalne in da bodo gospodarstvo povsem zadušile. Dokaže za ugovore bo gospodarstvo imelo pri roki. Gospodarska politika ne more kar na hitro nekaj spremeniti, ne da bi hkrati v gospodarski zakonodaji in v razmerah za gospodarjenje spremenilo tudi še vse ostalo, kar je tudi treba spremeniti. Treba pa je zagotoviti finančno disciplino, ki je skorajda ni, saj nekatera podjetja ne plačujejo računov, ne vračajo posojil, na veliko razpošiljajo menice, ki nimajo prave vrednosti. Dogradiiti je treba tudi vse ostalo, kar je v zvezi s finančno disciplino: na primer obračunski sistem, pa davčni sistem, revalorizirati

Deželni svet F-JK ponovno na delu

TRST — Z vrsto zasedanj svetovalskih komisij se bo v nastopajočem tednu obnovila dejavnost deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine. Komisija za kmetijstvo, ki se bo sestala v torek, bo razpravljala o veliki ekološki škodi v Tilmentu, komisija za zdravstvo pa bo istega dne razpravljala o deželnem zdravstvenem poročilu. V sredo bo posebna komisija za komunitarne zadeve razpravljala o postopku zakonskih osnutkov v parlamentu o obmejnem področju; razpravljala bo na osnovi poročila predsednika deželne vlade Adriana Biasuttija.

LA MAGLIA

TRŽIČ - Ul. Roma 58
Telefon: 0481/73174

POPUSTI

od 20% do 40%
na vseh zimskih artiklih

VID VREMEC

Pinko Tomažič in drugi tržaški proces 1941

30.

Nekaj časa je bil tržaški študent Bernard Šemerl (Nadji) med vodilnimi člani študentske in dijaške skupine. Leta 1939, verjetno po naročilu nekaterih narodnih voditeljev, je vodstvo prevzel Viktor Sosič (Ivo), študent z Opčin. Tudi z njim je Tomažič precej sodeloval predvsem z namenom, da bi mladi izobraženci našli skupno pot z delavsko mladino, med katero je Tomažič v mestu in med kmeti tedaj izredno dejavno deloval v vseh pogledih. Med vidnimi dijaki sta se tedaj uveljavila Drago Štoka s Kontovela in Miro Mankoč iz Kala pri Postojni. Štoka pa ni zmogel vseh nalog. Zaradi tega je prevzel nase vodilno vlogo medicinec Milan Starc s Kontovela. (76)

Na sestanku na Čavnu leta 1939 med tržaškimi in goriškimi predstavniki Narodnega sveta so sklenili sporazum za medsebojno sodelovanje. Tedaj so zaostrene razmere navrgle v ospredje vse bolj ilegalne naloge, politična in druga vprašanja ter povezavo z ljudmi onstran državne meje v Jugoslaviji. Jasno je, da so nekateri konzervativni člani tega sveta opozarjali mladino, naj se ne druži s Tomažičem, ki širi med njo zanje nesprejemljivo komunistično ideologijo.

Eden od najtesnejših Tomažičevih sodelavcev je postal Bernard Šemerl. O tem je sam napisal: »Spoznala sva se v krožku slovenskih študentov v Trstu. Kmalu sva postala ožja prijatelja. On mi je predlagal, naj nastopim kandidaturu za sprejem v partijo. Tako sem v začetku leta 1939 nasto-

pil kandidaturu. Hodil sem na sestanke k Sv. Jakobu. Pino mi je zaupal prve naloge: organizirati filokomunistično gibanje med slovenskimi študenti raznih tendenc in voditi krožek delavskih fantov pri Sv. Jakobu. Raznašal sem partijsko literaturo. Večkrat sem bil za kurirja. Med študenti smo najbolj cenili Vladimira Piženta in Borisa Kovačiča. Pižentu smo tudi predlagali kandidaturu. Bil je tudi enkrat na sestanku. Konec leta 1939, mi je Pino na Livku, ko smo bili nekaj dni na smučanju, sporočil, da sem sprejet v partijo.» (77)

Šentjakobska komunistična (oziroma pod partijskim vplivom) skupina je združevala študente in delavce. Vanjo

Slovenska delavska mladina, simpatizerji Komunistične partije Italije iz tržaškega predmestja Sv. Jakoba na izletu v Vrtočah 3. oktobra 1937

so bili vključeni tudi mladinci od drugod. Pripadali so ji Vladimir Pižent, Boris Kovačič, študent Boris Cergolj iz Slivja v Brkinih, dijak Miro Sosič iz Kozine, Zora Perellova, Rudi Jančar iz Trsta, Jakob Renko, Rudi Blažič in še drugi. Z njimi je sodeloval tudi Slavko Škamperle, eden od Tomažičevih najožjih sodelavcev.

Med levičarsko usmerjene, že kandidate ali simpatizerje delavskega gibanja je bilo gotovo več mladincev. Pri vseh je težko ugotoviti istovetnost. Poleg prej označenih bomo omenili še Darinko Kralj, Alenko Faganelli, Fedoro Šabec, Mirana Blažino, Maria Abrama, Mileno in Danilo Sila, Neno Ferjančič in Dušana Kodriča iz Trsta ter Mira Rotarja in Mira Mankoča iz Kala pri Postojni, Lojzeta Morla, Vojko Šmuc in Tatjana Šmuc-Koren.

Milan Pahor je o Tomažičevem delovanju med tržaško študentsko in delavsko mladino med drugim zapisal: »V Trstu je osnoval več skupin mladih komunistov oziroma simpatizerjev. Pridobival pa je tudi mlade iz vrst narodnjaških krščanskosocialnih mladinskih krožkov. Tako lahko v letih 1939-1940 že govorimo o protifašistični fronti med Slovenci v Julijski krajini, kakor jo je predvideval Tomažičev program. Obstajala je delovna zveza med komunistično, narodnjaško in krščanskosocialno mladino, obstajala je tudi konkretna zveza med narodnimi revolucionarji in komunisti.« (78)

V orisu tega pomembnega deleža slovenske narodne mladine v protifašističnem boju smo se v glavnih obrisih dotaknili le nekaterih značilnih dogodkov. Da bi spoznali njeno dejavnost v vsej razvejani razsežnosti, bo potrebno v okviru Odeka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu zbrati vse dosegljive podatke in ustrezne vire.

(76) Glej opomba št. 65

(77) Bernard Šemerl, Kratek opis mojega vstopa v Partijo, kopija pri piscu

(78) M. Pahor, Prispevek za proučevanje zgodovine slovenskega protifašističnega gibanja v Trstu v letih 1937-1941, Trst 1982, rokopis.

V zvezi s polemikami glede deželne enotnosti

Kdo sili v razporoko?

VOJMRIR TAVČAR

TRST — Njeno prisotnost zaznaš v najrazličnejših krajih. Včasih pričakovano, drugič nepričakovano, se pojavi na okroglih mizah, na političnih in kulturnih razpravah, dahne iz strani časopisov. Gre za svojstveno prikazen, ki se že dvajset let, od časa do časa pojavlja v deželi, izživa zavze in tudi zelo polemične razprave, nato pa hipoma zgine, kot je prišla. Nekaj časa je mir, nato pa je spet zaznati njene tipalke in vse se začne znova, po starem scenariju ali s prenovljenimi prijemi.

Svojstveni gostji in občasni protagonistki deželne politične in kulturne življenja je ime neenotnost. O njej se je že v preteklosti veliko govorilo, danes pa ima spet nosilno vlogo v mnogih krogih. Iz omare, kjer občasno zaspi, jo je tokrat, kot že nekajkrat v preteklosti, potegnil glavni urednik videmskega lista *Messaggero Veneto* Vittorino Meloni, najprej z uvodnikom nato pa z intervjuvanjem najrazličnejših ljudi. Mnenja, razgovori, stališča o tem, ali naj ostaneta Trst in Furlanija skupaj, ali naj se oblikuje neka nova tvorba, Dežela Furlanija brez vsakršnega vezaja, skoraj mesec dni že polnijo strani časopisa. O vprašanju je bil govor v deželnem svetu, stališča so zavzeli nekateri politiki, skoraj obvezno se na problem namigne ob vsaki priložnosti. Skratka mnenja se krešejo, razprava se širi, marsikdo se vprašuje, kaj se skriva za vsem tem.

Problem je, kot rečeno, tudi tokrat načel videmski list *Messaggero Veneto*, ki je že pred dobrim letom izževal podobno diskusijo, le da jo je omejil na politike in izvedence, tokrat pa je dal v večji meri besedo preprostim ljudem. Na stolpcih časopisa se je doslej zvrstilo okoli 550 intervjuvanih iz večjih in manjših deželnih središč. Izhodišče za diskusijo je Melonijeva teza, da sta si Trst in Furlanija zelo različna po zgodovini, po običajih, po kulturi, po gospodarski usmeritvi in da zato sedanja deželna ureditev ne ustreza več željam in potrebam obeh stvarnosti. Meloni sicer ne govori o cepitvi dežele na dva dela, na enostavno razporoko Trsta in Vidma, pač pa si želi rešitev, ki sicer ne bi odvzela ničesar Trstu, nasprotno, priznala bi vse specifičnosti tega mesta, obenem pa dala Furlaniji »to kar ji pritiče«. To tezo je Meloni ponovil še v dveh uvodnikih, v katerih je poudaril, da je skušal kot novinar tolmačiti le želje in potrebe bralcev *Messaggera* in dodal, da se je na kampanjo, ki jo je začel list, ne skriva prav nič drugega. Tehnično rešitev je sicer prepustil politikom in izvedencem ustavnega prava, poudaril pa je vsekakor, da ne misli odnehati, dokler vprašanje ne bo rešeno.

Kaj pa menijo intervjuvanci? Nemogoče je strniti v nekaj vrst kopico mnenj in stališč, ki so se v tem mesecu pod mastnimi naslovi zvrstila na

stolpcih videmskega lista. V glavnem je v Furlaniji ogromna večina ljudi naklonjena oblikovanju avtonomne dežele z Vidmom kot glavnim mestom, v Trstu ljudje nihajo med težnjo po razporoki ali po ohranjanju zakonske zveze, dokaj različna so mnenja, kolikor je bilo mogoče razbrati, tudi na Goriškem. Nekateri si želijo enotnost, drugi bi se raje povezali s Trstom, tretji pa si želijo povezavo z Vidmom, ker vidijo v Furlaniji in njeni gospodarski dinamičnosti prihodnost, v Trstu pa mesto, ki se stara in izgublja svojo vlogo. Izjave in mnenja pa vsekakor kažejo, da je problem prisoten in občuten in da dvajsetletna zakonska zveza ni utrčila vezi, pač pa jih je v nekaterih primerih celo zrahljala. V ozadju je seveda čutiti na strani Furlanov nekoliko nevoščljivosti zlasti za ukrepe, ki bi raztegnili tudi na Trst nekatere ugodnosti proste cone, pri Tržačanih pa težnjo po zapiranju, zabubljanju v neko brezčasovnost in nezgodovinskost, ki preprečujeta mestu, da bi ujelo korak s časom in se sprijaznilo z dejstvom, da današnji Trst ni in ne more biti to, kar je bil nekoč.

Ob vsem tem se vsiljuje nekaj ugotovitev. Prva zadeva samo pobudo *Messaggera Veneta*. Gledano iz tržaške perspektive je težko ugotoviti, ali se za kampanjo res kaj skriva, ali se za novinarskim pročeljem križajo politični in drugi interesi. Res pa je, da gre vsekakor za spretno založniško pobudo. S tem, da je dal prostor bralcu, da je vsakemu intervjuvancu objavil še fotografijo, je Meloni v še večji meri navezal časopis na krajevno stvar-

nost, pa čeprav s prijemom, ki diši po provincializmu in lokalizmu. Vsekakor pa je okrepil zakoninjenost lista v furlanski stvarnosti in se spet prikazal kot glasnik njenih interesov.

Druga ugotovitev je, da sta si tržaška in furlanska stvarnost dejansko različni in da tudi v preteklosti nista zlahka našli skupnega jezika. Različni sta si po dejstvu, da Trst nima zaledja, medtem ko ima Videm znatno zaledje, različni sta po urbanistični strukturaciji, po tradicijah, saj je Trst imel in ima emporialno vlogo, usmerjeno na morje, medtem ko je za Furlanijo značilna povezanost z agrarnim svetom, ki se je postopno spremenil in preusmeril v podjetja malih in srednjih razsežnosti. Različni sta po usmeritvah: bolj v neposredno produktivnost Furlanija, bolj v znanost in v idejno načrtovanje Trst. Vprašanje je, ali je taki dve stvarnosti nemogoče uskladiti, ali je razporoka nujna?

Prebiranje izjav in intervjujev vsekakor kaže, da problem ni umetno napihnjen, da obstaja in da se je treba z njim spoprijeti. Kaže pa vsekakor tudi, da pot, ki jo nakazuje *Messaggero Veneto* ni edina in tudi ne najboljša. Očitno je na sedanje vzdušje vplivala večletna politika fiktivne enotnosti, ki ni pravilno ovrednotila krajevnih specifičnosti, kulturnih in narodnih korenin. Dežela namreč doslej ni upoštevala, da je prisotnost slovenske narodnostne skupnosti vzdolž vse vzhodne meje eden od elementov povezovanja in združevanja, nasprotno doslej so šle težnje uradne politike v ločevanje in drobitev manjšine, v podcenjevanje njenega ustvarjalnega prispevka, v zaposlavljanje njenih pravic. In tudi glede kulturnih in jezikovnih specifičnosti Furlanov ni bilo veliko narejenega. Gospodarski ukrepi niso težili k integraciji in usklajevanju gospodarskih stvarnosti v deželi, pač pa so jo bolj cepili, kar je tudi okrepilo sredobežne sile. In na splošno se deželna vlada doslej ni hotela jasno spoprijeti z vsemi lokalizmi in provincializmi ter ni bila sposobna dati celotni deželni stvarnosti neke enotnejše vizije.

To pa nakazuje tudi smernice dela, iskanja načina, da se prikazen ne bo spet in spet pojavljala v Furlaniji-Juljski krajini: po eni strani dejanska in vsebinska decentralizacija oblasti z ovrednotenjem vloge krajevnih ustanov, ovrednotenje in zaščita kulturnih, jezikovnih in narodnostnih prvin ter bogastva, po drugi pa skupna vizija deželni problemov, usklajevanje gospodarskega in družbenega razvoja, pravilno in vsebinsko tolmačenje vloge mostu in veznega člena na tromeji. V času ko delovna skupnost dežel Alpe-Jadran dobiva v evropski stvarnosti vse večjo vlogo, bi bilo namreč absurdno misliti na cepitev dveh stvarnosti ali na iskanje takih rešitev, ki bi sicer ohranile neko formalno vez med Trstom in Furlanijo, dejansko pa silile vsakega od obeh zakoncev v neko svojo neperspektivno pot.

V Kopru razstava ob 80-letnici smrti S. Gregorčiča

KOPER — 80. obletnico smrti Simona Gregorčiča je počastila tudi Osrednja knjižnica Srečka Vilharja v Kopru in 27. decembra 1986 odprla razstavo, ki prikazuje pesnikovo življenje in delo. Razstava je na ogled še do 31. januarja.

Knjižno gradivo razstave je razporejeno v vitrinah, ilustrativno pa na panojih. Gregorčičovo pesniško delo je prikazano kronološko. Najprej so pesniške zbirke, ki so izšle od leta 1882 do 1904 — to je v obdobju pesnikovega življenja, nato so razstavljene postumne izdaje. Sledi literatura o pesniku v knjigah, časnikih in revijah. Tu zavzema najvidnejše mesto 534 strani obsegajoča monografija »Simon Gregorčič — njegov čas, življenje in delo«, izpod peresa slovenskega literarnega kritika in zgodovinarja Franceta Koblarja, ter biobibliografski sestavek bibliotekarja Marijana Breclja v Slovenskem primorskem bibliografskem leksikonu (str. 482-491).

Gregorčičovo življenje je na razstavi prikazano na dveh panojih. Fotografski posnetki poudarjajo predvsem važnejša obdobja in kraje službovanja: rojstno Vrsno, Libušnje, kjer je obiskoval enorazrednico, Gorico, kjer je končal gimnazijo in semenišče, službovanje v Kobaridu in čustvena navezanost na učiteljico Dragojilo Milekovo, leta »pastirjevanja« v Rihemberku (današnji Branik) ter na Gradišču nad Prvačino in spet Gorica, kjer je pesnika dohitela smrt.

Razstavljenih je tudi več Gregorčičevih pesmi v rokopisu ter 2 panoja člankov. Pesnika, njegovo delo in pomen je hvalevredno predstavila revija *Primorska srečanja* v številki 64/65/66, ki je skoraj v celoti posvečena jubileju.

Razstavo popestruje večje število razglednic z motivi Gregorčiča, njegove poezije in njegovih krajev, ki so bili pesniku neizčrpen zaklad najlepših pesmi in obenem sen večnega hrepenenja (Nazaj v planinski raj!).

V. KRAPEŽ

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA

Dovolj veliki za sodoben in strokoven pristop

Dovolj majhni za okretno prilagajanje razvoju časa in potreb

Almanah Slovencev v Italiji

novi **matajur**

KNJIŽNE IZDAJE

GALEB

TRŽAŠKA KNJIGARNA

VIDEOEST

RAZPEČEVANJE LISTOV

UVOZ-IZVOZ

BOLLETTINO D'INFORMAZIONI DEGLI

SLOVENI in ITALIA

AGENCIJA alpe adria

primorski dnevnik

GALERIJA TRŽAŠKE KNJIGARNE

ROTTO OFFSET TISKARNA

ROTTO OFFSET TISKARNA

Obisk pri prof. Margheriti, ki zapuša vodstvo Tržaškega astronomskega observatorija

Opazovanje zvezd včasih lahko zahteva tudi veliko tekanja in spretnosti na Zemlji

Tržaški astronomski observatorij ima novega ravnatelja. Gre za prof. Giorgia Sedmaka, 44-letnega Tržčana, velikega izvedenca za uporabljanje informatike v študiju nebesnih teles. Prof. Sedmak prevzema vaje od znamenite astronome prof. Margherite Hack, ki je bila na čelu observatorija polnih 22 let. Njeno vodstvo bo ostalo zapisano z zlatimi črkami v zgodovini te tržaške znanstvenoraziskovalne ustanove, saj je pred dvema desetletjema komajda živelarila, danes pa je na svojem področju ena najpomembnejših v Italiji in uživa tudi dokajšen mednarodni ugled.

»Ne zapuščam Tržaškega astronomskega observatorija, marveč samo njegovo vodstvo«, je prof. Hack povedala, kakor hitro sem vstopil v njen novi urad v manjši hiši za gradcem Basevi, najbrž kot človek, ki prihaja na neko poslovanje. »Poleg tega ohranjam ravnateljstvo Astronomskega oddelka pri Tržaški univerzi, pod katerega spada sam observatorij«, je pristavila v svoji značilni toskanščini.

Prof. Hack se je namreč rodila v Firencih. Z astronomijo se je začela ukvarjati razmeroma pozno. Res je, da je že kot dijakinja bila nadarjena za znanstvene predmete. Toda imela je tudi veliko veselje do pisanja, tako da se je po maturi najprej vpisala na leposlovno fakulteto. »Na njej sem resnici na ljubo zdržala samo eno uro«, mi je pojasnila z živahnostjo, kot da gre za čisto sveže dogodke. »Nisem

mogla prebaviti niti prvega predavanja. Zazdelo se mi je, da gre za mlatenje prazne slame. Takoj sem se prepričala na fiziko in jo potem dovršila s tezo iz fizike, ki sem jo pisala pod bombardiranjem v zadnjih mesecih 1944. leta«. Medtem se je precej posvečala atletiki in večkrat osvojila državni naslov za skok v višino in daljino. Udeležila bi se bila tudi olimpijskih iger, ko bi jih vojna vihra ne preprečila.

Po krajši delovni izkušnji v podjetju Ducati v Milanu se je vrnila v rojstno

Firence in tu nastopila univerzitetno kariero kot astronom. Po letu 1954 je delovala v astronomskem observatoriju v Merateju pri Milanu, sicer pa je pogosto zahajala v najpomembnejša astronomska središča v Evropi in ZDA. V naše mesto je prišla leta 1964, ko je postala izredni profesor za astronomijo na Tržaški univerzi. Hkrati je prevzela ravnateljstvo tukajšnjega astronomskega observatorija, saj gre za mesto, ki je vezano na univerzitetno stolico.

»Prevzela sem observatorij v nič kaj spodbudnih razmerah. Pomislite: razpolagal je z dvema astronomoma, enim tehnikom in dvema uradnikoma, medtem ko danes v njem dela kakih trideset raziskovalcev in približno toliko tehnikov. Tudi oprema je bila nadvse skromna in potrebnih je bilo res veliko naporov, ogromnega tekanja od Poncija v Trstu do Pilata v Rimu in še kam, da je prišlo do zadovoljive ureditve«, je povedala z upravičnim ponosom.

V observatoriju danes delujejo štiri raziskovalne skupine. Ena se ukvarja s fizikalnim in kemijskim študijem zvezd. Druga se bavi z radioastronomijo, predvsem z opazovanjem Sonca, in jo med drugim vodi naš rojak dr. Pavel Zlobec. Tretja se posveča uporabi informatike v študiju nebesnih teles in jo je doslej vodil prof. Giorgio Sedmak, se pravi novi ravnatelj. K tem trem se je v novejšem času pridružila

še četrta skupina, ki raziskuje sisteme zunaj naše galaksije.

Eden izmed vidnejših zunanjih znakov rasti observatorija je tudi njegova podružnica pri Bazovici, ki je nastala konec šestdesetih let. V njej so med drugim vse najpomembnejše opazovalne naprave, s katerimi observatorij razpolaga. Na vprašanje, koliko so te naprave vredne, je profesorica takole odgovorila: »Naši teleskopi imajo danes samo še didaktično vrednost, ali skoraj. Resno raziskovanje vesolja zahteva velike naprave, ki jih je mogoče namestiti le na oddaljenih točkah, ali satelitske teleskope. V centrih, kakršni so naš, se ne ukvarjamo toliko z neposrednim opazovanjem, marveč s predelovanjem podatkov, ki jih dobimo od zunaj. Za to pa so potrebni predvsem dobra knjižnica in računalniki.«

Velik specialist za računalniško obdelavo podatkov je prof. Giorgio Sedmak, ki zdaj stopa na čelo observatorija. Pridobil si je veliko zaslug za uveljavitev novih tehnik med italijanskimi astronomi in je že dalj časa odgovoren za Astronet, se pravi za informatično omrežje, ki povezuje italijanska astronomska središča. »Z veseljem mu prepuščam mesto tudi zato, da se bom lahko v večji meri posvetila svojim raziskavam«, je prof. Hack povedala ob koncu pogovora. »S tem sem pridobila najmanj uro na dan, ki sem jo doslej 'zgubljala' za podpisovanje dokumentov.«

MARTIN BRECELJ

CGIL za bolj smotrno reševanje problemov ostarelih

Treba bi bilo izkoristiti kompenzorij bivše umobolnice

Ostarelo prebivalstvo v Trstu in njegovi okolici se spopada s številnimi težavami življenjskega in bivanjskega značaja. To je dejstvo, ki je spodbudilo sindikat CGIL, da organizira vrh o oblikah skrbstva za ostarele. Rahločutnost krajevnih uprav do tega težkega problema je vsekakor premajhna in nezadostna, od tod pa izhaja zahteva CGIL, da se o njem temeljiteje razpravlja.

Soočanja, ki so doslej potekala med sindikalnimi organizacijami in krajevnimi upravami, so sicer pokazala številne možnosti za rešitev tega problema, vendar je potrebno doslednejše koordiniranje dela, oziroma, ustanovitev pristojnega socialnega tajništva. Ostarelega prebivalstva ni mogoče zapirati v posebne domove, kjer bi sicer razpolagalo z vsemi potrebnimi uslugami, vendar bi se počutili emarginirani in odcveteli. Najprimerneje bi bilo, da bi krajevne uprave temeljito proučile vse oblike resanacije kompenzorija bivše svetoivanske umobolnice, kjer naj bi po mnenju CGIL lahko nastal primeren center za Tržčane tretje starostne dobe. Čeprav ni ta rešitev možna v kratkem času, pa tudi stroški zanjo ne bi bili ravno zanemarljivi, je pa edina, ki bi določenemu sloju ostarelega prebivalstva (v glavnem tistim, ki si ne morejo privoščiti zasebne asistencije) omogočila dostojno življenje. Seveda so za to potrebne dobra politična volja in pravilne izbire.

Srečanje vodstva raziskovalnega centra z domačini in prizadetimi organizacijami

Tudi po študiji o učinkih gradnje sinhrotrona potrjeno nasprotovanje lokaciji pri Bazovici

V petek je bilo na sedežu Centra za znanstvene raziskave na Padričah ponovno srečanje med vodstvom Centra in predstavniki slovenskih organizacij in domačinov. Pobudo za sestanek je dalo vodstvo Centra s komisarjem Anzellottijem in generalnim direktorjem Sancinom. Poleg načrtovalcev in drugih funkcionarjev Centra so se srečanja udeležili Kraška gorska skupnost, rajonski svet za Vzhodni Kras, SKGZ, Kmečka zveza in Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi.

Vodstvo centra je povabljen organizacije seznanilo z načrtom za raziskavo sociogospodarskega in ambientalnega značaja o učinkih, ki naj bi jih imela izgradnja centra in sinhrotronskega svetlobnega generatorja na celotno območje vzhodnega Krasa. Center je raziskavo poveril docentu tržaške univerze prof. Giorgiu Valussiju. Valussi je sam obrazložil namen raziskave in prisotnim orisal njene glavne smernice. Študija zajema praktično vse vidike, ki se nanašajo na značilnosti vzhodnokraškega območja in njegov razvoj od analize vseh gospodarskih dejavnosti, ki so prisotne na tem območju, do demografskih tendenc, podrobnega popisa kmetijskega potenciala, bivanjskih razmer in ambientalnih pogojev. Kot rečeno, naj bi bil namen študije opraviti realno pro-

jekcijo vseh posledic, ki se bodo odražale v naslednjih letih na to območje spričo namestitve tolikšne infrastrukture, kakršno predstavlja znanstveno raziskovalni center.

Predstavniki organizacij in domačinov so izrazili odobravanje, da se taka študija naredi, saj gre za eno izmed temeljnih zahtev, ki je bila postavljena vodstvu centra že pred leti. Obenem pa so podčrtali odločno stališče, da študija ne sme v nobenem primeru izhajati iz predpostavke, da bo sinhrotron zgrajen na osporavani lokaciji T 8 blizu Bazovice in ponovno potrdili stališče, naj se pospeševalnik postavi znotraj znanstveno raziskovalnega centra, kar je tehnično povsem izvedljivo. Slovenski predstavniki so tudi izrazili mnenje, da je nemogoče opraviti tako temeljito študijo v roku meseca in pol, ki je bil določen prof. Valussiju, da izdela raziskavo. Študija mora namreč nujno izhajati iz kompleksa dejavnikov, ki so v vseh povojnih letih povzročili na vzhodnem Krasu visoko stopnjo degradacije in od katerih je gradnja nove infrastrukture samo zadnji člen. Slovenski predstavniki so izrazili pripravljenost, da slovenske znanstvene ustanove sodelujejo pri raziskavi. Poudarili pa so, da je vsaka naglica popolnoma neupravičena, ker

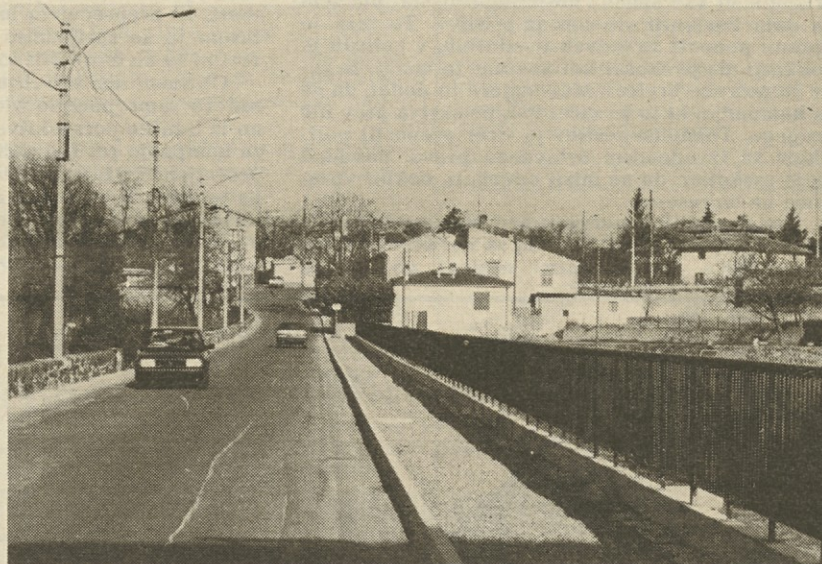
gre za celo več let staro zahtevo, posebno pa še zato, ker je vodstvo centra odkrito povedalo, da je lokacija za sinhrotron pri Bazovici določena in da občinska uprava pripravlja v tem smislu urbanistične instrumente.

Slovenski predstavniki so potrdili stališče, da se bo domače prebivalstvo dosledno uprlo namestitvi sinhrotrona blizu Bazovice, zato so tudi zahtevali, naj bodo na prihodnjem sestanku skupno z vodstvom centra za znanstvene raziskave tudi predstavniki občinske in deželne uprave. Po soglasnem sklepu bo to srečanje še pred koncem januarja.

Sporočilo SUNIA najemnikom

Sindikat najemnikov SUNIA svetuje vsem stanovalcem, ki morajo na osnovi stanovanjskega izгона zapustiti stanovanje do 30. junija letos, naj se udeležijo natečaja za dodelitev 108 bivališč, ki jih daje na razpolago Tržaška občina. Prošnje je treba oddati do vključno 20. januarja. SUNIA obenem opozarja, da prošnji, ki so jih stanovalci oddali pri Blagajni Tržaške občine, posebna komisija za dodelitev stanovanj najemnikom ne bo upoštevala.

Med Kontovelom in Prosekom zgradili prepotrebni pločnik

Na cesti, ki pelje od Kontovela proti Proseku (domačini pravijo temu predelu Mejdule) so pred kratkim zgradili pločnik, da bi omogočili pešem varnejšo hojo na tem odseku. Cesta skozi Mejdulo je bila doslej dokaj ozka za promet (tu vozi tudi mnogo avtobusov Konzorcijalnega podjetja za prevoze ACT), kar je povzročilo predvsem pešcem precej težav. Omeniti gre tudi, da po tej cesti hodijo vsak dan kontovelski učenci in dijaki v bližnjo proseško šolo in se ob koncu pouka vračajo iz nje domov; ozko cestišče je bilo tudi v tem pogledu zelo nevarno.

Prav zaradi tega je zahodnokraški rajonski svet dal pobudo, da bi na tem odseku zgradili pločnik. Sklical je sestanek, na katerem so se prisotni domačini soglasno izrekli za pločnik. Rajonski svet je nato posegel pri občinskih oblasteh, ki so v dokaj kratkem času odredile začetek del.

Pred nekaj meseci je gradbeno podjetje začelo z deli za razširitev ceste in zgradilo na desni strani (v smeri od Kontovela proti Proseku) pločnik ter zavarovalo rob z ograjo. Pločnik bo moral sedaj le še asfaltirati, ob cesti postaviti obcestno ograjo, da bo prehod primerno zavarovan, in prenovljeni odsek bo dokončno nared.

Sodelovanje FJK in Slovenije za zaščito naravnega okolja

Skrb za okolje in njegovo zaščito vse pogostejše postaja glavna pogovorna tema na raznih srečanjih kulturnega, gospodarskega in političnega značaja. O njeni aktualnosti pa poročajo tudi številne pobude, ki so v ta namen stekle v preteklem letu in še prej.

Atmosfersko onesnaževanje, "zdravstveno" stanje gozdov, kakovost morskih in sladkih voda je vedno bolj zaskrbljujoče, prav zato pa je sodelovanje med pristojnimi organizmi tostran in onstran meje vedno večje. Obe deželi, Furlaniji-Juljski krajini in SR Sloveniji namreč že dalj časa skupaj ukrepata in sestavljata načrte za preprečevanje nadaljnjega onesnaževanja življenjskega okolja. Prav tako je že dalj časa v teku stalno izmenjevanje podatkov, ki jih raziskovalci zbirajo na podlagi rednih analiz ogroženega naravnega okolja. S pomočjo teh podatkov naj bi torej skupaj proučili možnosti učinkovite sanacije prizadetih področij, zlasti gozdov in vodnih tokov. Vodovje in vetrovi namreč ne poznajo meje, zato je logično, da se ekologisti in upravitelji obeh dežel pravčasno obveščajo o morebitnih ekoloških nesrečah in sporazumno ukrepajo, da bi bilo prebivalstvo čim manj ogroženo in da ne bi prišlo do alteracije že itak krhkega ekološkega sistema.

V okviru sodelovanja s sosednjo republiko se tako vedno pogostejše govorijo o skupnih strategijah in koristih navedenih prebivalstva ob meji. Za to skrbita deželni odborniki Carbone v Furlaniji-Juljski krajini in predsednik odbora za zaščito okolja in teritorialne ureditve, inž. Tomaž Vuga v Sloveniji. Oba predstavnika krajevnih uprav sta se pred kratkim sestala in preverila rezultate vseh doslej opravljenih analiz, že zlasti tistih, ki se nanašajo na kraški ali črni bor, ki ga je preteklo pomlad napadla uničujoča bolezen. Analize so dokazale, da so kraški borovi hirali zaradi parasitov, ki so se razvili s pomočjo dolgega sušnega obdobja in razmeroma visokih temperatur, vendar pa je njihovo razmnoževanje botrovalo zlasti atmosfersko onesnaženje. Na srečanju sta se Carbone in Vuga dogovorila o nadaljnjih oblikah zaščite kraškega bora pred takimi boleznimi, beseda pa je tekla tudi o obisku deželne delegacije v JE Krško, kjer naj bi se seznanili z vsemi zaščitnimi sistemi pred nevarnostjo jedrskih nesreč.

● **Sindikat slovenske šole, tajništvo Trst obvešča zainteresirane, da potekate dni rok za predložitev prošnje za kritje prostih ravnateljskih mest na slovenskih srednjih šolah. Razpis št. 288 je bil objavljen v uradnem listu 12. decembra 1986.**

Gregorčičeva proslava po Radiu Trst A

Radio Trst A bo danes popoldne ob 17. uri oddajal v celoti osrednjo Gregorčičevo proslavo z naslovom Tu rod je moj, tu moj je kraj, ki je bila v gorškem Avditoriju 26. oktobra lani in ki je bila glavna skupna proslava vseh zamejskih Slovencev v spomin na Goriškega slavčka. Pri njej sta sodelovali obe zamejski krovni organizaciji ZSKP in ZSKD.

Program je obsegal recital, ki so ga podali člani SSG Bogdana Bratuž, Vladimir Jurc, Tone Gogala in Anton Petje. Tekste sta izbrala Ace Mermolaj in Janez Povše. V drugem delu so s Saterjevo kantato Jeftejeva prisega nastopili zbor Hrast iz Doberdoba ter Lojze Bratuž in Mirko Filej iz Gorice. Orkester pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča so sestavljali glasbeniki iz Furlanije-Juljske krajine in iz Slovenije. Kot solist je nastopil baritonist Martin Srebrnič. Slavnostni govor pa je imel književnik Filibert Benedetič.

● **V četrtek, 15. januarja, ob 17. uri bo v Časnikarskem krožku na pobudo tržaške federacije KPI javno srečanje na temo "Stalno gledališče Rossetti: položaj in perspektive". Uvodni poročili bosta podala člana upravnega sveta prof. Silvia Monti in dr. Aldo Minucci. Srečanja se bodo udeležili tudi predsednik ustanove in drugi člani upravnega sveta.**

S. A. C. A. T.
IMPORT - EXPORT
nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov
UL. SV. FRANČIŠKA 38 - TRST - TEL. 768667 - 772002

PLOŠČICE — SANITARIJE

ROLICH & C S.n.c.

Nabrežina 35/c
Tel. 200371

ZASTOPSTVO
panto

Ul. Carducci 15
TRST — Tel. 64610

IZREDNA PRODAJA

PLAŠČEV
PLAŠČEV
PLAŠČEV
VSEH VELIKOSTI

Emporio
FIORENTINO

TRST - Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) - Tel. 794669

Mesto in podeželje sta se včeraj zbudili v pravem zimskem okolju

Kraška planota zjutraj odeta v snežno odejo ki jo je dež začel proti večeru odtajati

Prebivalce Krasa je včeraj zjutraj presenetil gost sneg, ki vse jutro ni ponehal, v Trstu pa je skoro ves dan deževalo. Vse kaže torej, da se prava zimska »sezona« šele pričinja. Slabe vremenske razmere do sedaj, razen malenkostnih prometnih zastojev, niso povzročile kake večje škode. Zgodaj zjutraj so bili gasilci in prometna policija zaposleni na križišču H državne ceste 202 pri Katinari, ker so morali odstraniti kamion, ki je zaviral promet, saj ga je zaneslo prav na sredino zaledenele ceste. Led je obenem povzročil precejšnje zastoje predvsem na višinskih področjih. Gasilci so morali skoro vse jutro pomagati voznikom osebnih avtomobilov in tovornjakov, ki so obtičali na cesti. Kljub temu pa se je včeraj promet odvijal precej normalno. Marsikje pa so zaradi mraza popokale cevi za vodo.

Zaradi snežnega meteža, ki je zajel kraško in gorsko področje, je občina Dolina že v zgodnjih jutranjih urah s posebnim tovornjakom s protisnežno opremo odstranila sneg s cest. Prav tako so morali že zgodaj zjutraj »pomesti« sneg tudi na drugih državnih in pokrajinskih cestah. V Zgoniku in na Repentabru je ponoči zapadlo okrog 8 centimetrov snega. Kljub temu so avtobusi redno vozili, saj so občinski uslužbenci plužili ceste in jih posuli s soljo. Prva dva avtobusa za Repnič so potniki zamenjali čakali. Vse-povsod po Krasu so si morali avtobusi »nadedi« verige; avtobus številka 43 je danes vozil le do Nabrežine, avtobus 38, ki pelje do sanatorija »Santorio«, pa ni zmogel strme Ulice Bonomea in je moral torej preusmeriti svojo običajno pot. Tudi devinsko-nabrežinsko

občino je včeraj zjutraj prekrila precej debela snežna odeja, ki je povzročila voznikom avtomobilov nemalo težav.

V popoldanskih urah se je stanje znatno izboljšalo, saj je dež povsod po Krasu kmalu stopil komaj zapadli sneg. Včerajšnja noč je zapadlo približno 15 centimetrov snega. Na mejnih prehodih je bilo včeraj manj avtomobilov kot navadno. Mraz in sneg pa nista povzročila hujših zamud vlakov. V Trstu je živo srebro v termometrih kazalo 3 stopinje, na Krasu pa precej stopinj pod ničlo. Vsekakor pa je pričakovati, da se bo vreme v prihodnjih urah še poslabšalo. Meteorologi napovedujejo močno burjo, ki bi lahko povzročila znižanje temperature in torej nevarno poledico predvsem na Krasu: za avtomobiliste bo vsekakor prilo- ročljiva zimska oprema.

Kljub slabšim napovedim, ki sicer še lahko veljajo na prihodnje dni, se je sinoči položaj nekoliko izboljšal. Temperatura se je nekaj dvignila, tako da so namerili v mestnem središču skoraj 5 stopinj, dež je izpral v bližnjih pred- mestjih tisto malo snega, ki se je bilo sprijelo. Razmere so se izboljšale tudi na podeželju, kjer sta dež in sol, ki so jo potrosili občinski in pokrajinski de- lavci, izprala ceste, daš so skoraj vse prevozne, seveda ob primerni pozor- nosti vozačev.

Na sliki (od zgoraj navzdol) zim- ska prizora iz Bazovice, kjer so avto- mobilizirali vijuge po sicer tanki snežni odeji, in z Opčin, kjer so mo- rale pridne gospodinje loviti ravno- težje med nujnimi nakupi, a je snega potem ostalo bolj malo tudi za otroške igre.

Šiškovič - Lazko v cerkvi sv. Silvestra

V sugestivnem okviru cerkve sv. Silvestra bo v ponedeljek, 19. t. m., koncert Črtomira Šiškoviča in Igorja Lazka. Izvajala bosta skladbe Kogojca, Rožanca in Švare. Koncert prireja pokrajinsko odbornišтво za kulturo v okviru pobud za ovrednotenje tržaškega glasbenega bogastva. Celoten ciklus koncertov je organizirala Cap- pella Civica v sodelovanju z dežel- nim sedežem RAI. Ponedeljkov kon- cert, ki se bo začel ob 18.30, je bil napovedan že za minuli december, vendar je takrat odpadel zaradi bo- lezni pianista Lazka.

Odprto pismo papežu Janezu Pavlu II. o nacionalizmu v Trstu in deželi

Italijanska ustanova za spoznavanje slovenskega jezika in kulture je, ob napovedih o njegovem bližnjem obisku v deželi Furlaniji-Juljski krajini, naslo- vila na papeža Janeza Pavla II. odprto pismo, v katerem ga opozarja na »moral- no, socialno in politično temo nacionalizma v Trstu in deželi, v pričakovanju odločne papeževe besede o argumentu«.

V pismu je rečeno, da nacionalizem več kot sto let že razkroja družbeno in družinsko tkivo in sprevača priložnosti bratstva in ljubezni med ljudmi v momente trenja, napetosti in konfuzije moralnih vrednot. Ob tem omenja dogo- dek v katedrali sv. Justa med božičnimi voščili škofa Bellonija, ki so jih neka- teri nestrpneži motili, ko jih je izrekel tudi v slovenščini.

Dokument nato poudarja nujnost, da je »v človekovi morali zakoreninjena osnovna vrednota enakega dostojanstva vseh človeških bitij ter globoko ljubez- ni, ki jih kot ljudi združuje«. V tem okviru je nenadomestljiv prispevek katoliča- nov, se zaključuje pismo, in zato vsi ljudje dobre volje v teh krajih pričakujejo jasno besedo voditelja katoliške Cerkve, v kateri se prepozna tako velik del tukajšnjega prebivalstva.

Danes v Zgoniku kabaretni večer s Karst Brothers

Kulturno društvo Rdeča zvezda iz Saleža bo danes ljubiteljem humorja postreglo prodorno zabavno prireditev, ki bo brez dvoma ustvarila med obiskovalci vedro razpoloženje. V športno-kulturnem središču v Zgoniku se bo namreč ob 17.30 s svojim najnovejšim programom predstavila vse bolj znana kabaretna skupina Karst Brothers, ki s svojo satiro in ironijo ne priza- naša prav nikomur. Veseli in razposajeni bratci Boris Devetak, Igor Malalan, Marko Feri, Miran Košuta, Vlado Mljač in Marinka Počkaj bodo v recitalu tudi ob petju in glasbi, uprizorili svoje najbolj posrečene skeče s primesjo bolj ali manj dobrohotne kritike na račun naših vplivnih mož, ustanov in organizacij. (bs)

Jutri okrogla miza o človečanskih pravicah

Tržaška sekcija Amnesty Interna- tional prireja okroglo mizo o člove- čanskih pravicah, ki bo jutri, 12. t. m., ob 17.30 v prostorih Ljudske knjižnice v Trstu. Na okrogli mizi bodo spregovorili predstavniki raz- nih človekoljubnih, verskih in znan- stvenih organizacij, med temi tudi prof. Camerini, primarij kardiološ- kega oddelka tržaške bolnišnice. Iso- časno bo v razstavnici dvorani v Ul. Teatro Romano 7 na ogled likovno- bibliografska razstava o mučenju in medicini.

Zaprtje ulic zaradi popravil

Tržaška občina obvešča, da bodo za- radi nujnih popravil na plinskem in vodovodnem omrežju začasno zaprte nekatere ulice.

Lonjerska ulica, kjer bodo dela po- tekala v dveh ločenih fazah, bo zaprta za promet med hišnima številkami 82 in 120 ter med 120 in 203.

Ulica Gambini bo zaprta bodisi za promet, bodisi za parkiranje od hišne številke 57 dalje, se pravi na odseku med ulicama Conti in Donadoni.

Pustni odbor se je že s polno paro lotil dela

Kraški pust v znamenju ustaljene tradicije

Takoj po božičnih in novoletnih praznikih se začno kraške vasi pripravljati na tradicionalni Kraški pust. V pe- tek zvečer so se v Prosvetnem domu na Opčinah sestali predstavniki osmih vasi z vzhodnega in zahodnega Krasa, da bi skupaj razmislili in pretehtali vse možnosti za čim boljše izvedbo letošnjega pustnega sprevoda. Seveda je bila ta prva seja bolj formalnega značaja; udeleženci so razprav- ljali predvsem o organizacijskih problemih in o dokumen- tih, ki jih morajo vasi predložiti oblastem. Vsekakor pa je bilo mogoče že na prvi seji ugotoviti, da je zanimanje za to veselo pustno pobudo res veliko.

Večji del svojega srečanja so udeleženci seje posvetili letošnjemu programu. Seveda je bil lanski spored nekoliko bolj obširen, saj je vendar Kraški pust slavil svojo 20. oblet- nico. Ob tem jubileju je pripravljani odbor izdal tudi po- sebno publikacijo, ki prča o tej dvajset let trajajoči tradici-

ji, ter pripravil številne druge »pustne« pobude, med kateri- mi je bila prav gotovo najbolj zanimiva razstava mask iz Slovenije in Benečije.

Prireditelji želijo tudi tokrat povabiti v svojo sredo sku- pine mask iz onstran meje ter otroke, ki vsako leto s svojo razposajenostjo poživijo pustno manifestacijo. Tudi letošnji program se torej ne bo oddaljil od že »prehojene« poti. Pisani sprevod vozov in domiselnih mask s kraljem in kra- ljico na čelu, bo spremljala godba na pihala. Kakšni pa bodo letošnji vozovi, tega sedaj še ne moremo vedeti. Pripr- avljani odbor Kraškega pusta prepuča to odločitev domi- selnosti udeleženih vasi. Prav kmalu bodo člani raznih vs- kih društev pričeli z mrzličnimi pripravami na ta vesel praznik, ki po starem izročilu naznanja skorajšnji prihod pomladi.

Tržaška Občina in Pokrajina obnavljata redno delovanje

Po božičnem in novoletnem premo- ru se dve največji krajevni upravi, tr- žaška Občina in Pokrajina, pripravlja- ta na obnoven rednega delovanja skupščin. Že v petek, 16. t. m., se bo namreč sestal tržaški občinski svet, ki ima na dnevnem redu običajno dolgo vrsto upravnih sklepov, a bo po vsej verjetnosti posvetil prve seje pred- vsem politični razpravi o programskih izjavah, ki jih je bil dal župan Staffieri tik pred praznično prekinitvijo sej. Spričo zadnjih polemik med večino po- novoletnih izjavah župana in protes- tov opozicije s tem v zvezi je pričako- vati precej vročo razpravo, ki naj bi sploh pojasnila, kakšni so pravi odnosi med strankami koalicijske. Na dnevnem redu je tudi odgovor Občine na ugo- vore proti lokaciji sinhrotrona pri Ba- zovici, toda ni pričakovati, da bi o tem razpravljali že na prvi seji.

Pokrajinska uprava pa bo obnovila svojo redno dejavnost prihodnji pone- deljek, 19. t. m., ko bodo svetovalci obravnavali vrsto običajnih sklepov.

Nagrade loterije pri Sv. Jakobu

Včeraj so izvedli končno žrebanje nagrad za loterijo pri Sv. Jakobu. Nagrade in dobitniki so naslednji:

avtomobil Peugeot 309 GL: listek št. 305971 (prva rezerva 305968, druga rezerva 889232),

moped Piaggio Ciao PXJ: listek št. 814369 (prva rezerva 889634, druga re- zerva 249305),

fotografski aparat Canon T50: lis- tek št. 773701 (prva rezerva 305962, druga rezerva 104072),

vespa Piaggio PK 125 XL: listek št. 969592,

kolo Bianchi Play girl: listek št. 1084152.

Zmagovalni listki veljajo do 24. 1. 1987, prve rezerve do 3. februarja in druge rezerve do 7. februarja letos. Rezervni listki, kot je razvidno iz raz- predelnice, veljajo samo za prve tri nagrade, v primeru, da se dobitnik ne oglasi do omenjenega roka 24. januar- ja letos. Rok 7. februarja pa velja tudi kot zadnji čas za prevzem ostalih dveh nagrad, vespe in kolesa.

Zadela ga je kap med parkiranjem

V Ul. San Pasquale je včeraj popol- dne v dokaj neobičajnih okoliščinah umrl upokojenec Nereo Bresich. Zade- la ga je kap, ko je okrog 16. ure skušal parkirati svoj avtomobil na rob ulice pri hišni številki 101. Njegovo slabost je opazil sin, ki je poklical na pomoč Rdeči križ. Z rešilcem je prihitela eki- pa z zdravnikom Vincenzom Livio na čelu. Bresicha je skušala oživiti s sr- čno masažo, a zaman. V katinarsko bolnišnico je prispel mrtev.

Nereo Bresich je stanoval v Ul. del Bosco 7. Star je bil 60 let in je že dalj časa bolehal na srcu, zaradi česar so mu pred časom vsadili »pacemaker«.

ZAHVALA
Ob izgubi našega dragega

Vladimira Cossutte

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način sočustvovali z nami.

SVOJCI
Trst, Križ, 11. januarja 1987
(Pogr. podjetje — Ul. Zonta 3)

Dne 8. t. m. smo pospremili k večne- mu počitku našo ljubljeno

Marijo Licen vd. Kodric

Žalostno vest sporočajo: sin Slav- ko, hčeri Darinka, Vida in Ilde, ne- vesta Laura, zeta Aldo in Mario, brat Albin, vnuki Tiziana, Nadia z Borisom, Sergio z Lauro ter Walter z Renato, pravnuki Monica, Marco in Lisa, svakinje ter drugo sorodstvo.

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali.

Trst, Ljubljana, 11. januarja 1987

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage

Marije Knez por. Pipan

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spo- min.

Posebna zahvala g. župniku Felcu, pevskemu zboru Rdeča zvezda ter na- brežinski godbi.

Žalujoci mož, otroci, sestre, brat ter vsi sorodniki.

Samatorca, 11. januarja 1987

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Rudolfa Križmančiča

Posebna zahvala g. župniku, daro- valcem cvetja ter vsem, ki so ga spre- mili k zadnjemu počitku.

Žalujoča družina

Padriče, 11. januarja 1987

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage

Anamarije Kalin por. Zaro

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti, daroval- cem cvetja ter vsem, ki so z nami so- čustvovali.

Posebna zahvala g. župniku Žerjalu. SVOJCI

Opčine, 11. januarja 1987

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Sergija Rebule

Žalujoci svojci

Tržič, Prosek, 11. januarja 1987

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Stanislava Starca

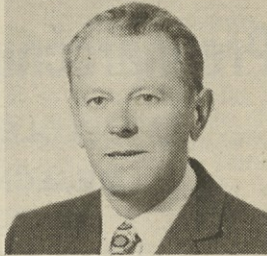
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

SVOJCI

Trst, 11. januarja 1987
(Pogrebno podjetje Zimolo)

15 let je minilo, odkar nas je zapus- til naš dragi

Anton Senica

Z ljubeznijo se ga spominjajo žena Lojza, hči Miranda z možem Sives- trom ter vnuk Giorgio z družino.

Boljunec, 11. januarja 1987

Ob izgubi drage mame Genovefe izrekajo hčerki Ani in sorodnikom iskreno sožalje člani in odbor SK Devin.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom
GOSTOVANJE
OPERA BALET
SNG — LJUBLJANA

Baletni triptih

- Richard Wagner: Siegfriedova idila;
- Richard Wagner: Matilda;
- Ludwig van Beethoven: Pastoralna simfonija.

Dramaturgija, režija, koreografija
MILKO ŠPAREMBLEK

Danes, 11. t. m., ob 16. uri.

Prodaja vstopnic uro pred pričetkom baleta pri blagajni Kulturnega doma. Tel. 734265.

gledališča

ROSSETTI
Danes, 11. t. m., ob 16. uri (predstava izven abonmaja): Antonella Steni v LA VITA È PALCOSCENICO Amendole, Broccolija in Corbuccija. Nastopa Crazy Gang. Za abonente 30-odstotni popust. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti (tel. 69406). Jutri počitek.

Od 13. do 25. januarja bo skupina Giulia Bosettija predstavila delo Arthurja Millerja SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA. Igrata G. Bosetti in M. Bonfigli. V abonmaju odrezek št. 5. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI
Danes, 11. t. m., ob 16. uri (red D) ponovitev baletne predstave LA FILLE MAL GARDEE gledališča OPERA iz Budimpešte.

CRISTALLO
Danes, 11. t. m., ob 16.30 se bo predstavil Gastone Moschin v Molierovem delu TARTUFO. Režija Antonio Calenda. Četrta predstava v abonmaju. Prodaja vstopnic pri UTAT v Pasaži Protti in uro pred pričetkom predstave pri blagajni gledališča. Zadnja predstava.

Slovensko stalno gledališče v Trstu gostuje s predstavo Ribca za štiri danes, 11. t. m., ob 19.30 v Kočevju in jutri, 12. t. m., ob 19.30 v Ljubljani.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 *Labyrinth - dove tutto è possibile*, anim./dram., VB/ZDA 1986, 100'; r. Jim Henson; i. David Bowie, Jennifer Connelly.

ARISTON - LA CAPPELLA UNDERGROUND - 11.00 *Tempo*, (dram., Madž. 1986, 105'; r. Peter Gothar, i. Mark Zala, Kati Lazar). Originalna verzija z italijanskimi podnapisi.

EXCELSIOR I - 15.30, 22.15 *Stregati*, kom., It. 1986, 100'; r. Francesco Nuti; i. Ornella Muti, Francesco Nuti.

EXCELSIOR II - 15.00, 21.45 *Shangai Surprise*, dram., ZDA/VB 1986, 100'; r. Jim Goddard; i. Madonna, Sean Penn.

FENICE - 15.30, 22.15 *Yuppies II*, kom., It. 1986, 100'; r. Enrico Oldoini; i. Massimo Boldi, Jerry Calà.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 *7 chili in 7 giorni*, kom., It. 1986, 90'; r. Luca Verdone; i. Renato Pozzetto, Carlo Verdone.

NAZIONALE I - 15.14, 22.00 *Pirati*, akc., Fr./Tuniz. 1985, 124'; r. Roman Polansky; i. Walter Matthau, Cris Campion.

NAZIONALE II - 15.30, 22.00 *Superfantozzi*, kom., It. 1986, 95'; r. Neri Parenti; i. Paolo Villaggio, Lia Bosisio.

NAZIONALE III - 16.20, 22.00 *Corto circuito*, fant., ZDA 1986, 138'; r. John Badham; i. Ally Sheedy, Steve Guttenberg.

EDEN - 15.30, 22.00 *Dolce e vogliosa* mogile, porn., □□

MIGNON - 15.00, 22.00 *Gli Aristogatti*, ris., prod. Walt Disney.

CAPITOL - 15.30, 22.00 *Mission*, dram., VB 1986, 123'; r. Roland Joffe; i. Robert De Niro, Jeremy Irons.

ALCIONE - 16.30, 22.10 *Fuori orario*, dram., ZDA 1985, 105'; r. Martin Scorsese; i. Griffin Dunne, Rosanna Arquette, Linda Fiorentino.

LUMIERE FICE - 10.00 in 11.30 *I racconti dello zio Tom*, ris., prod. Walt Disney. Ob 16.00, 22.00 *Passaggio in India*, dram., VB 1984, 145'; r. David Lean; i. Judy Davis, Victor Banerjee.

VITTORIO VENETO - 15.15, 22.00 *L'iniziazione*, er., It. 1986, 95'; r. Gianfranco Mingoffi; i. Fabrice Josso, Serena Grandi, □□

RADIO - 15.30, 21.30 *Sono tua*, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

SLOVENSKI KLUB V TRSTU
Ul. sv. Frančiška 20/II

vabi v torek, 13. t. m., ob 20.30 vse člane in prijatelje na predavanje

ODNOS MED GENERACIJAMI

Predaval bo dr. Viljem Ščuka

GLASBENA MATICA TRST
Sezona 1986/87

4. abonmajski koncert

v četrtek, 15. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

GORAN KONČAR
violina

MIRA FLIS
klavir

Spored: Bach, Ysaye, Chausson, Saint Saus.

Predprodaja vstopnic v uradu Utat, Pasaža Protti, tel. 65700 do četrтка, 15. t. m., do 18. ure in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

KD F. VENTURINI
priredi

celovečerni koncert

Godbenega društva Nabrežina

kapelnik Stanko Mislej

v nedeljo, 18. t. m., ob 17.30 v centru A. Ukmar-Miro pri Domju.

Vabljeni!

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - Jutri, 12. januarja, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopila skupina MOSKOVSKIH VIRTUOZOV z violinistom V. Spivakovom.

SKD Tabor - Opčine, Prosветni dom Danes, 11. t. m., ob 16. uri NOVOLETNI KONCERT. Izvaja godba s Proseka pod vodstvom Slavka Luxe.

Glasbena matica, sezona 1986/87, 4. abonmajski koncert v četrtek, 15. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu: Goran Končar - violina in Mira Flis - klavir. Na sporedu: Bach, Ysaye, Chausson, Saint-Saens. Predprodaja vstopnic v uradu Utat, Pasaža Protti, tel. 65700 do četrтка, 15. t. m., do 18. ure ter uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Zveza cerkvenih pevskih zborov priredi danes, 11. t. m., ob 16. uri v stolnici sv. Justa v Trstu BOŽIČNI KONCERT.

razstave

Galerija Cartesius je pripravila dvojno grafično razstavo, ki bo trajala do 5. februarja. Gre za dela znanih domačih in tujih mojstrov.

V umetnostni galeriji Nadie BASSA-NESE - Trg Giotti 8/I. nadstr. bosta od srede, 14. t. m., razstavljala svoja dela slikarja ALIK CAVALIERE in VINCENZO FERRARI.

čestitke

Ansambel TTPZ P. Tomažič čestita svojemu rednemu članu MIRKU KJUDRU za visoki jubilej in mu želi še na mnoga leta.

Lidiji, Milošu in Karin se je pridružil DEJAN. Srčne čestitke vsem, malemu Dejanu pa obilo sreče v življenju želi kolektiv ŽPZ Rdeča zvezda iz Saleža.

Jutri, 12. t. m., bo slavila 11. rojstni dan ZAIRA VIDALI s Peska. Da bi bila vedno tako nasmejana in še naprej tako pridna ji želita Vojka in Bojana.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV

priredi danes, 11. t. m., ob 16. uri v stolnici sv. Justa v Trstu

BOŽIČNI KONCERT

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO
T R S T

vabi na predavanje

ARHEOLOŠKI SPREHOD PO KRASU

ki bo v četrtek, 15. t. m., ob 20. uri, v Gregorčičevi dvorani (Ul. sv. Frančiška 20/II).

Predaval bo izvedenec STANKO FLEGO, ki bo s pomočjo diapozitivov seznanil udeležence večera s številnimi arheološkimi zanimivostmi našega Krasa.

Vabljeni!

TRŽAŠKA POKRAJINA

v sodelovanju s Cappello civico in deželnim sedežem RAI priredi v sklopu pobud za komorno glasbo tržaških avtorjev

v ponedeljek, 19. t. m., ob 18.30 v baziliki sv. Silvestra

koncert violinista ČRTOMIRA ŠIŠKOVIČA in pianista IGORJA LAZKA

ki je odpadel zaradi bolezni 15. decembra.

Na sporedu: Kogoj, Rožanc in Švara.

KD Rdeča zvezda vabi, da bi novo leto začeli z dobro voljo skupaj s

kabaretno skupino KARST BROTHERS

sodeluje kabaretist ANDRO MERKU

v športno-kulturnem centru v Zgoniku danes, 11. t. m., ob 17.30.

Pridite, zabavali se boste!

šolske vesti

Sindikata slovenske šole obvešča zainteresirane vzgojiteljice, da se bodo začeli ustni izpiti natečaja po ministrski okrožnici 217/86 s kandidati, čigar priimek začne z izžrebano črko S. Datum bo javljen naknadno.

razne prireditve

KD I. Grbec — Škedenj priredi v petek, 16. t. m., ob 20. uri FILMSKI VEČER Z ALJOŠO ŽERJALOM in vabi na ogled filma PO SVILE.

razna obvestila

KD Rovte - Kolonkovec vabi člane in prijatelje na društveno večerjo, ki bo v soboto, 17. t. m., ob 19. uri. Za naročila tel. na št. 827528.

Sporočilo ansamblu TPPZ in mladinski skupini P. Tomažič — Razpored vaj za jubilejni koncert, ki bo v soboto, 24. t. m., v gledališču F. Prešeren: danes, 11. t. m., ob 10. uri TPPZ in mladinska skupina, v petek, 16. t. m., ob 20.30 TPPZ, v nedeljo, 18. t. m., ob 10. uri TPPZ in mladinska skupina ter v torek, 20. t. m., ob 20.30 generalka za vse.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 11. januarja 1987
RADOVAN

Sonce vzide ob 7.44 in zatone ob 16.42 - Dolžina dneva 8.58 - Luna vzide ob 13.21 in zatone ob 5.01.

Jutri, PONEDELJEK, 12. januarja
TATJANA

PLIMOVANJE DANES: ob 0.31 najnižja 2 cm, ob 6.34 najvišja 37 cm, ob 14.09 najnižja -50 cm, ob 21.15 najvišja 18 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: Ob 1.31 najnižja 2 cm, ob 7.14 najvišja 39 cm, ob 14.39 najnižja -56 cm, ob 21.41 najvišja 23 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 3,2 stopinje, zračni tlak 1008,3 mb, veter 12 kilometrov na uro, jugozahodnik, vlaga 93-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 8,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Federico Spinelli, Erica Leni, Carmen Fontanot, Alice Bonazza, Andrea Canziani, Lorenzo Caenazzo, Nicole Grio.

UMRLI SO: 90-letni Ettore Catolla Calvanti, 62-letna Luciana De Feo por. Graziati, 89-letni Gaetano Stefani, 70-letni Francesco Dal Prà, 77-letni Santo Leone, 53-letni Salvatore Catania, 86-letna Carolina Duorak, 85-letna Adele Krapez.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Nedelja, 11. januarja 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 20.30
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, Largo Osoppo 1 (Greta), Lungomare Venezia 3 (Milje).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREŽINA (tel. 200466), **BOLJUNEC** (tel. 228124) - od 8.30 do 13. ure in od 13. dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 12., do sobote, 17. januarja 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

ZGONIK (tel. 229373), **MILJE** - Mazzinijev dvored (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

ZGONIK (tel. 229373), **MILJE** - Mazzinijev dvored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	78	66	2	53	57
CAGLIARI	50	62	48	82	9
FIRENCE	49	34	19	29	18
GENOVA	67	70	86	6	43
MILAN	79	51	68	16	70
NEAPELJ	61	17	24	13	39
PALERMO	82	51	64	3	48
RIM	4	76	83	32	22
TURIN	43	35	66	11	65
BENETKE	54	72	24	14	63

ENALOTTO
2 X X 2 2 2 2 1 X X 1 2

KVOTE:

12	42.985.000	lir
11	1.239.000	lir
10	96.000	lir

IMAM JIH ZA VSE OKUSE!

Segulin foto kino optika
TRST Ul. Mazzini 51 ☎ 733-361

HI-FI, VIDEOTAPE, TV COLOR IN SERVIS
ALDO COLJA
KONTOVEL 134
TEL. 225471

menjalnica

Ameriški dolar	1350.—
Nemška marka	703.—
Francoski frank	210.50
Holandski florint	621.—
Belgijski frank	33.—
Funt šterling	1990.—
Irski šterling	1890.—
Danska krona	124.—
Grška drahma	920.—
Kanadski dolar	970.—

mali oglasi

OSMICO je v Borštu odprl Danilo Glavina.

V NABREŽINI je odprl osmico Mirko Radovič. Toči belo malvazijo in pristen teran izpod Praprota.

DAJEM V NAJEM 140 kv. m prostora, primerne za urad in skladišče. Tel. 228390

PRODAM vinograd, 2880 kv. m, v Dolini. Tel. 228390.

DEKLE izučeno za šiviljo z izkušnjami v ročni obrti išče zaposlitev na področju šiviljske ali umetne obrti. Tel. 040/211815 ob večernih urah.

PRODAM skladišče, primerno za urad 50 kv. m na Lonjerski cesti št. 35. Tel. 54363.

OSMICO je odprl Zvonko Ostrouška, Zagradec št. 1. Toči belo in črno vino.

PRODAM avto ford taunus v dobrem stanju po ugodni ceni. Standrež, Ul. Montello 5, tel. 0481/21306.

HIŠO potrebno popravil z odobrenim gradbenim načrtom prodam v Križu. Tel. 754388 od 14. do 15. ure.

AKACIJEVE KOLE in drva za kurjavo prodam. Tel. 421508 po 20. uri.

ZAPOSLOMO uradnico z znanjem zunanjetrogovinskega dela. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Uradnica Imp/Exp«.

FRANCOZINJA, diplomirana v Parizu, z izkušnjo večletnega poučevanja francoskega jezika v Trstu nudi pomoč pri prevajanju ter lekcije za vse stopnje. Tel. 566256.

OSMICO nadaljuje Robert Pipan iz Mavhinj.

PRODAM fiat 500, giannini. Tel. 212691 od 13. do 15. ure.

PRODAM po ugodni ceni na vzhodnem Krasu komaj dokončano, še nevseljeno vrstno hišo, 180 kv. m, tri sobe, kuhinja, dnevna soba, sanitarij, kopalnica, taverneta, box za dva avtomobila. Tel. 212241.

CENTRO DEL COLLEZIONISMO — Trst, Ul. Piccolomini 3, tel. 040/762488 — komisijka prodaja zbirateljskih predmetov na dražbah ali neposredno. Na razpologo smo vam za najugodnejši plasma posameznih predmetov ali celih zbirk: razglednic, kovancev, stare korespondence, najrazličnejših starinskih predmetov itd.

ZAKONCA, brez stalnega bivališča v Trstu, iščeta stanovanje v centru ali okoli. Tel. 228390.

AKACIJEVE KOLE za jrte ali kurjavo prodam. Tel. 0481/30179.

PRI SV. IVANU prodam sončno stanovanje: 2 sobi, kuhinja, kopalnica, klet, skupni vrt in centralna kurjava. Informacije po tel. 55293 od 13. ure dalje.

PRODAM lancia beta 1600, letnik 1980, po ugodni ceni. Tel. 229453.

RESNA avtomobilska tvrdka iz Trsta nujno išče resno in sposobno diplomirano uradnico s prakso uradniških poslov. Ponudbe poslati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Avtomobilska uradnica«.

KNJIGOVODJA z dolgoletno delovno prakso v Nemčiji v elektrotehnični in gradbeni industriji ter veleblagovnicah v prodajnem in nabavnem sektorju ter knjigovodstvu išče primerno zaposlitev. Znanje jezikov - zelo dobro: slovenščina, srbohrvaščina, italijanščina in nemščina; dobro - angleščina in španščina. Pisati na Oglasni oddelek - Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, pod šifro KNJIGOVODJA.

PELLICCERIA CERVO

TRST — Drevored XX. septembra 16
Telefon 767914

velika izbira:
krzen — jop — našitkov
izredna kakovost
zadnji modni kroji
po ugodnih cenah

PELLICCERIA ALBERTI

Ul. delle Torri 2

priporočeni trgovini za vaše nakupe

RIBARNICA

CHIATTI

Sesljan 21/A
Tel.: 299150

Prednaročnina za Primorski dnevnik za leto 1987

CELOLETNA	95.000	lir
MESEČNA	13.000	lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 95.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1987. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 156.000 lir + 500 lir kolka.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

Naročnino lahko poravnate na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici, pri raznašalcih časopisa, preko pošte na t/rn ZTT št. 13512348 in pri vseh slovenskih kreditnih zavodih.

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
8.30 Sankanje (prenos iz Valdaore)
9.00 Risanka: Le allegre avventure di Scooby Doo e i suoi amici
10.00 Nadaljevanka: Golden Girl (r. Joseph Sargent, i. Susan Anton, James Coburn, 3. in zadnji del)
11.00 Maša
11.55 Nabožna oddaja
12.15 Kmetijska oddaja: Linea verde
13.00 Dnevnik - TG L'una
13.30 Dnevnik
13.55 Tekmovanje: Toto-TV
14.00 Variete: Domenica... in
19.50 Vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.30 Film za TV: Mino (po romanu Il piccolo alpino, avtor Salvatore Gotta, r. Gianfranco Albano, i. Guido Cella, Ray Lovelock, Ottavia Piccolo, 3. del)
22.10 Športna nedelja
0.05 Dnevnik
0.10 Glasbena oddaja: Musicanotte: J. S. Bach - Brandenburški koncert št. 3 v G-duru (izvaja dunajski Concertus Musicus, dirigira Nikolaus Harnoncourt)

RAI 2
9.55 Koncert: ob stoletnici rojstva Arthura Rubinsteina (L. Van Beethoven - Koncert št. 3 v C-molu, op. 37)
10.30 Sankanje: moški - dvojice
10.55 Smučanje: superveleslalom moški (prenos iz Garmischa)
12.00 Informativna oddaja: Orpheus, Cloveška čustva - ljubezen
13.00 Dnevnik
13.25 Dnevnik - Zdravnikovi nasveti
13.30 Glasbena oddaja: Piccoli fans
15.40 Dnevnik - Studio & Stadio (sankanje moški - dvojice)
16.40 Variete: Chi tiriamo in ballo
18.40 Dnevnik. Gol Flash
18.50 Šport: Italijansko nogometno prvenstvo A-lige
19.40 Vremenska napoved in dnevnik
20.00 Športna oddaja: Domenica sprint
20.30 Nanizanka: Miami Vice - Squadra antidroga
21.25 Aktualna oddaja: Aboccaperta
22.40 Dnevnik
22.50 Nadaljevanka: Cervantes (8. del)
23.45 Dnevnik
23.55 Inf. odd.: Otrok v 90. letih

RAI 3
11.15 Šport: Umetnostno drsanje (italijansko prvenstvo, prenos iz Mantane)
12.15 Glasbena oddaja: Pokerconcerto
13.15 Glasbena oddaja: Dancemania
14.15 Variete: Walter Chiari - Zgodba nekega drugega Italijana
15.15 Dnevnik - neposredni šport (rugby: Delta Lattes Rovigo - Parma, hokej na ledu: Fassa - Bolzano, hitrostno drsanje, smučarski tek: La millegrobbe)
16.55 Film: Obiettivo Burma (vojni, ZDA 1944, r. Raoul Walsh, i. Errol Flynn, James Brown, William Prince, George Tobias)
19.00 Dnevnik
19.20 Deželni šport
19.40 Glasbena oddaja: Concertone - Yes 9012 Live
20.30 Športna oddaja: Domenica gol
21.30 Informativna oddaja: München, zgodovina mesta
22.30 Nogometno prvenstvo A-lige
23.15 Glasbena oddaja: Jazz club - Jazz time, kvintet Sergia Coppotelli

RTV Ljubljana
8.10 Poročila
8.15 Otroška oddaja: Živ žav
9.10 Lutkovni živ žav
9.20 Smučanje: Slalom ženske 1. tek (prenos iz Mellaua)
10.15 Nadaljevanka: Z vrha (3. del)
10.55 Smučanje: Superveleslalom moški (prenos iz Garmischa)
11.50 Smučanje: Slalom ženske 2. tek
12.30 Šopek domačih
13.00 Poročila
13.05 Show Express
13.40 Nad.: Pearl (ZDA, r. Alex Singer, 1. od treh delov)
15.15 Slovenci v zamejstvu
15.45 Film: Točno opoldne (vestern, ZDA 1952, r. Fred Zinnemann, i. Gary Cooper, Grace Kelly)
17.05 Televizija zvezd
18.45 Risanka
19.00 Danes. Kino
19.26 Vreme in dnevnik
20.00 Nanizanka: Pisma - Kako postati šef (A. Marodič - 5. del)
20.45 Kratki film: Onkraj smučič
21.15 Športni pregled
21.45 Poročila

TV Koper
12.00 Športna oddaja
19.00 Nadaljevanka: Ultimo atto
20.00 Dokumentarec: Zagorski gradovi
20.30 Politični tednik: Sedemdni
21.00 Film: La bidonata (kom., r. Luciano Ercoli, i. Walter Chiari, Susan Scott, Maurizio Arena)
23.00 Dokumentarec: Delta - Pohod idej (8. del)

Za oddajo SLOVENCİ V ZAMEJSTVU - ki bo na sporedu prve ljubljanske televizijske mreže danes ob 15. uri - je enega od treh prispevkov pripravil tržaški dopisnik RTV-LJ Igor Gruđen. Predstavil bo Slovenski raziskovalni inštitut in njegovo delo včeraj, danes in jutri. Prispevek je posnela ekipa Agencije Alpe Adria.

CANALE 5
8.30 Nanizanka: La grande vallata
9.15 Nabožna rubrika
10.00 Nanizanki: Nove in famiglia, 10.30 Park Place
11.00 Napoved programov
11.25 Glasbena oddaja: Superclassifica show
12.20 Informativna oddaja: Punto 7
13.30 Zabavna oddaja: Buona domenica
14.30 Nanizanka: Orazio
17.00 Sodna rubrika: Forum
19.00 Nan.: Kate e Allie - Il cane di campagna
20.30 Film: Nati con la camera (kom., It. 1983, r. E. Barboni, i. Terence Hill, Bud Spencer)
23.35 Rubrika: Nonsolomoda
0.30 Nanizanki: Squadra speciale, 1.35 Missione impossibile

RETEQUATTRO
8.30 Nanizanki: Bravo Dick, 9.00 Con affetto Sidney
9.30 Film: Il dottor Antonio (dram., It. 1937, r. Enrico Guazzoni, i. Maria Gambadellii)

11.15 Aktualna oddaja: Parlamento in
12.10 Nanizanka: Cassie e Co. - Il silenzio è d'oro
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke
14.30 Nanizanke: I gemelli Edison, 15.00 La terra dei giganti, 16.00 La famiglia Holvak, 17.00 Spenser, 18.40 Jennifer, 19.00 College, 19.30 New York New York
20.30 Film: Irma la dolce (kom., ZDA 1963, r. Billy Wilder, i. Jack Lemmon, Shirley McLain)
23.10 Rubrika: Cinema
23.40 Film: Il rompihalle (kom., It. 1973, r. Eduardo Molinaro, i. Lino Ventura, Jacques Brel)
1.15 Nanizanka: Vegas

ITALIA 1
8.30 Otroška odd.: Bim bum bam, vmes risanke: Rascal, L'isola delle mille avventure, Piccole donne
10.30 Športna oddaja: Sport USA
13.00 Športna rubrika: Grand Prix
14.15 Glasbena oddaja: Dee Jay Television

16.15 Nanizanki: Master, 17.15 L'uomo di Singapore
19.10 Risanke: Alvin show - Muppet babies
20.00 Risanka: I Puffi
20.30 Film: L'aereo più pazzo del mondo (kom., ZDA 1980, r. David in Jerry Zucker ter Jim Abrahams, i. Robert Hays, Julie Hagerty)
22.10 Film: Nosferatu, il principe della notte (srh., ZDA 1979, r. Werner Herzog, i. Klaus Kinski)
23.55 Nanizanki: Serpico - Gioco mortale, 1.40 La città degli angeli - Assicurazione sulla vita

TELEPADOVA
11.40 Rubrika o trgovini in turizmu
11.55 Week-end
13.00 Film: Tre casi di omicidio (krim., ZDA 1955, i. Orson Welles)
15.00 Nanizanka: Il bastardo
16.30 Risanke: Nino il mio amico Ninja, 17.00 Coccinella, 17.30 Ransie, 18.00 Carletto principe dei mostri, Le avventure di Huck Finn, Capitan Futuro

19.25 Rubrika: Speciale Spettacolo
19.30 Nan.: Half Nelson
20.30 Film: Febbre da cavallo (kom., It. 1976, r. Steno, i. Enrico Montesano, Luigi Proietti)
22.20 Nan.: Nero Wolfe
23.25 Rubrika: Tuttocinema
23.30 Aktualna oddaja: In primo piano
24.00 Nočni kino

TELEFRIULI
12.00 Kmetijski tednik: Regione verde
12.40 Medicinska rubrika
13.30 Risanke: Hanna & Barbera Show
14.00 Variete: Domenica con Dominique
14.10 Variete: Buinesere Friuli
16.30 Variete: Dry vin
19.00 Športna oddaja
20.00 Dok.: Quark speciale
21.00 Športne vesti
22.15 Film: Missouri (pust., i. Marlon Brando, Jack Nicholson)
24.00 Glas. odd.: Music box

TELEQUATTRO
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in športni pregled
20.30 Vesti in nočni športni pregled

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 14.00 Poročila; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 9.55 Glasbeni mozaik; 10.15 Mladinski oder: radijska igra Škarjice (avtor Joško Lukeš, izvaja Radijski oder); 10.35 Glasbeni mozaik; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Nediški zvon; 12.45 Glasbeni mozaik; 13.20 Glasba po željah; 14.10-19.00 Glasbene skice; 15.30 Športne novice; 17.00 Prenosi z naših prireditvev.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.30, 17.00, 21.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Dnevni koledar; 8.07 Radijska igra za otroke: Vesoljski zmaj (Dušan Kovačević), nato Skladbe za mladino; 9.05 Se pomnite, tovariši; 10.05 Nedeljska matineja; 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.20 Za naše kmetovalce; 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Nedeljska reportaža; 15.30 Medigra; 15.40 Pojo amaterski zbori: ob obletnici Logaškega okteta; 16.05 Humoreska: Žarko Petan - Človek brez glave; 17.05 Operne melodije; 17.50 Radijska igra; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Glasba; 22.50 Literarni nočno; 0.05 Nočni spored.

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30, 12.30, 14.30, Poročila; 9.00 Pozdrav, pregled dogodkov, servis; 9.30 Sosednji kraji in ljudje: reportaže, intervjuji; 11.00 Vročni deset; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00-14.00 Glasba po željah; 14.00 Marika in Drejče; 14.30 Šport; 15.00 Radio Koper na obisku; 15.30 Planinski čaj: objave in šport; 16.30 Primorski dnevnik: objave in šport; 17.00 Zaključek; od 19.00 prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Radijski dnevnik; 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Jutranja glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro; 8.00-12.00 Prisrčno vaši; 8.45 Oddaja o športu; 9.30 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.05 I magnifici sette; 10.35 Vstop prost; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 In tako dalje; 12.00 Glasba po željah; 14.30-20.00 Popoldanski spored in tedenska popevka; 15.00 Kaj je novega?; 16.00 Športna oddaja; 18.00 Glasbene aktualnosti; 19.30 Športna nedelja; 20.00-6.00 Nočni spored.

RADIO OPČINE
9.30 Jutranji val z ugankami, kvizi in »šensurji«; 12.30 Oddaja SKD Tabor; 13.00 Glasba po željah (tel. 212658); 15.00 Športna nedelja s prenosi, podatki in komentarji; med oddajami, podnevi in ponoči, glasba.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.20 Inf. odd.: Uno Mattina
9.35 Nanizanka: Storie della prateria
10.30 Rubrika o gospodarstvu
10.50 Rubrika: Okrog nas
11.30 Nan.: Il dottor Simon Locke
12.05 Variete: Pronto... chi gioca?
13.30 Dnevnik
14.00 Pronto... chi gioca? (2. del)
14.15 Dokumentarec: Messner - V ime nu gora (1. del)
15.00 Športni ponedeljek
16.00 Nadaljevanka: Joni Jones, ragazzo del Galles (1. del)
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Joni Jones... (2. del)
17.35 Risanke: Marco
18.00 Rubrika: Osmi dan
18.30 Kviz: Parola mia
19.40 Almanah jutrišnjega dne
19.50 Vreme in dnevnik
20.30 Film: Agente 007 — Licenza di uccidere (krim., ZDA 1962, r. Terence Young, i. Sean Connery, Ursula Andress)
22.15 Dnevnik, nato Filmske novosti
22.30 Dnevnik
23.25 Dnevnik, danes v parlamentu

RAI 2
11.45 Rubrika: Cordialmente
13.00 Dnevnik
13.25 Dnevnik. C'è da vedere
13.30 Nanizanka: Quando si ama
14.20 Risanke: Braccio di ferro
14.30 Dnevnik - kratke vesti
14.35 Mladinska oddaja: Tandem
16.55 Informativna oddaja: Teledidattica - Mednarodne kratice FAO
17.30 Dnevnik — kratke vesti
17.35 Nanizanka: Cuore e batticuore - La corona di Giuseppina
18.20 Športne vesti
18.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick - Una visita a New York
19.40 Vreme in dnevnik
20.20 Športne vesti
20.30 Aktualna oddaja: Focus
21.30 Dnevnik
21.40 Nadaljevanka: Capitol
22.40 Informativna oddaja o protestantizmu
23.10 Informativna oddaja: Telematica
23.40 Dnevnik — zadnje vesti
23.50 Film: La bella brigata (dram., Fr., 1936, r. Julien Duvivier, i. Viviane Romance, Jean Gabin)

RAI 3
13.05 Nadaljevanka: Lungo il fiume e sull'acqua (po F. Durbridgeu, r. Alberto Negrin, i. Laura Betti, Sergio Fantoni, 1. del)
14.00 Tečaj ruskega jezika
14.25 Informativna oddaja: Tečaj basica (6. del)
14.55 Glasbena oddaja: 35. sagra musicale Umbra
15.40 Nogometno prvenstvo A in B lige
18.05 Glasbena oddaja: Stars — Vsakdanje zgodbe z Riccardom Fogliem
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne športne vesti
20.05 Informativna oddaja: Italijanske dežele - Srednjeseverni del, Emilia-Romagna
20.30 Variete: Signori, Peppino! (r. Nino Mangano, 4. in zadnji del)
21.20 Dnevnik
21.30 Rubrika: La macchina del tempo - Zgodovinski videoclip
22.15 Športna oddaja: Ponedeljkov proces
23.30 Dnevnik

RTV Ljubljana
9.00 TV mozaik: Zrcalo tedna
9.20 Dokumentarec: Pogled na Jemen
16.35 TV mozaik (pon.)
17.10 Poročila
17.15 Nadaljevanka: Čiv čiv, še dolgo bom živ (Kako so cicibani obiskali Begunje, da bi domiselno poskrbeli za ptičke v težkem zimskem času - 2. del)
17.30 Otroška nadaljevanka: Ne daj se Floki
18.00 Otroški festival v Ankari (4. del)
18.45 Risanka
19.00 Danes. Obzornik
19.26 Vremenska napoved
19.30 Dnevnik
20.00 Nadaljevanka: Dragulj v kroni
20.05 Aktualno - Delavci na stalno začasnem delu v tujini (oddajo pripravila novinarja I. Štrakl in M. Jelen, rež. T. Kralj)
21.35 Dnevnik
21.50 Oddaja o baletu: Plesalec

TV Koper
14.10 Glasbena oddaja: Speciale Orecchiocchio
15.00 Otroški program
17.30 Zdravniški rubriki: Zdravnik in pacient, nato Zdravnik in otrok
19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki:
TRST — O političnih razmerah
BORŠT (Trst) — Proslava v spomin padlih brocev
TRST — Debata o kulturi v Trstu
TRST — Razstava o mučenju, medicini in tisku
TRST — Madžarski balet v gledališču Verdi
Ponedeljkov športni pregled: odbojka, košarka in nogomet

19.30 TVD Stičiče
19.45 Rubrika: Mesto danes
20.00 Nanizanka: Victoria Hospital
20.25 TV novice
20.30 Film: La storia di Uirà
22.15 TVD Vsedanes
22.35 Zdravniška rubrika (pon.)

CANALE 5
8.40 Nanizanke: La grande vallata, 9.30 Una vita da vivere, 10.20 General Hospital
11.10 Kvizi: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito
13.30 Nadaljevanka: Sentieri
14.30 Film: Desiree (kom., ZDA 1954, i. Marlon Brando, Jean Simmons, Merle Oberon)
16.30 Nanizanka: Alice
17.00 Kviz: Doppio slalom
17.30 Nanizanki: Love Boat, 18.30 Lou Grant
19.30 Variete: Studio 5
20.30 Film: Chi trova un amico trova un tesoro (kom., It. 1981, r. Sergio Corbucci, i. Bud Spencer, Terence Hill)
22.30 Tednik: Tivù Tivù
24.00 Nanizanki: Squadra speciale, 1.10 Missione impossibile

RETEQUATTRO
8.30 Nanizanke: Vegas, 9.20 I giorni di Bryan, 10.10 Strega per amore, 10.30 Switch, 11.30 Vicini troppo vicini, 12.00 Mary Tyler Moore, 12.30 La piccola grande Nell

13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Hello Spank, Mimi, Masters
14.30 Nanizanki: La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo
16.20 Dokumentarec: To je Hollywood
16.50 Dokumentarec: Il mondo intorno a noi
17.20 Nadaljevanka: Febbre d'amore
18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Il gioco delle coppie
19.30 Nanizanka: Charlie's angels
20.30 Film: In nome del Papa Re (dram., It. 1977, i. Nino Manfredi)
22.30 Nanizanka: Spenser
0.20 Filmske novosti
0.50 Nanizanki: Vegas, 1.40 Switch

ITALIA 1
8.30 Nanizanka: Fantasilandia
9.15 Film: Un buon amico (kom., ZDA 1984, r. Antonio Lou, i. Lee Remick, Ralph Waite)
11.00 Nanizanke: La strana coppia, 11.30 Quincy, 12.30 T. J. Hooker, 13.30 Tre cuori in affitto
14.00 Glasbena oddaja: Candid camera

14.15 Variete: DeeJay television
15.00 Nanizanka: Time out
16.00 Otr. odd.: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Holly e Benji, Magica Emi, Lupin
18.00 Nanizanke: Arnold, 18.30 La casa nella prateria, 19.30 Happy Days
20.00 Risanke: Mila e Shiro
20.30 Dokumentarna oddaja: Jonathan
21.30 Nanizanke: Magnum P. I., 22.55 Simon & Simon, 23.55 Masquerade, 0.50 Hardcastle & McCormick

TELEPADOVA
13.00 Risanki: Ransie, Capitan Futuro
14.00 Nadaljevanka: Senorita Andrea
16.30 Risanke: Nino il mio amico Ninja, Coccinella, Ransie
18.00 Risanke: Carletto principe dei mostri, Le avventure di Huck Finn, Capitan Futuro
19.30 Film: Ator l'invincibile (pust., 1982, i. Olivia Goods)
20.30 Film: Il mostro (dram., 1977, r. Luigi Zampa, i. Johnny Dorelli, Sydne Rome)

22.20 Film: Il vendicatore dalle mani d'acciaio (pust., 1973, r. T'Ang-Ti, i. Usiao Ch'i Lin, Chin Fei, Pao Kao) 0.30 Film: Tre ragazze (dram., i. Nora Barner)

TELEFRIULI
13.30 Nogomet: Bliga
15.30 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
17.00 Shopping
17.45 Košarka: tekma A1 lige
19.00 Dnevnik
20.00 Rubrika o obrtništvu
20.30 Nogomet: Milan-Udinese
22.30 Dnevnik
23.00 Rubrika: Trentatre
24.00 Glasbena oddaja: Music Box

TELEQUATTRO
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
13.20 Ned. nog. tekma
17.30 Ned. koš. tekma
19.00 Športna rubrika: Il caffè dello sport (1. del)
19.30 Fatti e commenti
19.45 Športna rubrika: Il caffè dello sport (2. del)
23.15 Športna rubrika (pon.)
23.45 Fatti e commenti
23.55 Športna rubrika (pon.)

RADIO TRST A
7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, pravljica, glasba; 8.10 Pričevanja o Tigru (pon.); 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi: poljudno čtivo, liki iz naše preteklosti - Ludvik Zorzut; glasbeni mozaik; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Otroški kotiček: Pravljični vrtljak; 14.30 Glasbene skice: Osebeno; 17.10 Mi in glasba: Repentaur 1986 - drugi koncert (flavtist Frans Brüggem); 18.00 Kmetijski tednik; 18.30 Glasbene skice.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 5.30 Obvestila; 8.05 Problemi marksizma; 8.25 Ringaraja; 8.40 Načismo se novo pesmiko; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Godbe; 13.30 Glasba; 13.50 Križemkraz; 14.05 Zbori; 14.30 Mozaik; 15.00 Radio danes; radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Na ljudsko temo; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Lojzeta Slaka; 20.00 Kulturni globus; 20.10 Zaplešite z nami; 21.05 Simf. glasba; 22.30 Ob domačem ognjišču; 22.50 Literarni nočno; 23.05 Melodije; 00.05 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika in servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Mladi primorski glasbeniki; 14.05 Novosti v diskoteki; 14.40 Iz kulturnega sveta, Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Športni dogodki; 17.40 Naši zbori; 18.00 Se pomnite tovariši.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro; 8.00 Prisrčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Zdravo otroci; 10.35 Vstop prost; 11.00 Pismo iz...; 11.15 V harmoniji; 11.30 Na prvi strani; 11.35 In tako dalje; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasba; 15.00 Zdravo otroci; 15.45 Sintonizatissimi; 16.00 Rock glasba; 16.15 Edig Galletti; 16.33 Blitz; 17.00 Bubbling; 17.33 Metal Health; 18.33 Znane arije; 20.00 Nočni spored.

RADIO OPČINE
10.00 Matineja in horoskop; 18.30 Tedenski športni komentar; 20.00 Bon-ton; oddaje povezuje glasba.

Rahel optimizem v ladjedelnici kjer naj bi gradili novo velikanko

Novo leto in obnovev proizvodnje po krajšem dopustu so delavci in sindikalni predstavniki v trziški ladjedelnici dočakali z mešanimi občutki. Neugodno so sprejeli vest, da bo Evropska gospodarska skupnost zmanjšala subvencije za gradnjo ladij in da bo po vsej verjetnosti treba še skrčiti obseg ladjedelnic. Z določenim optimizmom in istočasno z dokajšnjo mero previdnosti pa ocenjujejo vesti o novih, pomembnih naročilih, ki bi recimo za trziško ladjedelnico pomenila premostitev zelo težavnega obdobja za prihodnji dve leti. Vesti so sicer neuradne. Potrditev bo prišla, kakor pravijo sindikalni predstavniki, čez nekaj dni. 20. t. m. se bo sindikalni svet sestel z odgovornimi za gradnjo civilnih plovnih objektov pri družbi Fincantieri in ob tej priložnosti naj bi uradno potrdili ali zanikali vesti o gradnji no-

vih plovnih objektov, predvsem pa o gradnji velikanke za prevoz razsutega tovara, premoga oziroma rude.

Šlo naj bi za pravo ladjó velikanko, dolgo nad 320 metrov, široko 54 in visoko 28 metrov z bruto nosilnostjo 260 tisoč ton. Za gradnjo takšnega objekta so menda usposobljeni le v Tržiču in bi torej potrditev naročila s strani družbe Sidermar pomenila precej mesecev dela predvsem za ladjedelnico v Tržiču. Ladijo naj bi dogradili do konca prihodnjega leta. Vendar velikanka, katere gradnja bi veljala okrog 100 milijard lir, ne predstavlja edinega naročila, o katerem bodo razpravljali na že omenjenem srečanju. Menda so si pri družbi Finmare uspeli zagotoviti prednaročila še za nekaj drugih plovil. Med temi naj bi bilo tudi naročilo za luksuzno potniško ladijo za križarjenje. Seveda bodo morali pri družbi tudi poiskati sprejemljivo rešitev za enakomerno porazdelitev naročil med posamezne ladjedelnice, ki sodijo v njeno pristojnost.

Omeniti velja, da bi nova ladija, v kolikor se bodo za gradnjo odločili, predstavljala doslej največjo ladijo, grajeno v Tržiču in največjo ladijo, ki bi plula pod italijansko zastavo. Potrditev bo, kakor rečeno, čez nekaj dni,

v zelo kratkem roku pa naj bi se že lotili gradnje. Lastnik je namreč predvidel izročitev do konca prihodnjega leta.

Tržič bi si tako, kakor že pred mesecem dni ob splošitvi posebne ladje Micoperi, osvojil še sloves in potrditev podjetja, usmerjenega v gradnjo velikih plovnih objektov. Predvsem pa bi se zmanjšalo število delavcev, ki so še zmeraj v dopolnilni blagajni in ki jih je kar ena četrтина.

Stanje v KZE

Neugodna ocena KPI

Pokrajinsko tajništvo KPI v posebnem tiskovnem poročilu ostro kritizira zadržanje strank ob nedavni izvolitvi upravnega odbora KZE, kjer so zastopani samo predstavniki treh strank. V tiskovnem poročilu komunisti ugotavljajo, da tako stanje po vsej verjetnosti ne bo bistveno vplivalo k razreševanju težkih vprašanj v zdravstvu.

KPI si bo prizadevala za temeljito revizijo področnega zdravstvenega načrta, za preureditev zdravstva na teritoriju z uvedbo zdravstvenih okrožij in za izvedbo predvsem preventivnih ukrepov.

Včeraj prvi letošnji sneg Odjuga preprečila težave

Tokrat se vremeoslovci niso uštel. Goriška se je včeraj zjutraj zbudila pod tanko snežno odejo, ki pa jo je do večera že skoraj povsem spral dež. Snežilo je do srede poldneva, potem pa se je sneg v nižinskem delu spremenil v dež. Snega je zapadlo od 4 do 8 centimetrov, v višjih legah so bile padavine izdatnejše. Tako so na Lokvah že včeraj opoldne namerili okrog 15 centimetrov novega snega in se torej obeta dobra smuka. Posebnih težav in ovir v prometu ni bilo, razen na

letališču v Ronkah, kjer so odpovedali jutranja poleta, nesreč s težjimi poškodbami pa tudi ne.

Upati je le na nadaljno otoplitev in s tem na zmanjšanje nevarnosti poldnice.

koncerti

V cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah bo danes ob 15.30 koncert božičnih pesmi zbora Pod lipo in Glasbene šole iz Špetra.

V veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici jutri, 12. dec., ob 20.15 koncert Slovenskega kvinteta trobil. Zeleni abonma in izven.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Carla Frandolica

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, moškemu in cerkvenemu pevskeemu zboru, darovalcem cvetja, g. župniku in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Žaljuči svojci

Doberdob, 11. januarja 1987

Ob drugi obletnici smrti

Karla Sošola

se ga z ljubeznijo spominjajo

žena in otroci
z družinami.

Pevma, 11. januarja 1987

Ob 15. obletnici smrti

Rudija Peliconi

se ga spominjajo

žena Ada, sin Marino
in drugi sorodniki.

Sovodnje, Poljane, 11. januarja 1987

POGREBI

Jutri v Gorici: ob 11. uri Vittoria Vecchiet iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče, ob 12.30 Giovanni Battista Pais iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

Goriška sekcija VZPI-ANPI za utrjevanje miru in sožitja

Pri goriški sekciji VZPI-ANPI so pred kratkim obnovili vodstvo in se dogovorili za smernice nadaljnjega delovanja, usmerjenega v krepitve sožitja in sodelovanja prebivalstva ob meji, utrjevanje miru v svetu, preučevanje in vrednotenje antifašističnega boja ter posredovanje teh izročil mladim rodovom. V odboru sekcije so bili izvoljeni Silvano Poletto, kot predsednik, Milan Furlan kot podpredsednik, Erika Paulin in Guido Licinio kot tajnika, Angelo Punteri, Vincenzo Fedele

in Delka Devetak kot člani. V odboru so še Milan Paulin, Edi Bensa in Silvano Culetto z zadolžitvijo preglednikov računov. V odboru sekcije, še prej pa v skupščini članov so veliko pozornost namenili oceni pobud v okviru praznovanja 40-letnice Republike in Ustave ter poudarili pomen zgodovinskega pristopa pri obravnavi in vrednotenju dogodkov med vojnami in v odporiškem gibanju. V tej smeri bodo šla prizadevanja sekcije tudi v prihodnje. Goriška sekcija bivših partizanov opozarja na skorajšnjo obletnico nasilne smrti Lojzeta Bratuža in na potrebo, da se tega tragičnega dogodka v življenju goriških in primorskih Slovencev in antifašistov spomnimo na primeren način.

Pri goriški sekciji VZPI-ANPI namestavljajo tudi v bodoče razvijati sodelovanje z borbevske organizacije v Novi Gorici.

Film o Trubarju glavno delo drugega Film video monitorja

Goriški kulturni dom bo čez dober teden gostil 2. Film video monitor — pregled celoletne filmske, televizijske in video produkcije na Slovenskem. S to manifestacijo, ki je najpomembnejši filmski dogodek v zamejstvu in - za Celjskim Tednom slovenskega filma - po pomenu druga filmska manifestacija v vsem slovenskem prostoru, bo Gorica od torka, 20., do nedelje, 25. januarja, postala središče slovenskega filma.

V primerjavi z lanskim, 1. FVM, je Kinoatelj letoš bistveno obogatil spored in vsebino tega filmskega festivala, s tem da je vključil izbor najzanimivejših oddaj ljubljanske RTV. Ob štirih celovečernih filmih Viba filma in video selekciji bomo lahko v popoldanskem ter dvakrat v večernem sporedu lahko gledali televizijske filme in druge pomembnejše oddaje.

kino

Gorica

VERDI 15.00-22.00 »Stregati«.
CORSO 15.30-22.00 »7 chili in 7 giorni«.
VITTORIA 15.30-22.00 »Yuppies 2«.

Tržič

COMUNALE 16.00-21.00 »Morte di un commesso viaggiatore«.
EXCELSIOR 14.00-22.00 »Gli aristogatti«.

Krmin

OBČINSKO GLEDALIŠČE 15.00-21.00
»Antarctica«. Rež. K. Kurahara.

Nova Gorica in okolica

SOČA 16.00 in 18.00 »Dirka Kanonbal II«, ob 20.00 »Moja Afrika«.

DESKLE 17.00 in 19.30 »Pes in mačka«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Baldini, Verdijev korzo 57, tel. 84879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Centrale, Trg republike 26, tel. 72341.

včeraj-danes

Podatki iz matičnega urada v Gorici od 4. do 10. januarja.

KINO VITTORIA

YUPPIES 2

Danes: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00

PROSVETNO DRUŠTVO »ŠTANDREŽ«

dramski odsek

uprizori
komedijo v treh delih

B. NUŠIČA

Narodni poslanec

Režija EMIL ABERŠEK

Premiera:
danes, 11. januarja 1987,
ob 17. uri v Štandrežu.

čestitka

IDA DRUFOVKA z Oslavja praznuje 15. t. m. 80. rojstni dan. Vse najboljše ji želita sosedji Milena in Cvetka Dornik.

JANKO GERGOLET — JOVANEŽEV je včeraj dopolnil 50 let. Še na mnoga zdrava leta mu poje pevski zbor KD Jezero.

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

La Goriziana S.R.L.

GORICA - Via D. D'Aosta 180 - Tel. (0481) 22351 (avtomatska centrala)
TELEX: 460107 LAGORI I

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

GOSPODJE STE REZERVIRALI?

Verzije Rover Serije 800. 825 Sterling: 2500-kubični, 24 ventilov, elektronsko vbrizgavanje goriva Multipoint, 173 KM, 215 km/h, 0-100 v 8,3", serijska ABS, usnjeni sedeži. 820 Sterling in Si: 2000-kubični, 16 ventilov, elektronsko vbrizgavanje goriva Multipoint, 140 KM, 205 km/h, 0-100 v 9,4".

NOVA ROVER SERIJA 800

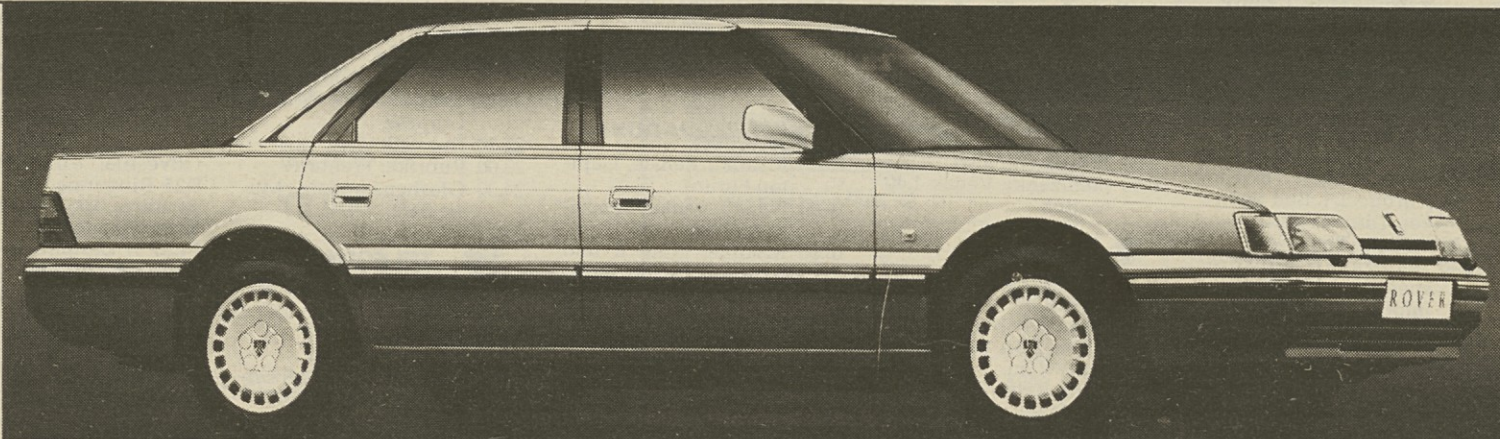
ZASTOPSTVO
ZA GORICO IN POKRAJINO

TOMAUTO S.A.S.

Ul. Nizza 15 - Tel. 0481/83923 - GORICA

VAS VABI DANES ZJUTRAJ
NA URADNO PREDSTAVITEV NOVEGA ROVER 800

Pred sto leti je v Gorici umrl pisatelj in profesor Fran Erjavec

14. januarja 1887, bil je petek, je goriška Soča objavila na najbolj vidnem mestu vest, da je dan prej v Gorici umrl Fran Erjavec, profesor na c. kr. višji realki v Gorici in član Jugoslovanske akademije znanosti v Zagrebu. Na vsej prvi strani Soče so bili objavljeni podatki o njegovem življenju in objavljenih delih. Zanimive pa so uvodne besede Sočinega člankarja: »...Z nenavadno učenostjo in delavnostjo združeval je prepošteno srce in železen značaj, ki se ni dal upogniti na nobeno stran. Njegovo vodilo je bila resnica in pravica na vsako stran, naj je bila ljudem všeč ali ne. Vetroslavlja, ki se je kultiviralo v raznih krogih o raznih prilikah z nenavadno skrbjo, ni poznal; zato je ostal do svoje smrti na istem mestu. Izvrstno njegovo delovanje na šolskem in narodnopolučnem polju priznavalo se mu je ves čas od vseh strani, tudi od takih, ki rajši vidijo upogljivo beko nego čvrst hrast, in to priznanje namestovalo je hvalo, ki navadno sledi takemu delovanju. V politično življenje se ni spuščal, a pazno je sledil vsem dogodbam avstrijske domovine in slovanskih narodov ter je svojo sodbo vedno opiral na stalna načela, ne pa na razne načelnike...«

V Soči tistega dne beremo še tole: »O zadnjih trenutkih Erjavčevega življenja nam je poročati, da je bil 12. jan. zvečer nenavadno vesel. O pol enajsti šel je k počitku. Okolo 11. začel je pokašljevati; soproga je skušala pomagati mu z navadnimi domačimi sredstvi. A to ni pomagalo; pljuča so jela odpovedovati; bolnik ustane, diha z veliko težavo ter hodi po sobi in se napenja, kakor bi hotel pluniti ali izčistiti si pljuča; a druga ne prišlo iz njega razen okrvavljene slin ali prav pičle žleze. To je trpelo do četrte ure čez polnoč, ko je začel ležati k tlom v naročji soproge in sosedu dr. Gregorčiča. Ko je bil še na nogah, došel je njegov svak Franjo Ferfila, kateremu je bolnik rekel, da je pri konci, kako je tudi prej dr. Gregorčiču omenil, da gre k Milutinu (pred leti umrlemu sinu). Odkar se je sklenil k tlom, ni več govoril, a živel je še nad četrto ure. Prišel dr. Lisjak skušal je ohraniti iskrico življenja vsaj še nekaj časa v bolniku; ali čez četrto ure nazonani, da blago srce je jenjalo biti. Med tem došli so hišni gospodarji in dr. Grešič, ki so vsi obžalovali zgubo blagega moža. Dr. Gregorčič opravil je v duhovnem oziru, kar je bilo v takih okoliščinah mogoče.«

Iz tega Sočinega spisa je torej razvidno, da je Fran Erjavec umrl zgodaj zjutraj 13. januarja 1887. Isti datum najdemo tudi na njegovem nagrobni-

ku. Zaradi tega gre očitno za napako v nekaterih spisih, ki omenjajo kot dan smrti 12. januar (npr. *Primorski slovenski biografski leksikon*, 4. snopič, stran 333).

Pogreb je bil v soboto 15. januarja. Iz daljšega poročila v naslednji številki Soče, z dne 21. januarja, izvem, da je v Gorico prišlo veliko pisateljevih častilcev iz vseh krajev slovenske zemlje. Prišla so zastopstva ljubljanske Občine in tamkajšnjih društev, raznih društev iz Trsta, iz vseh krajev Goriške dežele. Seveda so bila polnoštevilno zastopana goriška slovenska društva, ki jim je bil pokojnik član: Čitalnica, Goriška ljudska posojilnica, Bralno in podporno društvo. Prisotni so bili profesorji in učenci vseh goriških srednjih in ljudskih šol, nemških, slovenskih in italijanskih. Na pogreb so prišli tudi deželni glavar grof Franc Coronini z namestnikom vitežom Josipom Tonklijem ter odborniki in poslanci, sodniki, funkcionarji šolske uprave, cerkveni dostojanstveniki.

Zastopniki društev so prinesli toliko vencev, da vsi niso mogli v pogrebno sobo v stavbi v Ulici Vetturini (danes Ulica Favetti), kjer so stanovali Erjav-

čevi. Veliko vencev je bilo okrašenih s slovensko trobojnico. Pogrebni sprevod se je zatem vil po ulicah della Croce in sv. Antona na Koren, po Gosposki ulici na Travniki, kjer je cerkveni obred bil v tamkajšnji cerkvi. Iz cerkve je pogrebni sprevod šel od Travnika po Gosposki ulici na Koren, od tam pa na Gorišek h Katari-novi hiši (danes Trg Medaglie d'oro). Od tam je pogrebni sprevod krenil po Škabrijelovi ulici do takratnega goriškega pokopališča (današnje središče Nove Gorice). Pred odprtim grobom je po pogrebni svečanosti, ki jo je opravil župnik Wolf, govoril dr. Tonkli.

V isti številki je Soča objavila tudi »Poziv slovenskim rojakom na Goriškem«. Odbor, v katerega so bili imenovani prof. Ivan Berbuč, deželni poslanec dr. Anton Gregorčič, pesnik Simon Gregorčič, profesor Julij pl. Kleinmayr, zdravnik dr. Andrej Lisjak, je vabil slovensko prebivalstvo naj zbira prispevke v poseben sklad. Denar bi porabili za postavitev spomenik-nagrobnika. Do srede marca je bilo nabranih nad 2.000 goldinarjev. Postavili so na takratnem pokopališču spomenik, ki so ga zatem prinesli na sedanje goriško pokopališče.

Časopisna polemika ob pogrebu

Tudi dva takrat v Gorici izhajajoča italijanska lista sta pisala o pogrebu Frana Erjavca. Na sila neprijetni način *Corriere di Gorizia*, na kratko in s simpatijo *L'Eco del Litorale*.

Corriere di Gorizia je bil glasilo goriške iredente. Izhajal je trikrat tedensko, ob torkih, četrtek in sobotah. Urednik mu je bil Giovanni Zetresnig. Tiskali so ga v Tiskarni Paternolli. *Corriere* je bil glasilo goriškega magistrata, v katerem so vedrili nacionalistično nastrojeni Italijani, ki Slovence niso hoteli priznati nobenih pravic.

Corriere di Gorizia je 15. januarja 1887 objavil poročilo matičnega urada na Goriški občini. Med umrli mi je bil tudi ERIAVIZ FRANCESCO, d'anni 56. Niti umrlega človeka niso na županstvu pustili pri miru. Matičar mu je svojevoljno spremenil priimek. Samo da ne bi zlegdalo, da gre za Slovence. 18. januarja 1887 pa je bil v *Corrieru* objavljen članek s tem naslovom: »I funerali del prof. Erjavč«.

Spet popačen priimek. Huje pa je bilo v članku. Nič nimamo proti pokojnemu profesorju goriške realke in botaniku, pa čeprav je s svojimi spisi sodeloval v slovenskih listih izhajajočih v Gorici in v Ljubljani, pa čeprav je v Kažipotu Schutzmeyer o Goriški pisal kot Slovenec uporabljajoč znanstven prijem, je trdil pisec članka, rekoč tudi, da so ga dijaki na realki spoštovali in cenili kot profesorja. Članek v *Corrieru* pa se je obregnil ob tukajšnje slovenske politike, češ da so Erjavčev pogreb izkoristili za nacionalistično slovensko manifestacijo. Napadeni so bili še zlasti venci s slovenskimi trobojnicami. To je bila slovenska provokacija, je trdil nacionalistično-iredentistični list.

Drug italijanski v Gorici izhajajoči list *L'Eco del Litorale*, glasilo tukajšnjih italijanskih in furlanskih katolčanov, ki je izhajal dvakrat tedensko, ob sredo in sobotah (urednik je bil Antonio Baucer, tiskali so ga v Hilari-

4. februarja 1887 je Soča prinesla kratko vest, da bodo pokojnega profesorja in pisatelja Erjavca počastili z Besedo v goriški slovenski Čitalnici 27. februarja. Na sporedu bodo deklamacije, gledališki prizor, petje in godba. Izvajali bodo tudi kantato, ki jo bo na besedilo Simona Gregorčiča uglasbil Anton Foerster.

O Besedi v Čitalnici je Soča ponovno pisala 25. februarja. Prireditelj je bila odložena na 6. marec. Soča je dala tej prireditvi veliko poudarka, saj je program Besede objavila na najbolj vidnem mestu na prvi strani. Razvidno je bilo, da bo prireditelj izjemna. Napovedan je bil slavnostni uvodni govor šolnika prof. Julija pl. Kleinmayra, ki je »navdušen govornik in spreten igralec, ki je bil duša uže marsikateri veselici in predstavi v raznih narodnih društvih«. Kantato o združenih Sloveniji bi bili peli pevci iz Gorice in iz okolice. Gabrijela Doljakova iz Solkana je imela pripravljeno recitacijo. Pianistka Jelica Jegličeva pa bo igrala Dvoržakove legende za klavir.

Napovedan je bil izreden nastop domače pevke Lucile Podgornik-Tolomei, ki da je pripravila koncertno parafrazo za klavir o treh jugoslovanskih narodnih pesmih iz Kuhačeve zbirke. Že sam nastop Lucile Podgornik-Tolomei je vzbudil izredno zanimanje. Ta glasbena umetnica je slovela daleč naokoli. O njej se je takrat pohvalno izražalo tudi tukajšnje italijansko časopisje, saj je nastopala v tržaškem Politeama Rossetti in v drugih večjih dvoranih.

Program Besede naj bi zaključili pevci iz Gorice in okolice s tremi pesmimi: Slovo na besedilo Simona Gregorčiča in z glasbo H. Vilharja, Nazaj v planinski raj, spet na Gregorčičevo besedilo in glasbo A. Nedveda, ter Pobratimijo na besedilo Simona Jenka in glasbo A. Foersterja. Na sporedu je zatem bila še veseloigra Igralka, ki jo je poslovenil V. Eržen.

4. marca je Soča spet prinesla kratek poziv k Besedi, spet objavila program.

No, končno, je 13. marca Soča poročala o tej Besedi. »*Slava Slovence!*« je bil naslov članka. Povedano je bilo, da je bilo na tej predstavi izredno veliko ljudi, predvsem Slovencev. Prišli

pa so tudi nekateri italijanski meščani. Vsi niso mogli v prostorno dvorano Čitalnice, iz katere so morali izločiti široke stole ter jih nadomestiti z ožjimi. Program se je pričel okrog 19., trajal pa je tja do 22.30.

Na odru je bila velika Erjavčeva slika, ki jo je bil s svinčnikom in kreda naredil gozdarski uradnik Fajgelj. Cvetličar Ferrant je bil oder lepo okrasil s cvetjem. Med gosti je bil tudi Ivan Hribar iz Ljubljane, prišli so tudi nekateri gostje iz Trsta. Prof. Julij pl. Kleinmayr je z zanosom imel uvodni govor na čast Franu Erjavcu. Bili so to pravzaprav verzi Simona Gregorčiča, ki jih najdemo objavljene v isti številki Soče.

Po prireditvi, ki se je odvijala po začetnem programu, so se gostje pomudili še več časa v spodnji Marzinjevi kavarni in v gornjih čitalniških prostorih ob petju. Peli so Kanalcani, Prvačkovci in Štandrežci.

Združene pevce je na koncertu vodil goriški profesor in pevovodja Ivan Mercina. Posamezne pevce pa so pred nastopom pripravili: Miha Zega Kanalcane, M. Lavrenčič Šempetrec, Josip Orel Prvačkovce, Fran Bajt Štandrežce in T. Jug Solkanec.

Beseda je bila prirejena tudi zato, da so nabrali nekaj denarja za Erjavčev spomenik. Nabrali so 272 goldinarjev. Stroškov so imeli 69,73 goldinarja. Čistega dohodka so tako dobili 202,27 goldinarja.

Sto let je, odkar je v Gorici umrl Fran Erjavec, priznani slovenski prirodoslovec in pisatelj. Pokopan je na glavnem goriškem pokopališču. Po njem je poimenovana slovenska osnovna šola v Štandrežu. Po njem je v sosedni Novi Gorici poimenovana ulica, ki povezuje železniško postajo z mestnim središčem. Tam je tudi spominsko obeležje. Frana Erjavca smo se hoteli spomniti na nekoliko drugačen način od tistega, ki je v navadi pri ljubiteljih našega slovstva, z opisom dogajanja v Gorici pred sto leti, v tisti sredini, v kateri je pisatelj živel in ustvarjal. O tem je bilo doslej malo ali nič napisanega. Dokumentacijo je podpisani našel v arhivih ter knjižnicah.

MARKO WALTRITSCH

Vabilo ZSKD

Zveza slovenskih kulturnih društev bo v nedeljo, 18. januarja, počastila spomin pisatelja Frana Erjavca s položitvijo venca na njegov grob na glavnem goriškem pokopališču. Zbirališče bo ob 10.30 pred pokopališčem. Vabljeni predstavniki kulturnih društev, šolniki, kulturniki.

Erjavčevo delo v Goriški ljudski posojilnici

V začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja so si slovenski politiki in gospodarstveniki v Gorici prizadevali in tudi uspeli ustanoviti svoj kreditni zavod, po zgledu nekaterih takrat že uspešnih posojilnic v drugih slovenskih krajih. Na obnem zboru Političnega društva Sloga, ki je bil v Gorici 11. januarja 1883 v prostorih Slovenske čitalnice na Travniku, so izvolili odbor, ki mu je bila zaupana naloga izpeljati akcijo za ustanovitev in legalizacijo takega zavoda. Bila je to Goriška ljudska posojilnica, prvi slovenski kreditni zavod na Primorskem.

V osnovni odbor so bili izvoljeni odvetnik dr. Nikolaj Tonkli, kot ravnatelj, zdravnik dr. Aleksij Rojic, nadškofjski tajnik Matija Kravanja, profesor bogoslovja dr. Anton Gregorčič in profesor Ivan Berbuč. Goriško ljudsko posojilnico je goriško sodišče registriralo 21. aprila 1883, torej nekaj mesecev kasneje. Od tega dne je bila Goriška ljudska posojilnica pravno veljavna. Od ustanovitve do legalizacije je poteklo precej časa, kajti na sodišču niso takrat hoteli sprejeti izključno slovensko napisanega statuta in naslova. Slovenskemu izvirniku so morali dodati še nemškega Görszer Volksdarlehensgenossenschaft. Praktično je Posojilnica pričela z delom 1. junija 1883. Svoj poslovni prostor je imela v odvetniški pisarni v stavbi v Ulici Ascoli 1, ki je bila takrat last odvetnika Tonklija. Ta je stavbo dal preurediti, da je postala taka, kakršna je danes. Gre za stavbo, ki je bila prej last premožnega goriškega Žida Graziadia Isaia Ascolija.

V Goriško ljudsko posojilnico so se včlanili ljudje raznih slojev, tako iz Gorice kot s podeželja. Tako tisti, ki so želeli dobiti posojilo, kot drugi, ki so vanjo denar vlagali. Denarno poslo-

vanje je lahko Posojilnica imela le s člani. Tako je bilo predpisano v avstrijskem združnem zakonu.

V članstvo je konec leta 1883 pristopil tudi Fran Erjavec, profesor na goriški realki. Med člane Goriške posojilnice so ga odborniki sprejeli na seji 23. decembra 1883. Erjavec je bil zaprosil za sprejem že 31. oktobra tistega leta, plačal pet deležev, ki so bili vsak vreden 10 goldinarjev, ter še dva goldinarja pristopnine.

Nekaj mesecev kasneje, 10. marca 1884, je Fran Erjavec vpisal še dodatnih dvajset deležev ter vplačal 200 goldinarjev. O tem so odborniki sklepali na seji 20. marca 1884. V posojilniške deleže vloženi vsoti sta nam v dokaz, da se je takrat Erjavec štel med boljše stoječe ljudi. Malo je bilo namreč ljudi, ki so takrat, v začetku delovanja Goriške ljudske posojilnice, vanjo vložili toliko denarja. 250 goldinarjev pa je bila že lepa vsota. V začetku leta 1885 je dobil tudi obresti za vložene deleže, in sicer 7 goldinarjev in 33 krajcarjev.

V letu 1872, kmalu zatem ko je prišel v Gorico, se je bil Fran Erjavec spoznal z Marijo Ferfilo, doma sicer iz Senožec, ki pa je takrat z družino bivala v Gorici. Z njo se je takrat poročil. Bila je to sestra Franja Ferfile, priznanega gospodarskega izvedenca, direktorja goriške zasebne plinarne Furlani & Tripp. Ferfila se je že v tistih letih aktivno udeleževal v slovenskem gospodarskem, kulturnem ter šolskem življenju v Gorici. Tudi on je bil v samem začetku pristopil kot član v Goriško ljudsko posojilnico ter vplačal 10 deležev v vrednosti 100 goldinarjev. V začetku leta 1885 je bil Franjo Ferfila izvoljen v ravnateljstvo Posojilnice in 23. marca tistega leta imenovan za kontrolorja.

Poleti leta 1885 se je predsednik-ravnatelj Posojilnice odvetnik dr. Nikolaj Tonkli preselil v Tolmin. Kljub temu je še vnaprej, do naslednjega občnega zbora, vodil Posojilnico, pa čeprav je manjkal na več sejah in so kreditni zavod praktično vodili drugi, predvsem dotedanji podpredsednik msgr. Matija Kravanja. Do občnega zbora je bilo treba izbrati drugega predsednika. Očitno je bila Goriška ljudska posojilnica že takrat, po komaj dveh letih poslovanja, pomemben faktor v slovenskem življenju na Goriškem. Brez dvoma je bilo prav zaradi tega v naslednjih mesecih več pristopov novih članov v Posojilnico. Posamezni odborniki so hoteli prevzeti vodstvo v kreditnem zavodu. Nekateri dotedanji člani so tudi vplačali nove deleže, saj bi bila tudi od števila deležev odvisna moč posameznika. Franjo Ferfila, priznan gospodarstvenik, ravnatelj enega največjih tedanjih podjetij v mestu, član kot gospodarski izvedenec tudi v tukajšnjih nemških in italijanskih krogih, je brez dvoma računal na predsedniško mesto. Brez dvoma tudi zaradi tega je 8. oktobra 1885 pristopil še z 10 deleži ter vplačal 100 goldinarjev, 11. februarja 1886 pa še z drugimi 10 deleži v vrednosti drugih 100 goldinarjev. Primer Franja Ferfile ni bil osamljen. Tudi drugi odborniki ter člani so kupovali dodatne deleže, pristopali pa so tudi novi člani. Prebirajoč njihova imena je moč ugotoviti, da so to ljudje, ki so že takrat sodili med vodilne v naši skupnosti ter so v kasnejših letih, ko so se politične razmere zaostrele, zavzeli vidna mesta v goriški klerikalni oziroma liberalni stranki.

Občni zbor članov Goriške ljudske posojilnice je bil 5. aprila 1886. Očitno je bil dosežen kompromis s soglasjem o odbornikih in bodočem

predsedniku, pa čeprav niso najbolj zainteresirani prišli na svoj račun. Za predsednika je bil izvoljen Fran Erjavec, v odbor pa msgr. Matija Kravanja, dr. Anton Gregorčič, Franjo Ferfila ter Ivan Berbuč. Prejšnji odborniki so bili torej potrjeni na njih mestih, nov je bil le Fran Erjavec, ki je na mah postal predsednik. Očitno je šlo za kompromis med Ferfilo in Gregorčičem, pa čeprav je Ferfila beležil zmago, ker je bil Fran Erjavec njegov ožji sorodnik.

Fran Erjavec se je v manj kot enoletnem predsedovanju znašel pred kopico vprašanj. Poleg rednega dela so morali urediti tudi nov poslovni prostor v pritlični sobi Tonkličeve hiše v Ulici Ascoli 1. Kupili so novo pisarniško opremo ter železno blagajno. Še vnaprej so sprejemali nove člane in dajali posojila. Posojilnica je tedaj imela obilo dela. Sam Erjavec je predlagal, da bi denar na posodo dobili od stajerskih posojilnic, ki so ga očitno imele veliko. Vrnili so tudi nekatera posojila, ki so jih bili nekateri člani posodili Posojilnici leta 1883, da je sploh lahko začela poslovati. Spoprijeli pa so se tudi s prvo tožbo proti članu, ki ni zmozel vrniti posojenega mu denarja. Njegovo posestvo v neki vasi na Vipavskem je šlo na dražbo.

Posojilnica je torej v kratkem času Erjavčevega predsedovanja imela polno delo, razmahnila se je. Predsednikova smrt je tudi odbornike in člane hudo prizadela. Zadnjič je sejo odbora Goriške ljudske posojilnice Fran Erjavec vodil 27. decembra 1886. Na naslednjem občnem zboru, ki je bil 31. marca 1887, je bil za predsednika ponovno izvoljen odvetnik dr. Nikolaj Tonkli, v odbor so bili potrjeni prejšnji štirje člani.

Pred četrtkovim abonmajskim koncertom Glasbene matice Nastop violinista Končarja in pianistke Flis

GOJMIR DEMŠAR

V četrtek bosta na 4. abonmajskem koncertu Glasbene matice nastopila v Kulturnem domu dva hrvatska glasbenika, violinski virtuoz Goran Končar in pianistka Marija Flis — dva visoko kvalitetna umetnika, katerih izvajanje obeta našim ljubiteljem glasbene umetnosti prvovrsten užitek.

Goran Končar se je rodil v Zagrebu leta 1954 in je že v zgodnji mladosti pokazal izreden glasbeni talent. Po končani srednji glasbeni šoli na Reki je nadaljeval študij violine na Akademiji za glasbo v Zagrebu pri prof. Bariću in Klimi. Izpopolnjeval se je pri slavnih ruskih umetnikih in pedagogih Koganu in Gilelsu v Moskvi in kasneje še pri Szeryngu in Rostalu.

Že v času študija je prejel številne nagrade in priznanja, med drugim znamenito nagrado »Vaclav Huml« v Zagrebu.

Koncertne turneje so mladega umetnika ponesle na koncertne odre širom po Evropi in v ZDA. Omeniti gre predvsem njegovo odlično uveljavitev na festivalu v Spoletu. Znan angleški glasbenik Yfrah-Neaman, ki je bil tudi Končarjev mentor v Londonu, je mladega hrvatskega violinista označil kot »briljantnega mladega violinista z genialnim izvajalskim temperamentom«.

Končar je snemal za BBC in številne druge radijske in televizijske postaje. Njegova prva gramofonska plošča je izšla pri založbi EMI v Londonu leta 1984.

Pianistka Mira Flis-Šimatović je prav tako po rodu iz Zagreba, kjer je diplomirala iz klavirja na tamkajšnji Glasbeni Akademiji pri slovitim pedagogu Stančiću.

Po končanem glasbenem študiju deluje Flisova kot koncertni pianist, spremljevalec in član raznih komornih ansamblov, kot umetniški sodelavec Akademije za glasbo v Zagrebu in mednarodne Glasbene poletne akademije »Mozarteum« v Salzburgu.

Koncertni program, ki ga bosta zagrebška umetnika predstavila na abonmajskem koncertu Glasbene matice obsega Bachovo Partito v d-molu za violino solo, Chaussonov Poème za violino in klavir, Ysaye-jevo Sonato št. 2 op. 27 za violino solo in Saint-Saensovo skladbo Introduction et Rondo capriccioso zaviolino in klavir.

Iz bogate glasbene dediščine Johanna Sebastiana Bacha (1685-1750) so ohranjene tudi Sonate in tri Partite za violino solo, ki sodijo brez dvoma med najpopolnejše stvaritve, ki so nastale v svetu komorne glasbe. Medtem ko se v treh sonatah prepletata tipa baročne in cerkvene sonate, imajo partite v h-molu, d-molu in E-duru povsem drugačno podobo. V njih se vrstijo stilizirani plesni stavki, vendar je plesni značaj ohranjen le v ritmični zasnovi in metriki.

Osrednje mesto zavzema Partita v d-molu z edinstveno Chaconno, zaključkom ter obenem vsebinskim in oblikovnim vrhom partite.

Prvi stavek Partite v d-molu je živahna Allemanda, drugi ritmičnopestra Courante, tretji svečana španska Sarabanda, četrti pa igriva angleška Gigue. Oblikovni del Partite bi bil tako že izpolnjen a Bach ga je razširil in okronal celotno delo Chaconno, ki je grajena na osemtaktnem napevu v svečanem plesnem ritmu, ki mu sledijo varijacije. Bachova Chaconne sodi med največja dela violinskega repertoarja.

V prvem delu koncerta bomo slišali še Poème op 9 za violino in klavir Ernesta Chaussona (1855-1899), francoskega skladatelja, ki za časa svojega življenja ni imel zadoščenja, da bi ga upoštevali. Pa vendar pomeni poleg Debussyja in Ravela enega stebrov francoske glasbe polpretekle dobe. Med Chaussonovimi glasbenimi deli izstopajo Simfonija v B-duru, Poème d'amour et de la mer, klavirski koncert in še posebno Poème za violino in klavir. To delo, komponirano originalno za violino in orkester kot romantična, enostavčna rapsodija, je po svojem nastanku

doživela čudno usodo. Skladatelj jo je zaman ponujal založnikom, med drugim tudi Breitkopf & Hartelu. Ta založba mu sploh ni odgovorila, kar je skladatelja zelo prizadelo. Zanj se je zavzel njegov prijatelj, skladatelj Albeniz, ki je Breitkopfu sam izročil znesek za stroške tiskanja in še honorar za skladatelja. Chausson je bil ves iz sebe od sreče ko je prejel Breitkopfov pristanek na tisk. Danes predstavlja njegov Poème eno najboljših del francoske violinske literature.

V drugem delu koncerta bo violinist Končar izvedel najprej Sonato za violino solo št. 2 op. 27 belgijskega skladatelja in violinista Eugèna Ysaye-je, znamenitega violinista in dirigenta ob prelomu stoletja. Ysaye je kot profesor konservatorija v Bruslju vzgojil številnih violinskih naraščaj. V znak priznanja mu je Cesar Franck posvetil svojo znano Sonato za violino in klavir.

Kot glasbeni ustvarjalec je Eugèn Ysaye še danes živ v nekaterih tehtnih delih kot so Simfonične varijacije Istar, osem koncertov za violino in šest Sonat za violino solo.

Goran Končar bo ob spremljavi pianistke Mire Flis zaključil svoj violinski recital s Saint-Saensovo Introduction et rondo capriccioso za violino in klavir.

Camille Saint-Saens (1835-1922) je bil eden najpomembnejših francoskih klasikov, tako po svojem duhu kakor po vsesplošnosti svojega dela. Njegov skladateljski opus obsega preko 170 velikih skladb, od komornih preko simfonij in koncertov do kantat, oper in oratorijev. Njegova dela odlikuje stilsko čista, jasna in neprisiljena gradnja.

Saint-Saens je rad v svoje koncerte nadrobil velike tehnične probleme. Tak je koncert za violončelo, taki so trije violinski koncerti in taka je tudi skladba Introduction et Rondo Capriccioso, ki oblikovno raspade v prvi rapsodični uvod in v drugi, po klasičnih principih grajeni kapriciozni Rondo z vstavljenjo kadenco.

Kolektivna razstava v Cartesiusu

V času božičnih in novoletnih praznikov galerije pogosto prireajo tudi izrazito komercialne razstave, t. j. razstave umetnikov, katerih dela ugajajo širšim krogom ali pa kolektivne razstave, na katerih so občinstvu na voljo dela različnih vsebin, različnih slogov, torej sprejemljiva za različne okuse.

V tem smislu je tržaška galerija Cartesius v Ulici Marconi pripravila kar dve kolektivni razstavi. Med prazniki je predstavila dela skupine bolj znanih in visoko kvotiranih italijanskih mojstrov, od prejšnjega ponedeljka, pa visi na stenah iste galerije kakih 40 grafičnih listov dvajsetih znanih mojstrov. Gre za grafično likovno umetnost v vseh njenih možnih slogih, začenši s geometrično abstraktno likovno govorico domačega, tržaškega mojstra Nina Perizija, pa do skrajne figurativnosti Renza Vespignanija, oziroma Virgilia Tramontina. Vmes je seveda cel niz najrazličnejših izraznih načinov, kar jih pozna sodobna grafična likovnost. Seveda gre hkrati za barvno grafiko ali za grafiko v črno-belem.

Poleg že omenjenega Perizija so tu še s svojimi deli Alojz Spacal, Ugo Carà in Federico Righi. Med domače mojstre pa bi mogli prišteti še znanega umetnika iz bližnje Furlanije Giuseppea Zigaina. Vsekakor moramo še omeniti odlične mojstre kot so Renato Guttuso in Vladimir Veličković, sloviti srbski mojster srednje generacije, ki živi v Parizu. Čeprav smo rekli, da gre za izrazito komercialno razstavo, nam navedena imena zagotavljajo, da gre za resnično veljavno likovno prireditv.

Pred dokončnimi odločitvami

Predlogi za Prešernove nagrade

Že pred kakim tednom so bili v Sloveniji objavljeni predlogi za Prešernove nagrade, ki jih bodo podelili, kot vsakič, na osrednji proslavi v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Na razpis upravnega odbora Prešernovega sklada je do roka prispelo 105 predlogov, in sicer za Prešernovo nagrado 32 in za nagrado Prešernovega sklada 73. Podroben pregled imen predlaganih posameznikov oziroma skupin, kratkih utemeljitev in imenpredlagateljev je objavljen v 26. številki Poročevalca Kulturne skupnosti Slovenije (15. decembra).

Za **Prešernovo nagrado** so predlagani:

Janez Gradišnik, Lojze Kovačič, **Florjan Lipuš**, **Boris Pahor**, Rudi Seligo, Bojan Stih, Veno Taufer in Pavle Zidar;

Danilo Benedičič, Boris Cavazza, Mila Kačič, Marjanca Krošl, Stane Leban, Saša Miklavc, Žarko Petan, Lojze Rozman, Nace Šimončič, **Stane Starešinič** in Zlatko Sugman;

Janez Bitenc in Jože Hanc;

Lidija Sotlar in Magda Vrhovec;

Milko Bambič, Emerik Bernard, Bard Iucundus, Andrej Jemec, Vladimir Lakovič, Vladimir Makuc in Drago Tršar;

Miloš Bonča in Jože Koželj.

Za **nagrado Prešernovega sklada** so bili predlagani naslednji avtorji:

Aleš Berger, Mate Dolenc, **Janko Ferk**, **Maja Haderlap**, Alojz Ihan, Vital Klabus, Lado Kralj, Feri Lainšček, Dušan Ludvik, **Aleksij Pregarc**, Dimitrij Rupel, Jože Snoj, Ivo Svetina, Ifigenija Zagoričnik in Ivo Zorman;

Ivo Ban, Janez Bermež, Stanislava Bonisegna, **Miranda Caharija**, Boris

Cavazza, Gledališče sester Scipion Nasice, **gledališka skupina kulturnih društev Vesna iz Križa in Tabor z Opčin**, **Tone Gogala**, Brane Grubar, Mira Lampe-Vujičič, Edi Majaron, Ivanka Mežan, Branko Miklavc, Edward Miller, Radko Polič, Janez Starina, Maja Sugman, Anica Veble in Milena Zupančič;

Lovrenc Arnič, Emil Baronik, Marjan Gabrijelčič, Jani Golob, Božidar Kantušar, Urban Koder, Lojze Lebič, **mladinski zbor Glasbene matice**, pevski zbor Tone Tomšič, Monika Skalar, Boris Šurbek in ustvarjalci dela Fauvel 86;

Ksenija Hribar, Ljiljana Keča — Rošker, Mateja Rebolj in Milko Šparemblek;

Emerik Bernard, Jiri Bezljaj, Jakov Brdar, Tomaž Gorjup, Bard Iucundus, Sergej Kapus, Janez Knez, Lojze Logar, Franc Mesarič, Borut Pečar, Matjaž Počivavšek, Vida Slivnik-Belantič in Andraž Šalamun;

Boris Cavazza, Rado Likon, Berta Meglič in Andrej Stojan;

Jani Bavčer, Damjan Gale, Matjaž Garzarolli, Jelisaveta Mušič, Vladimir Pezdirc in Milan Zornik.

pismo uredništvu

V zvezi z Jolko Milič

Na polemično pozornost, s katero me je 8. januarja v Primorskem dnevniku vzela na muho Jolka Milič, sprva nisem hotel ničesar dopisati, saj zgleda njeno besedovanje brezvezno kramljajoče. Tudi očitki založbi oz. meni so zvečine le namigovanja ali zadevajo precej obrobne stvari. Potem sem se odločil, da ji na kratko odvrnem, da ne bi moj molk zgledal kot omalovaževanje sežanske dopisnice.

Miličeva sklepa, da je moj poklicni odnos do Aleksija Pregarca in njegovega pesništva negativen in sicer na osnovi teh besed: "...če bi pod vplivom polemičnega žela Jolke Milič vsaj še pet novih Slovencev kupilo in prebralo Pregarčevo zbirko, se ji bomo za njen knjigotržni prispevek najtopleje zahvalili..." V njih je torej mogoče razbrati samo dvom v spodbuden vpliv sestavkov Jolke Milič na časopisno občinstvo. Slednje morda ob njenem duhovičenju, kjer ne manjka duha po zaklani žrtvi in razparanem drobovju, privoščljivo uživa, zato pa si o literaturi, literatih, književnih kritikah, založnikih in o knjigi nasploh potem misli, da ni vredna resnega odnosa in branja, saj že čisto navadna kuharica (tako samo sebe opredeljuje J. Milič) spregleda vsesplošno nesolidnost na tem področju.

V zvezi s prodajo Pregarčeve zbirke na ricmanjski prireditvi. Res je prišlo do nesporazuma med knjigarno in založbo in izvodov takrat tam ni bilo na razpolago, zato pa je ZTT, poleg druge reklame, takoj potem prebivalcem dolinskega Brega poslalo več sto posebnih dopisov in jim priporočilo nakup obeh knjižnih novosti z njihovega konca. (Pismo naj dnevnik reproducira kot dokazno gradivo, saj še vedno lahko nagovori koga in mu vzbudi veselje do domače književnosti).

Na koncu bi Miličevi prijazno svetoval, naj nikar ne nadaljuje s polemičnimi plahitami, razen če ji je taka agresivnost nujno potrebna, ker si z njo dviguje krvni pritisk ali se tako rešuje občutka nepomembnosti, emarginiranosti. Primorski dnevnik namreč pisem uredništvu sploh ne honorira, pa je tako njen trud le drugim v korist. Časnikarji vedo, da ljuta kulturniška polemika ne samo poceni zapolnjuje stolpce, ampak da zvišuje tudi naklado časopisa. In prav zdaj, ko je v teku akcija za naročnike! Tem mrhovinarjem ni nič drugo mar, če le lahko dajo svojim bralcem nekaj gladiatorskih iger.

V zvezi s tem bi kazalo pritrditi Miličevi, da pri založbah Feltrinelli, Mondadori in Einaudi si tega špasa res ne špogajo, da bi v svoji periodiki objavljali pletenice čez ostale dejavnosti v lastni hiši. Ampak to je demokracija, pluralizem interesov. In za ta sveti in danes tako moderni look ni škoda ne kulturniškega časa ne črnila. Ali pač?

Marko Kravos

Op. ur.: S tem dopisom končujemo »polemiko« med Kravosom in Miličev, pa čeprav bi nam, mrhovinarjem, morebiti še kdo očital, da po gladiatorsko režemo tla pod nogami... Mimo te pikre pripombe mogoče le to: zadnji dopis prav gotovo kaže na nespodbudno pojmovanje tudi takega orožja, kot so pisma uredništvu!

V TRGOVINAH NA OPČINAH

»TECNOUTENSILI«

Proseška ul. 7

je bila izročena srečka nagradnega žrebanja ki je zadela 1. nagrado s številko 313019

»Casa del bambino«

Narodna ul. 134

je bila izročena srečka, ki je zadela 2. nagrado s številko 370081

»KERAMIČNE PLOŠČICE IN SANITARIJE«

Sclip Guido

Narodna ul. 196/2

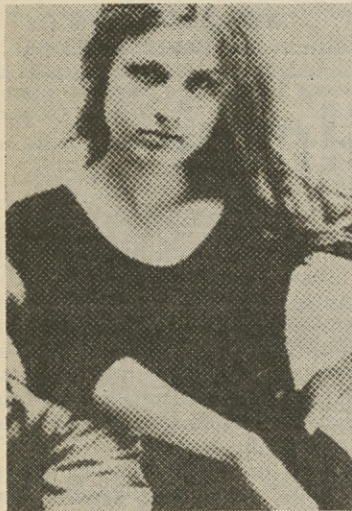
je bila izročena srečka, ki je zadela 3. nagrado s številko 103381

Zahvalujemo se vsem cenjenim strankam za izraženo zaupanje ter se za nadalje priporočamo.

Ples 86

Podelili so priznanja »Ples 86«. Namenjena so izjemnim stvaritvam na področju plesno-baletne umetnosti (konkurirajo tako tuji kot vsi domači ustvarjalci), ki so bile izvedene v preteklem letu v Sloveniji.

Grand Prix »Ples 86« je prejela predstava »Alpsko sanjarjenje« Plesnega teatra Ljubljana v kore-

Plesalka Jasna Knez

ografiji in režiji Ksenije Hribarjeve in vizualni podobi Alenke Vogelnikove.

Enakovredna priznanja »Ples 86« pa so prejeli naslednji ustvarjalci: Milko Šparemblek, Lane Stranič, Vojko Vidmar, Ksenija Hribar, Maja Milenovič, Jasna Knez in Vera Kostić.

»Alpsko sanjarjenje« Plesnega teatra Ljubljana je nedvomno najpomembnejša predstava zadnjih let na jugoslovanski plesni sceni in istočasno vpeta v najsodobnejša dogajanja v evropskem gledališču. Že druga sezona tega plesnega gledališča pod vodstvom Ksenije Hribarjeve in pogumnega mladega ansambla je presegla vsa pričakovanja strokovne javnosti.

KUPUJ NA OPČINAH NAGRADNO ŽREBANJE BOŽIČ '86

IZŽREBANE ŠTEVILKE DNE 5. 1. 1987

PRVA NAGRAĐA ŠT. **313019** (trgovina TECNOUTENSILI)
DRUGA NAGRAĐA ŠT. **370081** (trgovina CASA DEL BAMBINO)
TRETJA NAGRAĐA ŠT. **103381** (trgovina CERAMICHE SCLIP)

NAGRADE JE TREBA DVIGNITI V ROKU 30 DNI

PRVE REZERVNE ŠTEVILKE OD 31. DNE:

PRVA NAGRAĐA ŠT. **346229** (ZADRUŽNA prodajalna)
DRUGA NAGRAĐA ŠT. **57263** (trgovina HROVATIN SERGIO)
TRETJA NAGRAĐA ŠT. **54196** (urarna MALALAN)

DRUGE REZERVNE ŠTEVILKE OD 61. DNE DALJE:

PRVA NAGRAĐA ŠT. **61867** (market pralnih praškov UDOVIČ)
DRUGA NAGRAĐA ŠT. **176138** (zlatarna SOSSI)
TRETJA NAGRAĐA ŠT. **310775** (manufaktura PODOBNIK)

1. nagrada FORD SIERRA 1800 cc
2. nagrada FORD ESCORT 1300 cc
3. nagrada FORD FIESTA 1100 cc

**CASSA RURALE ED ARTIGIANA-OPICINA
HRANILNICA IN POSOJILNICA-OPČINE**

Vsem cenjenim strankam se zahvalujemo za izraženo zaupanje in se priporočamo!

Razmišljanje o vlogi in delu arhitekta Jožeta Plečnika

Prešeren slovenske arhitekture

Marsikateremu predavanju o Plečniku sem lahko prisluhnila še kot študentka na ljubljanski Fakulteti za arhitekturo. Poleg velikega doprinosa ljubljanskih arhitektov, docentov na Arhitekturi in umetnostnih zgodovinarjev v spoznavanju in odkrivanju Plečnikovega dela in pomena bi rada opozorila še na vrsto srečanj, ki so se odvijala zunaj slovenskega prostora. Mislim na predstavitev Plečnika v Benetkah - enem izmed središč sedanjega arhitekturnega dogajanja v Italiji - ter na razne študije in seminarske raziskave o Plečnikovem delu, ki so jih opravile Dunajska, Pariška, Oxfordska in Münchenska univerza.

V luči trenutnih tendenc v arhitekturi, predvsem postmodernističnega gibanja in njegovega ovrednotenja klasične discipline v arhitekturi, se nam je študentom Plečnik zdel zanimiv in aktualen učitelj. Njegove zgradbe in njegov pristop k arhitekturi so nas navduševali. Včasih je naše zanimanje presegalo potrebno kritičnost in preraščalo v popolno zaverovanje v mojstra, kot da ne bi vedeli da njegovo časovno odmaknjenost. Plečnik je bil, kljub njegovemu pomenu v svetovni zgodovini moderne arhitekture, le med nami, v Ljubljani in nikjer drugje. Ljubljana, kot jo danes poznamo, je Plečnikova. Prof. V. B. Mušič nas je v svojem seminarju na ljubljanski Arhitekturi večkrat nagoval k uporabi Plečnikove grafike »draksanja«, ki je včasih veljala za tradicijo te šole. Plečnikove risbe, risane z najtršim svinčnikom, ni bilo enostavno doseči. Vendar je na koncu iz tega le nekaj nastalo. Rahlo tuširana črta in grafitna senca na fasadi nam je nudila čisto nekaj drugega in različnega od vsakdanjega šolskega »šrafiranja« in »vlečenja« črt. O taki risbi je morala biti roka umirjena in vedno enakomerna.

Monografska razstava CCI

In končno naj omenim monografsko razstavo, ki jo je Plečniku posvetil CCI (Centre de Création Industrielle) pri Centru Georges Pompidou v Parizu. Kot pravi sam postavljalec razstave, arhitekt prof. Boris Podrecca, ima »razstava v Parizu povsem drugo funkcijo: postavi naj Plečnika v kontekst svetovnega merila - ne samo Ljubljane, Slovenije in Jugoslavije, ne samo srednjeevropski kontekst - ampak sedaj v celoten, globalen kontekst«. (Iz intervjuja »Ustvarjati v že ustvarjenem«, Celovski zvon, junij 1986). Namen razstave je torej seznaniti svet s Plečnikom - klasikom moderne arhitekture in velikim mojstrom, obenem pa tudi s Slovenci nasploh, z njihovim prostorom, kulturo in miselnostjo. Z urbanistično ureditvijo in dodatki je dal Plečnik Ljubljani ne samo potrebne mestne arhitekture, ampak in predvsem podobo, ki izpričuje na svoj način in v grajenih oblikah identiteto naroda.

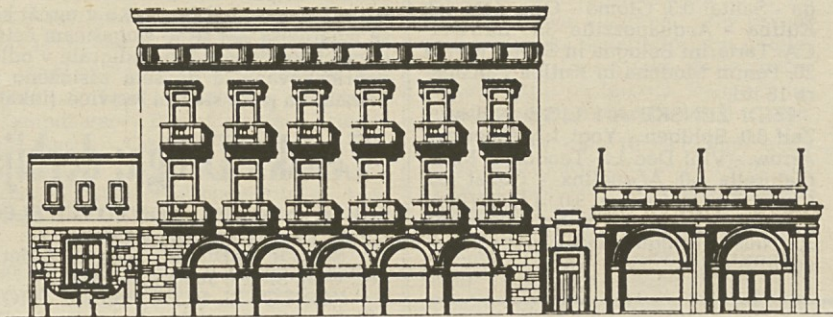
V sami postavitvi razstave, ki smo jo lahko videli tudi v Ljubljani in ki se bo po obisku Barcelone, Münchna, Dunaja, Milana, Benetk in Beograda, ponovno vrnila in ostala v Ljubljani kot dar Pompidoujskega centra Slovencem, je arh. Podrecca spretno uporabil Plečnikovo prefinjenost in eleganco v oblikovanju prostora. Mislim, da bi morali o Podreccovi zasnovi razstavnega prostora reči nekaj podobnega tistim besedam, s katerimi je Podrecca sam predstavil Plečnika: »Plečnik je znal Ljubljano vizualizirati, znal je dati temu mestu identiteto, ki se ne odraža samo v posameznih zgradbah, ampak je arhitektura parkurja. Parkur je sprehajališče in ob tem sprehajališču je postavljena arhitektura parlante, arhitektura, ki nam vedno znova razjasnjuje našo identiteto, našo zgodovino, naše ljudi itn. Znal je dati temu mestu individualnost in, kar se mi zdi zelo važno, znal je vzgojiti generacijo arhitektov, ki naj bi imela predstavo te arhitekture vedno pred sabo in bi znala mesto dograjevati v smislu arhitektonske kontinuitete.« (Iz intervjuja »Ustvarjati v že ustvarjenem«, Celovski zvon, junij 1986, zapisal J. Merkač).

Vpliv Krasa

Plečnikovo delo in osebnost v precejšnji meri pojasnjujeta njegov rod in izvor. Plečnik se je rodil v Ljubljani leta 1872 v družini mizararskega mojstra. Njegov rod je izšel »iz tistega dela Krasa (Vipavske doline), kjer prehaja krševina v gozdnato področje...«, kar daje življenju in tudi razpoloženju njenih ljudi dvojnost: značaj...« (M. Mušič, Znameniti Slovenci - Jože Plečnik) »Izrazil se je v kraševcu Plečniku, ki je enako ljubil in razumel kamen kakor les in je iz mizarja, obdelo-

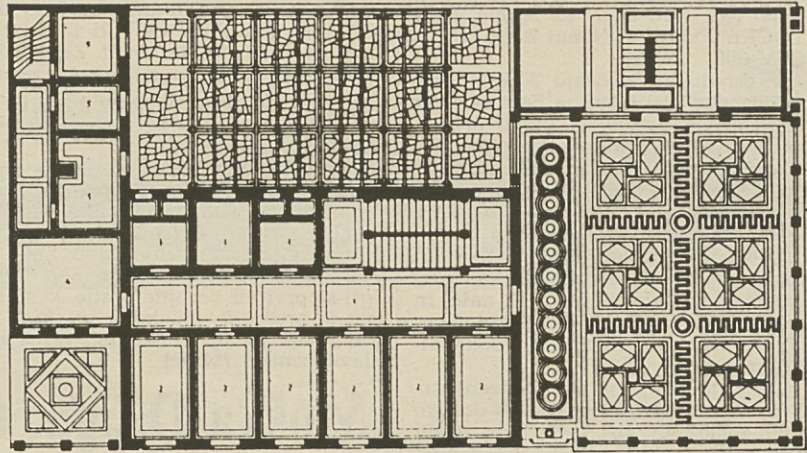
Plečnikov rod je izšel iz tistega Krasa, kjer prehaja krševina v gozdnato področje - Enako je ljubil in razumel kamen kakor les - Humanizacija arhitekture na etični osnovi - Vtisi s študijskega potovanja po Italiji - Načrt za Slovenski kulturni dom v Trstu

ROSANA PETAROS

GLAVNO LICE

SLOV. DOM v TRSTU
M 1:100

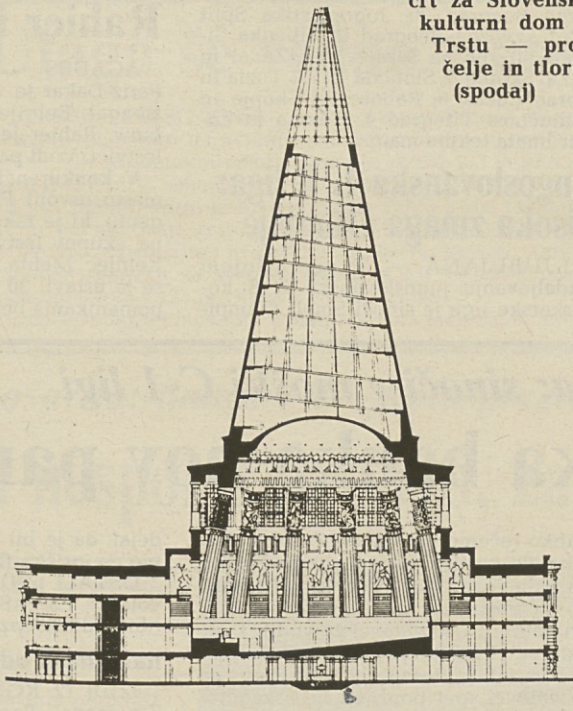
valca lesa, postal arhitekt z najtanjšim čutom za umetno uporabo kamna.« (F. Stele). Plečnikovo delo temelji na simbolih in znakih, vzetih iz klasicizma in regionalne, geografsko specifične arhitekture. Ravno v približevanju h krajevnim prvinam in značilnostim ter slovenskemu ljudskemu stavbarstvu, je Plečnik iskal socialno in psihološko razsežnost arhitekture, katere glavni cilj je, po njegovi presoji, etične narave. Samo tako je, kot sam pravi, njegovo ustvarjanje le moglo biti »kolektivno čutenje, ki izraža domovino...«. »...Moje delo, sad mojega okusa, je trdo in torej moj okus kraševski in zato Dunajčanom neprijeten - to je nedvomno. Usedel se bom k delu - risal svoje kraševske forme - če se bodo izpeljale, bodo trn v očeh - kakor je moja osebna podoba sama trn in neprijetnost v očeh...« (J. Plečnik). Svojo 80-letnico je Plečnik leta 1952 proslavil z izletom po Krasu, Vipavski dolini in Istri. Izlet je opisal v pismu prijatelju J. Jagru v ZDA: »Zaporedoma videl sem zadnji čas, seve bežno, del Goriške: Razdrto, Vipavo, Ajdovščino, Stanjel etc. Ljudje, natura, arhitektura, en akord. Koper z našim novim hotelom, ki je uvidil Dunajčane: Das ist Paris - Poreč z baziliko - eno večnostno zadelo! Škoda, da ne moreva obhoditi vstric vse to. Okopala bi si duši, umila oči...«

Wagnerjeva šola

Po opravljeni obrtni šoli za stavbenega mizarja, je Plečnik najprej pomagal v očetovi delavnici. Nato je med leti

1888-1892 obiskoval državno obrtno šolo v Gradcu in leta 1898 diplomiral na Dunajski akademiji upodabljaljočih umetnosti - slikarstva, kiparstva in arhitekture pri prof. O. Wagnerju. Prispevek Wagnerjeve šole k izoblikovanju dunajske secesije in moderne arhitekture ter Wagnerjev nauk o potrebi po uskladitvi arhitekture z današnjim dnem ter o uporabi moderne konstrukcije in materialov, jekla in stekla, sta imela na mladega Plečnika močan vpliv. Plečnika je predvsem pritegnila učiteljeva enakovredna naklonjenost funkcionalnosti in klasičnosti v moderni arhitekturi. Ohranil je Wagnerjevo izhodišče, da sta tudi oblika in monumentalnost neizbežni sestavini arhitekture. Plečnikova želja po humanizaciji arhitekture na etični osnovi izhaja iz Morrisove in Ruskinove socialne in arhitekturne filozofije. Obadva, po rodu Angleža, sta bila v močno industrializirani Angliji v sredi 19. stoletja nositelja ideje o humanizaciji strojne dobe ter morale v arhitekturi. Le-ta naj tudi poskuša dati odgovor socialnemu vprašanju in družbenim protislovjem. Gibanje Arts and Crafts, ki je sledilo njenemu nauku, pomeni oživetev obrtniškega izdelka, ki naj nadomesti uniformirano in neestetsko serijsko proizvodnjo industrije. Plečnikovo delo zaznamujejo secesijske, modernistične in klasicistične prvine. Njegovi Zacherlova hiša na Dunaju (1905) in NUK - Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani (1939) veljata za dve poglavitni zgradbi v svetovni moderni arhitekturi. Plečnikovo največje delo pa ostaja ureditev praškega grada Hradčanov (1920-1928), kjer je, kot najbrž največji

Jože Plečnik: Idejni načrt slovenskega parlamenta (pri strani); idejni načrt za Slovenski kulturni dom v Trstu - pročelje in tloris (spodaj)

predhodnik najmodernejših izhodišč v prenovi, uspel elegantno združiti novo in staro - za češkoslovaški narod in narodno osamosvojitvev zgodovinsko pomembni objekt - v zaključeno celoto.

V vseh svojih delih je Plečnik uporabljal racionalno in enostavno konstrukcijo iz armiranega betona, v katero je, predvsem iz etičnih razlogov, vnašal domačo obrt. Ornament in forma, kakršno izražata strogo geometrični in čisti tloris, sta pomembni sestavini Plečnikove arhitekture in pomenita prisotnost klasičnega. Plečnik je prepričan, da le kakovostna in visokoumetniška arhitektura pripomore k izgradnji »boljšege sveta«, k »vzgibu k popolnosti«. V povezovanju klasičnih elementov z motivi iz tradicije in ljudskega izročila pri reševanju ornamenta je Plečnik, poleg socialne in etične narave arhitekture, iskal predvsem identiteto kraja.

Plečnikovo kraško regionalno pripadnost izpričujejo v marsikaterem njegovem delu kirklopsi zidovi, mešanje kamna in opeke, ljudska tehnika kiparske in rezbarske obdelave kamna in stolov ter obdelava lesenih tramov. Plečnik je arhitekt kamna. Svojo mediteransko razsežnost je Plečnik izpričeval z natančnim poznavanjem rimske in grške antične umetnosti, predvsem pa s svojim velikim poslušom za teksturo materiala, za senco in svetlobo.

Potovanje v Italijo

Plečnikovo srečanje z italijansko umetnostjo in njegovo spoznavanje klasičnosti in arhitekturne zgodovine na italijanskih tleh sta imela močan odmev v vseh njegovih delih. V letu 1898 je namreč še mladi in komaj diplomirani Plečnik odšel na enoletno študijsko potovanje po Italiji, s katerim ga je avstrijska vlada nagradila za odličen uspeh na dunajski Akademiji. Plečnikovo potovanje se začelna v Benetkah. Tako je pot opisal bratu: »Predragi brate! Ločila sva se na Adriji. Bog daj, da se zopet snideva... Ker nisem hotel čakati polnočne ure za odhod parnika, sem jo ubral ob četrtri uri popoldne po liniji Trst - Nabrežina - Monfalcone in Cervignano čez Mestre v Benetke... Došel sem ob 11. uri ali še pozneje v noč. Ljudi ni bilo več, torej sem moral odločiti svoje kosti gondoli in dvema gondoljerjema zaupati... Videl sem toliko, da lahko rečem: Kdo je bil brezvestnej, ki je napisal na moje spričevalo »arhitekt! Te cerkve, ti mostovi, ta eleganca, ta korajža in svežost, ta ponos in ta vera. To je zame dotedaj nekaj nečuvenga... Tu moram postati bolan! Bože mili, ker stojim pred zagonetko: staro tu - čez vse lepo, kar je novo tam - vse poprečno...« (J. Plečnik, Benetke, 22. XI. 1898).

Plečnikov dnevnik spremljajo tudi prelepe skice o posameznih arhitekturnih spomenikih italijanskih mest. O teh je Plečnik vselej mislil, ko je precej kasneje v Ljubljani govoril o »Arhitekturi perennis«, o kulturni in življenjski nalogi arhitekta, o arhitekturi, ki je »del kulturnega področja in ki ima eno najvidnejših mest v kulturni zgodovini naroda...« (Architectura perennis, A. Trstenjak in F. Stele). V NUK je Plečnik izrazil s pomočjo mo-

gočnega stebra - simbola kulture - in »ritualnega« vhoda s stopniščem tisto svojo ustvarjalno moč, ki se mu je porodila ob spoznanju italijanske renesanse in baroka, s katerima je arhitektura najbolj izrazila svoje bistvo - oblikovanje prostora.

»Sedaj pa Biblioteca Medici - Laurenziana, ki jo je zgradil Michelangelo... Pred tem bi padel na kolena, kar tiče stopnišče, ki je ljubko in fino... Nenavadni pa so zopet ob čudovitih trupih stebrov kapiteli, tako nenavadni v sorazmerju, čakati in... čudovito posebno... Michelangelo je dokazal, da je tudi na stebrih mogoče delno dopuščati spremembe... Sorazmerje mi je všeč, ti visoki prostori imajo nekaj deviškega na sebi. Wagnerjeva teorija o višinah se mi zdi čisto primerna za javne objekte ali za objekte, ki naj kaj nudijo človeku v splošnem. Odločno pa začelnjam uvidevati veličino Michelangela tudi kar tiče arhitekture: biblioteka je prav tako originalna in fina v sorazmerjih kakor v vsem - celo strop mi je že Michelangelo očistil, v detajlu pa ga je pogosto uneslo, čeprav ni samo malo, temveč prav veliko dal na to. In prav je imel, tako šele dobi stvar pravo oceno...« (J. Plečnik, Iz pisma bratu iz Florence, 28. XII. 1898).

Plečnikova Ljubljana

V urbanistični ureditvi Ljubljane je Plečnik s tenkočutnostjo in s pomočjo osnovnih arhitekturnih elementov - zidovov, mostov, parkov, dreves, dreveredov, vodnjakov, znamenj, spomenikov, svetil, ogelnih kamnov in konfinov ter tipično mestnih zgradb dosegel značaj in dinamiko mestnega prostora z značilnim usmerjanjem prehoda in pogledov. Ko je dal s kompozicijo Tromostovja, Tržnice in manjših mostov ustrezno obeležje obrežju Ljubljane, je mislil na mesto ob vodi, na Benetke in Canal grande.

Kako si je Plečnik predstavljal arhitekturo naroda in njeno širše, kulturno sporočilo, lahko razberemo iz njegovih besed: »...da vsi ljudje, vsi narodi, vsa kulturna razpoloženja niso enako plodovita, če njihova prizadevanja ocenjujemo s stališča osvajanja arhitekturnega življenjskega področja... Čeprav ima Slovenija s cerkvicami na grških, gradovih in naselbinskimi značilnostmi izrazito, s svojim domaćimskim značajem nerazdružljivo vezano arhitekturno sestavino, pač ne bi mogli trditi, da smo se v arhitekturi monumentalno izrazili... Šele v 20. stol. začelnjamo doživljati tudi globjo arhitekturno problematiko bodisi kot zgrajeno telesnost, bodisi kot organizirani življenjski prostor... Da spada arhitektura v skupino kulturno tvornih pojavov življenja, pač nihče ne dvomi...« (Architectura perennis, A. Trstenjak in F. Stele). Primerjava Plečnika s Prešernom, kot jo je podal umetnostni zgodovinar Damjan Prelovšek, se mi zdi v ravno navedenih besedah o arhitekturi naroda dovolj zgovorna.

Leta 1952 je Plečnik daroval slovenski skupnosti v Trstu idejni načrt za Slovenski kulturni dom. Smatral je, da mora ta - za tržaške Slovence reprezentativna zgradba - stati v središču mesta. Lokacijo gledališča je določil na vogalu Carduccijeve ulice pred postajališčem openskega tramvaja ter v bližini Fabianijevega Narodnega doma.

Čeprav je postmodernistično gibanje precej pripomoglo k Plečnikove-mu odkritju, ne bi mogli trditi, da je Plečnik njegov predhodnik. Plečnikovo delo je tako raznoliko, da ga ni mogoče pristiivati k velikim gibanjem v arhitekturi... Tudi Plečnikove forme, ki je funkcionalna in enostavna ter racionalno izpeljana, ne moremo razumeti znotraj strogega pomena klasičnosti, ampak z upoštevanjem Plečnikove osebnostne interpretacije le-te. Mislim, da je treba pri Plečniku govoriti bolj o uporabi semiotike arhitekture.

Svoje razmišljanje zaključujem z besedami ljubljanskega arhitekta prof. E. Ravnikarja: »Klasicizem imenujemo marsikaj, enemu je to zastarela neuporabna navlaka, drugemu disciplina z bogato vsebino. Brez nje je študij arhitekture brez življenjsko potrebne vsebine. Vsi pojmi, ki jih rabimo v moderni arhitekturi, so že od prej... Pri Plečniku ne gre za vračanje h klasiiki, ampak za določeno trajno prisotnost mogoče kozmične discipline, ki ji pravimo klasika. Izobražen arhitekt je klasično izobražen arhitekt. Drugih ni. Saj tudi ne pravimo, da se filozofi vračajo k Platonu in Heglu, ampak mislimo, da sta za misleca vedno prisotna...«

(Iz intervjuja Pogovor z E. Ravnikarjem, Nova revija, maj 1986, zapisal A. Vodopivec).

Boks: v superlahki kategoriji

Patrizio Oliva zaslužen ohranil svetovni naslov

AGRIGENTO — Italijan Patrizio Oliva je sicer zaslužen ohranil svetovni naslov v superlahki kategoriji (verzija WBA), vendar se je proti Mehikancu Gonzalesu pošteno namučil. Zmagal je po točkah v 15 krogih, potem ko je bil enkrat, in sicer v 7. rundi, tudi na tleh. Rešila ga je predvsem boljša tehnika, s katero je nasprotniku zadal marsikateri natančen udarec. Gonzales je vseskozi napadal, vendar je zaradi nižje postave težje prihajal Italijanu do živega; ko pa mu je to uspelo, ga je znal Oliva lepo objemati in zadrževati.

Od devetega kroga naprej je postala borba izredno trda. Gonzales ni nasprotniku puščal niti trenutek oddiha, toda v 11. krogu je začel precej krvaveti tik nad levim očesom, vendar je zdravnik dovolil, da se srečanje nadaljuje.

Odbojka: sinoči v moški C-1 ligi Valu Kmečka banka nov par točk

Val Kmečka banka - San Giovanni **3:0**
(15:6, 15:6, 15:12)

VAL KMEČKA BANKA: Petejan, Grilanc, Černic, Allesch, Lavrenčič, Stančič, Pallin, Mučič, Plesničar, Micheli in Mervic.

LAC S. GIOVANNI AL NATISONE: Boscarol, Buccino, Relato, Pertossa, Pollon, Tomat, Cesellon, Zin, Mian, Pavagnutti in Visintin.

SODNIKA: Fantuzzi iz Trevisa in M. rassi iz Gorice.

Boscarol je dobil v 3. setu opomin zaradi protestov.

Na domačih tleh je Val Kmečka banka dosegel drugo pomembno zmago. S prepričljivo igro je nadigral nasprotnika in sicer moštvo Laca iz S. Giovannija. V prvih dveh setih je prišla na dan premoč valovcev, ki so izkoristili vse napake nasprotnikov.

Košarka: v promocijski ligi na Tržaškem in Goriškem Derbi Poletu, Dom spet uspešen

Polet - Breg Adriatherm **83:75**
(46:47)

POLET: Sosič 13, Ferluga 4 (2:10), Percič 1 (1:2), Kerpan, Persi 16 (0:2), Malalan, Vremec 37 (0:1), Granier, Pisani 6 (0:1), Grgič 6 (2:2).

BREG ADRIATHERM: Čok 4 (2:2), Koren, Corbatti 17 (4:4), Robert Žerjal 11 (2:5), Meneghetti 4 (2:2), Di Donato, Boris Žerjal 7 (1:1), Barut 15 (7:8), Zobeč 17 (1:6).

3 TOČKE: Vremec 5, Sosič 1, Corbatti 1 in R. Žerjal 1. PON: Pisani (30), R. Žerjal (38).

V zadnjem slovenskem derbiju košarkarskega promocijskega prvenstva so včeraj v Repnu slavili poletovci, ki so tako na najboljši način izkoristili prednost domačega igrišča v slovenskih derbijih, saj so jih vse osvojili. Takoj pa moramo povedati, da so Brežani položili orožje le z veliko težavo in to po trdem igru. V prvem polčasu so namreč povsem enakovredno igrali proti favoriziranim poletovcem, ne samo, Openci se imajo v prvem delu tekme zahvaliti izključno razpoložnemu Andreju Vremcu (le-ta je namreč zadel kar štiri zaporedne trojke), da so uspeli iti na odmor le s točko zaostan-

Košarka: v prvi jugoslovanski ligi

Včeraj brez presenečenj

Sinoči so igrali 12. kolo v prvi jugoslovanski košarkarski ligi. Derbi kola pa bo danes, ko se bosta v Zagrebu spoprijela Cibona in Zadar.

V tem kolu ni prišlo do presenečenj, če izvzamemo, da je beograjska Crvena zvezda šele po podaljšku v Skopju premagala domače moštvo MZT.

IZIDI 12. KOLA: Jugoplastika - Budućnost 126:86 (62:45); Bosna - Borac 106:82 (51:45); Partizan - Rabotnički 110:86 (54:33); MZT - C. zvezda 80:81 (40:36; 73:73); Sloboda DITA - Šibenka 84:88 (47:44). Danes: Cibona - Zadar.

LESTVICA: Cibona Zagreb 22; Partizan Beograd 20; Jugoplastika Split 18; C. zvezda Beograd in Šibenka Šibenik 16; Bosna Sarajevo 14; Zadar in MZT Skopje 8; Sloboda DITA Tuzla in Borac Čačak 6; Rabotnički Skopje in Budućnost Titograd 4. Cibona, in Zadar imata tekmo manj.

Jugoslovanska 1. B liga: visoka zmaga Olimpije

LJUBLJANA — V včerajšnjem nadaljevanju jugoslovanske 1. B košarkarske lige je sinoči Smelt Olimpi-

Odbojka: sinoči v moški C-1 ligi

Lahko rečemo, da sta se prva dva seta odvijala po tiru, ki je trenerju Markiču najbolj pri srcu in sicer »igraj mirno in pusti, naj nasprotnik greši«. V drugem nizu so valovci že vodili s 7:0, nato pa 11:2. Tedaj so popustili in tako je nasprotnik dosegel 6 točk. Nato pa so valovci spet poprijeli in si zagotovili set. V tretjem najdaljšem setu pa je S. Giovanni presenetil. Valovci so malo popustili in veliko grešili.

Bili smo priča izenačenju, a zmedeni in nedopadljivi igri. Na koncu je za las slavil Val s 15:12. Treba je podčrtati, da je Val kolektivno kakovostna ekipa, povrh ima pa še igralka Pallina, ki je s svojimi udarci - reci in piši - neustavljiv. Trener Vala Markič je bil s točkama zelo zadovoljen, nekaj manj pa s prikazano igro. Trener Laca Nicolini pa je podčrtal, da se jih drži smola in da ne morejo do zmage. Sicer pa je

ja v Ljubljani premagala Osijek kar s 128:68 (51:30). V tem kolu je Borovo odpravilo mariborsko Timo z 98:78 (50:41), Mineral Slovan pa je v gosteh po podaljšku izgubil proti ekipi Servo Mihajl s 95:100 (51:48; 89:89).

V prvi ženski jugoslovanski ligi pa so košarkarice Iskre Delte Ježice v gosteh premagale ekipo Krajina Auto z 80:77 (52:29).

Rally Pariz-Dakar V deveti etapi Rahier in Vatanen

AGADES — V deveti etapi rallyja Pariz-Dakar je v konkurenci motorjev zmagal Belgijec Gaston Rahier na bmw. Rahier je tako tretji na skupni lestvici. Vodi pa še vedno Neveu.

V konkurenci avtomobilov je prvo mesto osvojil Finec Vatanen na Peugeotu, ki je tako še utrdil prvo mesto na skupni lestvici. V težavah je bil Kenijec Mehta, o katerem prvijo, da se je ustavil 30 km pred ciljem zaradi pomanjkanja bencina.

Odbojka: sinoči v moški C-2 ligi

dejal, da je bil Val danes boljše moštvo na igrišču. (Marko Jarc)

OSTALI IZIDI: Bassano - Friuli Po-voletto 1:3; ASFJR - CUS Trst 3:0; Motta di Livenza - Gioc Belluno 3:2.

Italijanska odbojka

IZIDI 12. KOLA MOŠKE A-1 LIGE: Zip Jeans - Panini 1:3; Ciesse - Tartarini 3:1; Bistefani - Enernmix 3:0; Belunga - Santal 0:3; Giomo - Olio Zeta 1:3; Kutiba - Acquapozzillo 3:1. LESTVICA: Tartarini Bologna in Santal Parma 20; Panini Modena in Kutiba Falconara 18 itd.

IZIDI ŽENSKÉ A-1 LIGE: Nelsen - Zalf 3:0; Splügen - Yogi 1:3; American Arrow - Vini Doc 1:3; Teodora - Mangiatorella 3:0; Acqualunx - Conat 2:3; Civ e Civ - Cecina 3:0. LESTVICA: Teodora Ravena 24; Civ e Civ Modena 20; Nelsen Reggio Emilia in Yogi Ancona 18 itd.

Odbojka: v moški C-2 ligi Prepričljivi zmagi naših

FUTURA TORRIANA - OLYMPIA KMEČKA BANKA **1:3**
(5:15, 4:15, 15:6, 10:15)

OLYMPIA KMEČKA BANKA: Komjanc, Simon, Andrej in Damjan Terpin, Štefan, Marko in Igor Cotič, Dornik, Špacapan in Batistič.

Olympia Kmečka banka je v Gradišču zopet zaigrala po svojih sposobnostih in je v prvih dveh setih povsem nadigrala nasprotnika, ki se sploh ni znašel proti takim napadom in takim kombinacijam. V tretjem setu je prišlo do delnega preobrata, ker so naši začeli podcenjevati domačine. V četrtem setu pa so le znova poprijeli in tako osvojili zmago v tekmi, ki je bila precejšnjega pomena, kajti Torriana se bori za višja mesta na lestvici, zato je bil ta nastop Goričanov zelo važen. (M. Š.)

FIUME VENETO - BOR JIK BANKA 0:3 (9:15, 10:15, 7:15)

BOR JIK BANKA: Batič, Budin, G. in D. Gasparo, Starc, Meton, Pernarčič, Marega, Zubin

Borovci so vso tekmo igrali dobro, posebno pa so se naši izkazali z obrambo in sprejemom. Prav izredno koncentrirani obrambi in dobremu sprejemu se morajo namreč zahvaliti, da so gradili učinkovite akcije, ki so jih nato uspešno zaključevali. Borovci so verjetno odigrali eno svojih najboljših tekem v tej sezoni, za kar je treba pohvaliti vse igralce, saj so se izkazali kot kolektiv, predvsem pa so dali vse od sebe.

Prva dva seta sta bila za borovce težka, saj sta bila v glavnem skoraj do konca izenačena, nato pa so naši strli odpor nasprotnikov ter zaslužen o sovili tekmo. (D. S.)

Ženska C-2 liga: dragocena uspeha

BOR FRIULEXPOR - FINCANTIERI 3:0 (15:2, 15:7, 15:9)

BOR FRIULEXPOR: Foraus, Cergol, Debenjak, Stoper, Ukmar, D'Ambrogio, Knez, Kralj, Centazzo

Za naše je bila to deveta zmaga, s katero se je tudi končal prvi del prvenstva. Nasprotnik borovkam ni bil dorasel, kar pa ne pomeni, da je bil slab. Resnica je ta, da so naša dekleta res dobro igrala. Glavno delo so opravila že z natančnimi servisi, tako da so nasprotnice čez mrežo pošiljale lahke žoge, kar je razpoloženim borovkam omogočilo, da so zlahka premagovale njihov blok.

Borovke so tokrat bile brez kapetanke Kusove, vendar to ni bilo opazno, ker jo je Debenjakova več kot dobro nadomestila. Omenimo še, da nasprotnika nikakor niso podcenjevale, čeprav so bile za razred boljše, kar potrjuje, da so pridobile na zrelosti in kar je nov dokaz, da tudi po tej plati upravičeno merijo na napredovanje v višjo ligo.

VILLACHER TRŽIČ - SLOGA KOIMPEX **2:3**
(6:15, 15:10, 9:15, 15:13, 4:15)

SLOGA KOIMPEX: Adam, M. in V. Drnovšček, Kokoravec, Križmančič, Lupinc, Milkovič, Mijot, Morpurgo, Sosič, Vidali.

Sloga Koimpex je na gostovanju v Trzinu pripravila res prijetno presenečenje, saj je Villacher na odličnem četrtem mestu na lestvici in torej več kot solidna ekipa. Naša dekleta pa so tokrat res zaigrala tako kot znajo, zbrano in motivirano ter odločno tako v mreži kot v polju. Zmaga naše ekipe bi bila lahko še izdatnejša, saj se je slogašicam četrti niz nerodno izmuznil iz rok, zato pa so domačinke dobesedno nadigrale v odločilnem setu. Pohvalo zaslužijo prav vse, z nepričakovano, a povsem zaslužen o zmago pa se je Sloga Koimpex odločno pomaknila proti sredini lestvice. (Inka)

Ženska D liga: derbija Kontovelu in Agorestu

SOKOL INDULES - KONTOVEL ELECTRONIC SHOP **2:3**
(15:10, 15:6, 17:19, 8:15, 3:15)

SOKOL INDULES: Legiša, Radetič, L. in T. Masten, Pizziga, Vižentin, Ru-

dez, Ušaj, Škerk, Jazbec, Zbogar

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Hrovatin, Černjava, Daneu, Prašelj, Ma-

ver, Legiša, Conestabo, Štoka, Sardo, Favaretto

Mlade odbojkarice Sokola Indules so izgubile tudi tretji slovenski derbi v letošnjem delu prvenstva. Vse je sicer kazalo, da bosta točki tokrat ostali v Nabrežini, saj so domačinke dokaj dobro pričele in povedle z 2:0. Do preobrata je kot običajno prišlo v tretjem nizu, ko so gostje vodile vse do dvanajstice. V izredno izenačenju, lahko bi rekli tudi dramatični končnici pa so Kontovelke le izbojevale set, ki jim je prinesel tudi končno zmago, saj so bile domačinke v nadaljevanju nezanesljive, veliko več so grešile in tako izgubile četrto prvenstveno tekmo s tesnim 3:2.

Trener Sokola Indules Damjan Pertot nam je po srečanju povedal: »Nekatere moje igralke so nastopile z zvišano temperaturo, kar se je zelo poznalo. Prva dva niza smo zaslužen o osvojili in z nekoliko športne sreče bi se lahko srečanje končalo s 3:0 v našo korist. Zaradi omenjenih razlogov so nam v zadnjih dveh setih posle moči.« (G. F.)

AGOREST - BREG AGRAR 3:2 (8:15, 15:7, 15:4, 13:15, 15:11)

AGOREST: Klemše, Kocjančič, Primožič, Plet, Cotič, Roner, Vižintin, V. Zavadlal, Orel, Peterin.

BREG AGRAG: K. in S. Slavec, E. in F. Žerjal, Malmenvall, Maranzina, Sancin, Mauri, Tavčar, Šturm, Kocjančič

Tudi po zadnjem derbiju med Agorestom in Bregom Agrar so domačinke ostale na vrhu lestvice in vrhu tega še neporažene. Šesterki sta pokazali najboljšo igro v letošnjem prvenstvu, kljub temu da je bila psihična obremenitev precejšnja, saj sta bili točki za obe ekipi izredno dragoceni. Po začetni izenačeni igri so prvi niz osvojile gostje, ki so bile v napadu zelo učinkovite. V nadaljevanju je prišlo do preobrata in ekipa Agoresta je izbojevala naslednja dva seta. Zaključek pa je bil izredno razburljiv, a domača ekipa je s prizadevno igro slavila zmago. (M. K.)

Moška D liga: tri tekme, en poraz

CRISCI - SOČA SOBEMA 3:1 (10:15, 15:13, 15:7, 15:2)

SOČA SOBEMA: Černic, Marušič, Kovic, Cotič, Ferfolja, Bagon, Soban, Pa-

hor in Tomasi.

Po prvem setu, ki ga je Soča osvojila brez velikega naprezanja, se je začela slaba predstava. Zbranost naših je strmo padala in prav tako tudi veselje do igre. Na igrišču sta zagospodovala sodnik in nasprotnik. (P. T.)

NAŠ PRAPOR VAL SIRION - ACLI RONCHI **3:1**
(15:10, 4:15, 15:10, 15:11)

NAŠ PRAPOR VAL SIRION: Vogrič, Zavadlal, Devetak, Prinčič, Sošol, Gri-

novero, Lutman, Brajnik, Bastiani

Naš prapor Val Sirion je igral zelo dobro, razen v drugem setu, ko je nekoliko popustil. Odpor nasprotnika je strl z izredno zagrizeno igro in učinkovitimi prodori. Najbolj razveseljujoče pa je dejstvo, da so se naši igralci izkazali na polju in pri reševanju težkih žog, torej v elementih, ki so bili v prejšnjih tekmah usodni za mlade Goričane. Omenili bi še, da so slednji bili brez trenerja Jelavica, ki je zaradi gripe ostal doma. (M. B.)

MOSSA - SLOGA 0:3 (7:15, 11:15, 13:15)

SLOGA: Betocchi, De Walderstein, Gulič, Hrovatin, Kerpan, Komar, Kralj, Sain, Zgubin.

Slogaši so sinoči res odlično zaigrali in kljub temu da so nastopili v okrnjeni postavi, so gladko zmagali. Končni izid tekme ni bil nikoli v dvomu, saj so naši fantje nadigrali domačine prav v vseh elementih igre. Pohvalo pa zaslužijo zlasti zaradi velike odločnosti in temperamentnosti. Nasprotniku so vsilili svoj ritem in uspeh res ni mogel izostati. Sloga ostaja še vedno na spodnjem delu lestvice. Sinočnja igra pa dobro obeta za bodoče nastope. (Inka)

Moška rokometna D liga: društveni derbi članom

KRAS TRIMAC ČLANI - KRAS TRIMAC MLAD. 36:29 (14:13)

KRAS TRIMAC ČLANI: Sarđoč, Raseni 8, Sarđo 5, Skupek 8, Simoneta 2,

Aleks Milič 8, Kozlovčič 5.

KRAS TRIMAC MLADINCI: Klinc, Predonzani 5, Pegan 1, Gruđen 4, Janko

Milič 3, Marko Milič 2, Mitja Grilanc 14.

Po pričakovanju je derbi med člani in mladinci Krasa Trimac pripadal prvim, ki so se otresli trdoživih tekmecev le po desetih minutah drugega polčasa. Mlajša postava je dokaj nepričakovano bolje začela in celo povedla z dvema zadetkoma prednosti (5:3 in 6:4). Precej je bilo napak v obrambi. Sedmerke so premalo pozornosti posvečale gradnji igre, tako da so se posamezniki morali pogostoma odločati za strele izven 6-metrskega prostora. Veliko je bilo prestreženih žog predvsem s strani članov, ki so s protinapadi zlahka polnili mrežo sicer solidnega vratarja Klinca. V nadaljevanju pa je prišla na dan večja volja do zmage Miliča, Sarda in tovarišev, ki so se kaj kmalu odlepili od nasprotnika in z največjo prednostjo devetih zadetkov dokončno strli odpor solidnega nasprotnika. Edini, ki tokrat zasluži pohvalo, je Gruđen. (Z.S.)

nadaljevanji s 1. strani

Stefanel Treviso - Jadran **92:79**
(36:43, 74:74)

STEFANEL: Gallina 14 (5:6), Panighel (0:2), Metlika 14 (0:3), Dallara, Sartri 8 (0:1), Corró 2, Turello 29 (9:10), Gervasutti 6 (2:2), Tronchin 3 (1:2), Berzanti 17 (1:6).

JADRAN: Žerjal 3 (1:2), Čuk 7 (1:2), Lokar 11 (3:4), Gulič, Sosič 6 (2:6), Štoka, Rauber 11 (1:2), Ban 26 (7:8), Daneu 15 (3:4), Terčon.

SODNIKA: Colombo in Pandolfi (Milan); GLEDALCEV: 150; PON: Daneu (35), Žerjal (43), ON: Stefanel 22, Jadran 30; 3 TOČKE: Ban 5, Lokar 2, Gallina 1. PM: Stefanel 18:32; Jadran 18:28.

● Meblo

V zadnjem nizu je Torrefranca spet povedla s 6:0. Pri 6:3 je Žerjalova po obrambnem posegu udarila z glavo ob tla in obležala. Sodnik je prekinil igro in naša igralka je bila prisiljena zapustiti igrišče. Ker ji je bilo slabo, je zavladal v taboru Mebla preplah, a k sreči poškodba ni imela nobenih posledic. Igra se je medtem nadaljevala in Meblo je povedel s 7:8, gostitelje so prišle še do 11:11, a kljub požrtvo-

valni obrambi niso mogle našim do živega. Glede na pustolovsko potovanje v snegu in glede na nekatere dosedanje bridke izkušnje, smo lahko tokrat z zmago Mebla zadovoljni. (A. Koren)«

TORREFRANCA - MEBLO **0:3**
(13:15, 10:15, 12:15)

MEBLO: Nacinovi, Mira in Neva Grgič, Kralj, Maver, Klemše, Žerjal, Vidali, Pertot in Garbini.

TOČKE: Meblo 33:45 (Maver 12, Kralj 7, Nacinovi in Klemše 4, Mira Grgič 3, Žerjal, Neva Grgič in Garbini 1); Torrefranca 25:35.

ZGREŠENI SERVISI: Meblo 21, Torrefranca 14. TRAJANJE SETOV: 28, 26 in 31 minut. SODNIKA: Galli iz Bergama in Giancola iz Trenta. GLEDALCEV: 300.

OSTALI IZIDI: Soteco - Cervignano 0:3; Nervesa - Tregarofani 3:0; Volpe Fiesso - Mogliano Veneto 0:3; Viadana - Albatros 3:0; Conegliano - Ferrara 3:1.

LESTVICA: Mogliano Veneto in Tregarofani Padova 18; Nervesa in Conegliano Veneto 16; Meblo 14; Viadana 12; Ferrara 10; Torrefranca Trento in Volpe Fiesso 8; Albatros Treviso 6; Cervignano 4; Soteco Gradišče 2.

● Jadran

prenašalci žoge. V tej fazi so jadrancovci vsakakor zapravili ogromno število žog, ki bi pred odmorom omogočile izdatnejšo prednost.

V drugem delu pa popolno nasprotje. Gostje so ubrali svoj tempo igre in s sistematičnimi napadi in protinapadi najprej dohiteli, nato pa prehiteli naše, ki so v 13 minutah zbrali vsega skupaj 10 košev, ob tem pa si zapravili ogromno število uporabnih žog v napadu. Dovolj zgovoren je podatek, da so jadrancovci včeraj izgubili kar 31 žog. Takega števila pa res ne pomni- mo doslej. Naj k temu še pripomnimo, da je sodniška dvojica popolnoma izgubila nadzorstvo nad srečanjem in dopustila domačim košarkarjem, da so igrali v obrambi na meji dovoljenega, večkrat pa celo na nedovoljen način. Neizprosni domačini pa so seveda to izkoristili in prešli v vodstvo v 27. minuti in odslej so jih naši še samo zasledovali.

V končnici drugega dela tekme je mladi Lokar predrzno dosegel nekaj košev in tako so naši spet izenačili. V podaljšku pa so jih domačini popolnoma nadigrali in naši so morali kljub prizadevnosti poraženi z igrišča.

(Cancia)

Smučanje: v smuku za svetovno prvenstvo v Garmisch Partenkirchnu Italijan Mair za las za Zurbriggnom

GARMISCH PARTENKIRCHEN — »Prej ali slej bom pač zmagal,« je izjavil odlični italijanski tekmovallec v smuku Michael Mair, potem ko se mu je zmaga izmuznila za nekaj stotink sekunde. Tokrat je namreč bil karabinjer iz Brixna izredno blizu zmage, saj je smučal brezhibno, vendar pa je Zurbriggen tokrat prekosil samega sebe in seveda tudi nasprotnike.

To je že tretja letošnja Zurbriggnova zmaga, potem ko je zmagal smuka v Las Lenasu ter v Val D'Iseru. Včerašnji Švicarjev uspeh pa je bil še bolj dragocen, saj je tudi na skupni lestvici za svetovni pokal prehitel Pramottona. Tretje mesto na smuku je osvojil specialist Peter Müller, nato pa so se pod vrhom znašli vsi najboljši svetovni smukači. Zanimivo je, da je Marc Girardelli, ki ima letos mnogo težav s poškodbami vedno na isti rami, osvojil odlično deseto mesto.

Od italijanskih tekmovalcev sta se poleg Maira še izkazala Sbardelotto in Ghidoni, ki sta s časom 1'52"49 osvojila 12. mesto, 17. pa je bil Piantanida.

IZIDI: 1. Zurbriggen (Švi.) 1'50"33; 2. Mair (It.) 1'50"59; 3. Müller (Švi.) 1'50"83; 4. Wasmeier (ZRN) 1'51"82; 5. Mahrer

(Švi.) 1'51"84; 6. Boyd (Kan.) 1'51"94; 7. Brooker (Kan.) 1'52"13; 8. Wildgruber (Av.) 1'52"16; 9. Wirsberger (Av.) 1'52"21; 10. Girardelli (Lux.) 1'52"38.

LESTVICA ZA SP: Zurbriggen 127 točk, Pramotton 118, Wasmeier 110, Gaspoz 100, Stenmark 91, Križaj 69, Heinzer 67, Müller in Mair 66, Erlacher 62.

Danes bo na sporedu (tudi po TV 10.55, 11.50) moški superveleslalom. Glavni favoriti je današnji zmagovallec Zurbriggen,

ki je tudi zmagal super G v Val D'Iseru. Tokrat se je na drugo mesto uvrstil Italijan Erlacher, ki tudi tokrat računa na odlično uvrstitev. Italijani so tudi včeraj poskusili neke nove materiale, kar dokazuje, da na današnje tekmovanje še kako računajo. Tudi Richard Pramotton, ki je prav včeraj izgubil prvo mesto na skupni lestvici, računa, da bo danes spet spremenil skupno lestvico za svetovno prvenstvo, v svoj prid seveda.

Na ženskem smuku za SP Presenetljiva zmaga Gafnerjeve

MELLAU SCHWARZENBERG — V avstrijskem smučarskem središču Mellau je bil včeraj na sporedu ženski smuk za svetovni pokal. Nekoliko presenetljivo je zmagala mlada Švicarka Beatrice Gafner, ki je za 44 stotink sekunde prehitela rojakinjo in favorizirano Mario Walliser. Tudi tretje mesto Avstrijke Sieglinde Winkler je delno presenečenje, medtem ko so tokrat

razočarale tekmovalke Hess, Oertli, Quittet, pa čeprav moramo poudariti, da so te v glavnem specialistke za slalom in veleslalom.

IZIDI: 1. Gafner (Švi.) 2'08"71; 2. Walliser (Švi.) 2'09"14; 3. Winkler (Av.) 2'09"49; 4. Moeslenlechner (ZRN) 2'09"65; 5. Figini (Švi.) 2'10"02; 6. Graham (Kan.) 2'10"05; 7. Guttensohn (Av.) 2'10"13; 8. Oertli (Švi.) 2'10"35; 9. Zeller (Švi.) 2'10"63; 10. Schneider (Švi.) 2'10"84; 19. Delago (It.) 2'12"08; 32. Marzola (It.) 2'13"35; 51. Bonfini (It.) 2'16"35.

LESTVICA SVETOVNEGA POKALA: 1. Walliser 170, 2. Schneider 163, 3. Oertli 121; 4. Hess 111, 5. McKinney 93, 6. Figini in Svet 83, 8. Quittet 72, 9. Schmidhauser 70, 10. Gerg 68.

Danes bo v Mellau Schwarzenberg na sporedu ženski slalom. Ena od favoritinj je prav gotovo Mateja Svet. Tekmo bodo oddajali tudi po TV (9.55, 12.30 in 11.50 po RAI2 in RTV-Lj).

V Planici slavje Jugoslovancev

PLANICA — Druga in zadnja tekma 19. skakalne turnee je treh dežel (kot znano, je preizkušnja na Trbižu odpadla) se je končala z velikim slavljem jugoslovanskih tekmovalcev: na 70-metrski skakalnici v Planici je namreč zmagal Lotrič (203,6 točke, dvakrat po 85 m) pred Dolarjem (202,3 točke, 84 in 88 m) ter Norvežanom Hanssenom (195 točk, 85 in 86,5 m). Hanssen je tudi končni zmagovallec turnee. Ostali Jugoslovanci so se tako uvrstili: 9. Kopač, 18. Mihelčič, 20. Globočnik. Italijan Pinzani je bil osmi.

Tekmovanje je bilo veljavno tudi za evropsko prvenstvo.

Uлага še vedno tretji

ŠTRBSKE PLĚSO (ČSSR) — Jugoslovane Primož Uлага je osvojil 12. mesto na včerašnjem tekmovanju v smučarskih skokih za svetovni pokal. Uлага je skočil 103 in 97,5 m in zbral 177 točk. Zmagal je Findeisen (NDR) z 212,2 točke (113,5 in 105 m), drugi je bil Fidjestoel (Nor.) z 208 točkami (110 in 105 m), tretji Vettori (Av.) s 194,1 točke (108,5 in 101 m). Matjaž Zupan (Jug.) je zasedel 18. mesto. Vettori vodi v skupnem seštevku za svetovni pokal s 137 točkami pred Opasom (Nor.) s 123 in Uлага z 98 točkami.

Danes se bo tekmovanje nadaljevalo na mali skakalnici.

Nogomet: v italijanski B ligi

Tržščani v Catanii

Trener Triestine Enzo Ferrari je pred današnjo tekmo v Catanii proti istoimenskem moštvu napovedal, da bodo tokrat skušali De Falco in tovariši iztržiti celotni izkupiček. Triestina je do sedaj na tujem osvojila le štiri točke, kar je sad štirih remijev in štirih porazov. Tržščani niso vedno zaigrali slabo, vendar pa so več sejali, kot so na koncu poželi. Tu mislimo predvsem na tekme v Rimu proti Laziu, proti Genoi, Pisi in Cremoneseju.

Tokrat obljubljajo, da bo drugače. Tržščani bodo nastopili v popolni postavi, saj bosta spet stopila na igrišče Iachini in Cinello. Vendar pa je Catania dobra ekipa, ki je prav v tem obdobju ujela pravo formo. V Trstu ne govorijo več o napredovanju, vendar pa je na dlani, da je lestvica zelo stisnjena. Ferrarijevi varovanci so le dve točki nad izpadom, pa tudi »le« pet točk pod napredovanjem.

Od ostalih tekem bi omenili predvsem Parma - Cremonese. Ekipa iz Cremonese presenetljivo vodi na skupni lestvici za celi dve točki, vendar pa na tem gostovanju mnogo tvega. Zanimiva bodo tudi srečanja med Genoo in Ceseno, med Leccejem in Laziom ter med Vincenzo in Messino. Večina teh ekip računa na napredovanje, pa čeprav jih je mnogo tudi razočaralo.

DANAŠNJI SPORED (ob 14.30): Arezzo - Taranto; Bologna - Pescara; Campobasso - Bari; Catania - Triestina; Genoa - Cesena; Vicenza - Messina; Lecce - Lazio; Parma - Cremonese; Pisa - Cagliari; Sambenedettese - Modena.

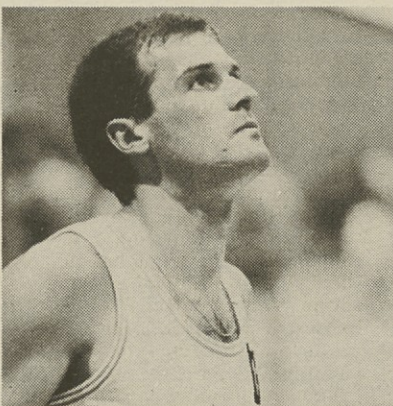
LESTVICA: Cremonese 22; Messina 20; Genoa 19; Lecce, Modena in Pescara 18; Parma 17; Pisa 16; Vicenza, Bologna, Catania, Arezzo in Cesena 15, Triestina in Bari 14; Lazio in Sambenedettese 12; Taranto 10; Campobasso 9; Cagliari 8.

Košarka: danes v 20. kolu prvenstva A-2 lige

Goričani nesporni favoriti, za Tržščane težko

V 20. kolu košarkarskega prvenstva v A-2 ligi bo danes goriški Segafredo, ki je v prejšnjem kolu tesno izgubil v gosteh proti Flemingu, gostil moštvo Corsatris, ki je skupno s Stefanelom na zadnjem mestu prvenstvene lestvice. Goričani ne smejo seveda zamuditi edinstvene priložnosti, da bi doma osvojili nov prvenstveni par točk. Po zelo uspešnem uvodnem delu prvenstva je goriški Segafredo nato naletel na niz spodrsljajev, tako da je precej nizko zdrknil na lestvici. Danes je torej edinstvena priložnost za novo zmago.

Pred nedvomno težjo nalogo bodo danes košarkarji tržaškega Stefanela, ki bodo gostovali v Reggio Calabrii, kjer se bodo spoprijeli z moštvom Viole, ki so ga že premagali v prvem delu prvenstva. Bila je to ena izmed redkih zmag Tanjevičeve ekipe, ki pa je v nedeljo proti Annabelli iz Pavie odlično igrala. Forma Tržščanov je v vzponu. To je seveda ohrabrujoče. Bo pa to dovolj, da bi lahko Stefanel premagal solidno moštvo Viole, ki ga vodi Pug-

Boris Vitez, gotovo eden izmed najboljših pri Stefanelu

lisi, ki je še lani sedel na »tržaški klopi«? Bo to predvsem dovolj proti Bryantu, ki je najboljši strelec A-2 lige in je že v Trstu dosegel kar 46 točk? Na dlani pa je, da bi točki Tržščanom še kako dobro zalegli.

V včerašnjem anticipiranem srečanju v Pavii je domača Annabella izgubila proti Filantu iz Desia z 81:100 (41:44). Naj omenimo še, da je včeraj Fabiano dobil novega sponzorja. Leta je Alno.

DANAŠNJI SPORED (17.30): Viola - STEFANEL; Jollycolombani - Benetton; SEGAFREDO - Corsatris; Alfa Sprint - Fabriano; Fleming - Liberti; Citrosil - Pepper; Spondilatte - Facar.

A-1 liga: Videmčani gostujejo v Cantuju

Videmski Fantoni bo danes v 20. kolu A-1 lige gostoval v Cantuju, kjer se bo spoprijel s favoriziranim moštvom Arexonsa.

DANAŠNJI SPORED (17.30): Scavolini - Mobilgirgi; Cantine Riunite - Divarese; Dieter - Hamy; Allibert - Bancoroma; Tracer - Ocean; Giomo - Boston; Berloni - Yoga; Arexons - FANTONI.

Nogomet: v A ligi 14. kolo

Napoliju ali Interju naslov zimskega prvaka?

Danes bo v italijanski A ligi zadnje kolo prvega dela prvenstva. Na sporedu bo več zanimivih srečanj. Derbi kola bo v Veroni, kjer bo domače moštvo gostilo vodilni Inter. Napoli pa bo sprejel v goste ekipo Ascoli. Neapeljčani so v tem srečanju nesporni favoriti, medtem ko bi se Trapattonejevi varovanci verjetno zadovoljili tudi s točko. Zimski naslov naj bi torej osvojili Maradona in tovariši.

Videmski prvotigaš bo danes gostoval v Milanu, kjer ga čaka Liedholmovo moštvo, ki je trenutno v odlični formi. Milan je pri samem vrhu prvenstvene razpredelnice in gotovo ne bo spustil veliko priložnost, da doma osvoji novi točki.

Državni prvaki Juventusa bodo na neugodnem gostovanju v Brescii, zanimivo utegne biti tudi v Turinu, kjer bo Radicejevo moštvo gostilo Sampdoria, ki jo vodi Bošković.

DANAŠNJI SPORED (14.30): Atalanta - Fiorentina; Brescia - Juventus; Empoli - Como; Milan - Udinese; Napoli - Ascoli; Roma - Avellino; Torino - Sampdoria; Verona - Inter.

Sneg in slabo vreme ustavila nogometaše

V prejšnjih sezonah takih in podobnih posnetkov ni manjkalo, v tej pa so novost. V mestu so bila nogometna igrišča včeraj le polna vode in blata, a na Krasu jih je prekrila snežna odeja. Tako je bilo tudi v Trebčah, kjer je bil naš fotograf: na takem terenu se res ne da igrati

domači šport - domači šport

DANES

NEDELJA, 11. JANUARJA 1987

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

11.00 v Trstu, Ul. della Valle: Libertas - Kontovel Electronic Shop; 17.00 v Trstu, Ul. della Valle: Santos - Bor Radenska

KADETI

11.00 v Nabrežini: Sokol - Ricreatori

DEČKI

8.30 v Trstu, Ul. Forlanini: Ricreatori - Kontovel Electronic Shop

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A LIGA

10.00 v Bocnu: nastopa tudi Kras Globtrade

ŽENSKA B LIGA

10.00 v Trstu: Grandi Motori - Dom

MOŠKA D-2 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras Globtrade - Dolavoro Tržič

ODBOJKA

UNDER 16 ŽENSKA

9.30 v Trstu, licej Petrarca: Montasio - Breg Agrar; 9.30 v Repnu: Sloga Koim-

pex - CUS Trst; 11.30 na Proseku: Kontovel Electronic Shop - Julia

obvestila

JK ČUPA

obvešča člane, da bo 15. redni občni zbor v petek, 16. t.m., ob 20. uri v 1. sklicanju in ob 20.30 v 2. sklicanju v sejni dvorani osnovne šole J. Jurčič v Devinu. Dnevni red: poročilo odbornikov, razrešnica odboru, volitve novega odbora. Vabljeni!

SK DEVIN

obvešča, da se nadaljuje tečaj telovadbe na osnovni šoli v Devinu vsak ponedeljek in petek, od 20. do 21. ure.

NA RADIU TRST A

se danes pričena nedeljsko športno popoldne, ki ga vodi prof. Ivan Peterlin. Oddaja se bo pričela ob 14.45, trajala pa bo vse do 19. ure.

TAJNIŠTVO ŠZ BOR

obvešča, da bo prva seja glavnega odbora v novem letu jutri, 12. t.m. ob 20.30 v društvenih prostorih. Zaželeno je prisotnost vseh odbornikov.

ŠPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da bo seja glavnega odbora v četrtek, 15. t.m. ob 20.30 v Ul. sv. Frančiška 20.

SPDT

obvešča, da se na Liceju Prešeren (Vrdeška ulica 13/2) nadaljuje predsmučarska in rekreacijska telovadba vsak petek ob 20.30. Telovadbo vodi Davor Zupančič.

SPDT

vabi na predavanje, ki bo v četrtek, 15. t.m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad.) ob 20.00 na temo »Arheološki sprehod po Krasu«. Ob barvnih diapozitivih bo predaval izvedenec Stanko Flego.

Preživite razburljiv popoldan na hipodromu Montebello

danes ob 14.30

IŠČEŠ STANOVANJE?

PRODAJAŠ STANOVANJE?

Pridi k **Ciessemme**. Ustregli ti bomo s pravi nasvetom in s pravo ponudbo!

Trg sv. Jakoba 3
Trst — Tel.: 773765

CremaCaffè

PRIMO ROVIS

NUDI PRAVIM LJUBITELJEM KAVE

1. bogato izbiro najboljših kave
2. kakovostno kavo po najugodnejši ceni
3. dnevno sveže praženo in surovo kavo

Pražena kava, ki jo hranite v zmrzovalniku ostane sveža kot na dan praženja

SKODELICA KAVE 500 LIR

Kavne mešanice CREMAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni šte. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 120 - din, naročnina za zasebne mesečno 2.000 - din, trimesečno 5.000 - din, letno 20.000 - din, upokojenci mesečno 1.500 - din, trimesečno 3.750 - din, letno 15.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000 - din, letno 30.000 - din, nedeljski letno 4.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad., telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 18%. Osmirnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juliske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

11. januarja 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Včeraj skoraj vso Evropo zajelo snežno neurje

Prvi zapleti v letalskem in cestnem prometu

RIM, BEOGRAD — Vreme nad Evropo se je v zadnjih urah kot pričakovano bistveno spremenilo. Zahodno in osrednje Sredozemlje, zahodna in Srednja Evropa ter večji del Balkanskega polotoka so pod vplivom ciklonske dejavnosti in atlantske frontalne motnje. Temperatura se je nekoliko zvišala, da v priobalnih krajih dežuje, povsod drugod pa sneži. Temperatura pa je bliskovito padla na Norveškem, kjer so zabeležili do -47 stopinj.

V severni Italiji in v Sloveniji so snežne padavine izrazitejšje od napovedanih. Da so včeraj zaprli vsa severnoitalijanska letališča. Snega pa je zapadlo več v Padski nižini in v predgorju kot pa v gorskih zimskošportnih centrih. Izrazitejšje so bile padavine v Liguriji in Toskani, kjer je prišlo do manjših zastojev tudi v cestnih povezavah. Snežilo je tudi v Piemontu, kar je meteorologe presenetilo, saj so bili prepričani, da bodo padavine nekako obšle to deželo.

Včeraj je snežilo domala po vsej Sloveniji. Nekoliko več na območju Postojne, Gorenjske in Ljubljane. Večjih zastojev v prometu ni bilo, povsod pa so pozivali na oprežno vožnjo. V prihodnjih urah pričakujejo namreč nekoliko izrazitejše padavine, ki bi lahko povzročile kak zaplet. Zimska oprema je bila obvezna na vsem območju Bosne in Hercegovine. Včeraj pa so v makedonski Bitoli namerili najnižjo temperaturo zadnjih treh let, in sicer kar -24 stopinj. Dorjansko jezero je zmrznilo, kar je prav tako redkost. O izrednih težavah poročajo tudi iz severne Grčije, kjer so zaradi snežnih zametov številne vasi odrezane od sveta.

Včeraj ob 7. uri zjutraj so v Evropi zabeležili naslednje temperature: Moskva -29, Oslo -26, Varšava -16, Sofija -15, Berlin -14, Bukarešta -13, Praga -10, Bruselj -8, Dunaj in Budimpešta -7, Pariz -2, London +1, Madrid +3, Rim 0 in Beograd +1 stopinja.

Po podatkih evropskih hidrometeoroloških služb se bo slabo vreme nadaljevalo tudi v

prihodnjih dneh, občasnim otoplitvam s padavinami bodo sledili novi prodori hladnega zraka. Trenutno se globok ciklon zahodno od Sardinje pogloblja in pomika proti jugovzhodu, da bodo ponovno padavine izrazitejše v južni Italiji, kjer so pristaniška poveljstva že sprožila alarm, saj pričakujemo izredno razburkano morje. Že v prihodnjih urah pa lahko pričakujemo ponoven padec temperature in burjo na severnem Jadranu. V pogojih ciklonske burje obstaja obnem nevarnost novih snežnih padavin. V ponedeljek se bo vreme bistveno izboljšalo, temperatura bo ponovno padla, pod večer pa lahko že pričakujemo od zahoda povečano oblačnost, burja bi se morala umiriti.

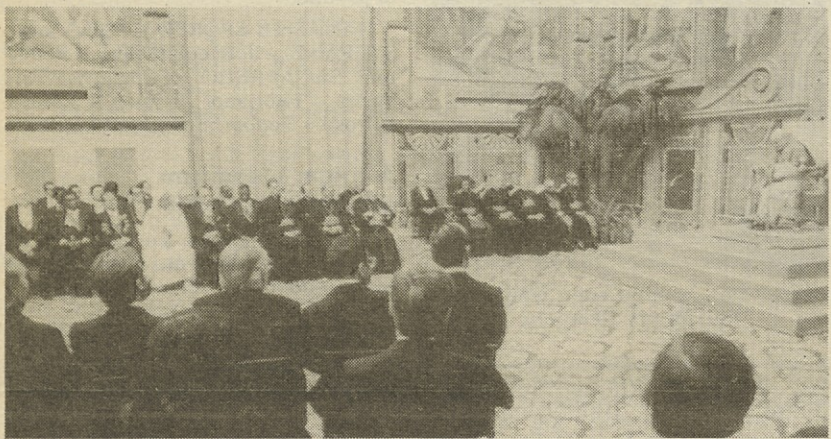
Po dolgem sušnem obdobju v severni Italiji in v Sloveniji bo razsušeno zemljo končno namočilo, a še vedno premalo, saj bodo padavine predvsem snežne, izrazitejših odjuga pa ne pričakujejo. Prav zato ne bodo ukiniteli preventivnih mer varčevanja z vodo, ki so jih sprejele razne severnoitalijanske občine.

Sneg je včeraj pobelil tudi Milan.

(Telefoto AP)

Diplomatski zbor pri papežu

Papež Janez Pavel II. je včeraj na tradicionalnem novoletnem srečanju spregovoril diplomatskemu zboru

(Telefoto AP)

Kako industrija pogojuje našo vsakdanjo prehrano

RIM — Približno 88 odstotkov prebivalcev Italije uživa (skoraj) vsak dan kruh, 44 odstotkov surovo zelenjavo, 33 odstotkov paštašuto in sir ter 31 odstotkov meso, toda samo 4 odstotki si privoščijo vsak dan jajce, 3 odstotki rižoto ali kuhan riž in le 2 odstotka ribe. Dietično neskladje prihaja do izraza iz proizvodnje o prehranbenih navadah Italijanov, ki ga je izvršila ustanova Doga in katerega izsledke je prikazal njen ravnatelj Salomon na zasедanju »Pravilna informacija o prehrani«.

Prof. Seppilli z univerze v Perugii je dejal, da industriji neposredno pogojujejo vsakdanji način prehrane s svojimi reklamami prek sredstev množičnega obveščanja. Predsednik Združenja

zdravniškega tiska Apollonio je dodal, da so interesi industrijcev zakoniti, da pa ne smejo biti v nasprotju z interesi potrošništva in tedaj se postavi vprašanje pravičnega tiskovnega in siceršnjega informiranja.

Ta problem je bil predmet okrogle mize z udeležbo specializiranih časnikarjev, ki so pojasnili, da lahko tisk pravilno obvešča le, če je gradivo, s katerim razpolaga, razumljivo. Premnogokrat se namreč dogaja, da sta tako novinar kot potrošnik nemočna pred »močjo sporočil živilske industrije«. Obžalovali so tudi pasivnost pristojnih javnih ustanov, ki niso npr. nikdar pojasnile ljudem, kako gre uživati sol ali sladkor.

V Glasgowu konec upora jetnikov

LONDON — Zaključil se je upor 11 jetnikov v Glasgowu. Včeraj dopoldne so izpustili še zadnjega od treh paznikov, ki so ga imeli za talca. Zaporniki so bili 110 ur na strehi jetnišnice in tako uprizorili najdaljši protest v škotskih zaporih. Preden so zapustili streho, so se postavili v vrsto, zapeli pesem We shall overcome (Zmagali bomo), pozdravili televizijske snemalce pri delu, potem pa se odpravili v spodnje nadstropje na pogovore z vladnimi pogajalci.

Zadnjo fazo pogajanj je vodil zaporniški kaplan. Zaporniki obtožujejo ječarje, da so pretepli nekega njihovega tovariša, in zahtevajo preiskavo.

Španija vrnila Picasssojeve slike

MADRID — Španski minister za kulturo je sklenil vrniti Franciji Picasssojeve slike, ki jih je njegova vdova Jacqueline začasno odstopila Španiji za razstavo z naslovom Picasso v Madridu. Razstavo si je doslej ogledalo 200.000 oseb, zaprli pa jo bodo jutri. Generalni direktor oddelka za umetnost Miguel Satrustegui je prejšnji dan pojasnil, da ni nobenega pravnega dokumenta, ki bi dovoljuje Španiji zadržati Picasssojeve dela, do 25. oktobra razstavljena v Museo Esapanol de arte contemporanea.

S tem se je sklenil spor, ki je grozil, da bo pred sodišče spravil Katherino Hutin, Jacquelinino hčer iz njenega prejšnjega zakona, in španskega ministra za kulturo, ki oba zatrjujeta, da sta dediča 61 slik iz zasebne zbirke Jacquelinijeve, ki je napravila samomor 15. oktobra lani.

Po španski tezi je pokojnica pred smrtjo večkrat pred pričami izjavila in to ponovila celo v pogovoru za Paris — Match, da želi slike pustiti madridskemu muzeju. Vendar je ženska umrla brez oporoke. Direktor Miguel Satrustegui pa nima trdnih pravnih dokazov, da bi zadržal dela.

Z njegovim zapuščanjem bojišča se ne strinjajo vsi. V Španiji je nastalo gibanje za vrnitev Picasssojevih slik Španiji. Njegov predstavnik, odvetnik Jose Mario Armeno, že vpleten v pravni postopek za vrnitev znanega Picasssovega dela Guernica in dober poznavalec pravnega položaja dedičev, je izjavil, da je ministrova odločitev preuranjena, ker naj bi bilo dovolj pravnih prijemov za zadržanje del.

Kasta proti kasti z noži

NEW DELHI — V neki vasi sredi indijske države Bihar je tolpa oboroženih mož pomorila z noži najmanj šest krajanov, dva pa ugrabila. Nanje so navajali, ko so žrtve delale na polju. Policija trdi, da je šlo za obračun med pripadniki različnih kast. Te branijo svoje privilegije z izključevanjem (tudi fizičnim) vseh, ki se ne ravna po njihovih pravilih.

Sramota za Fiumicino

RIM — Ministrstvo za zdravstvo je prepovedalo uvoz zmrznjenega mesa in rib preko letališča Fiumicino. Prepoved, ki bo pričela veljati 15. januarja, je ministrstvo sprejelo zato, ker so inšpektorji ugotovili, da letališke strukture, kakor tudi razkladanje in nakladanje blaga »ne jamčijo nujno potrebnega ohranjanja higiensko-zdravstvene kakovosti uvoženega blaga« in ker tovarna letala kljub preureditvi, izvršeni leta 1985, niso primerna za takšen promet.

Ministrstvo je kljub temu dalo začasno dovoljenje, da ne bi prekinili uvoza živali in mesa preko letališča Fiumicino, pomembne postavke v zunanji trgovini. Ministrstvo za zdravstvo je z zadovoljstvom sprejelo na znanje pripravljeno družbo Rimska letališča, da zgradi »veterinarski otok«, ki bo po zdravstveni plati zagotovil neoporečno ravnanje z uvoženim blagom.

Mednarodni filmski festival plove v razburkanih vodah Beneške lagune

Poročilo ravnatelja Rondija sprožilo val polemik

Festivalske strukture ne zadoščajo potrebam

BENETKE — Pravijo, da miši, ko mačke ni doma, rade plešejo. Nekaj podobnega se je pripetilo tudi v Benetkah, kjer je predsednik Mednarodnega filmskega festivala Gian Luigi Rondi izročil svoj referat o delovanju festivalske uprave v času, ko je predsednik beneškega Bienala arhitekt Paolo Portoghesi na študijskem potovanju v tujini.

Gian Luigi Rondi je torej podrezal v sršenje gnezdo, natanko v času, ko mu ni mogel predsednik (Bienale vključuje med svoje dejavnosti tudi filmski festival) materialno presteči operacije. Običajno so predsedniška poročila o delovanju filmskega festivala tajnost, ki ne bi smela, pa najsi

bo to sprejemljivo ali ne, prodreti v javnost. Vsebinska Rondijevega poročila pa se je v italijanskih filmskih krogih razvedela kar čez noč, kar je seveda razhudilo predsednika Portoghesija, še bolj pa generalnega tajnika Bienala Favera.

Če je veliko nezadovoljstva povzročila Rondijevega »ne-taktnost«, je največ protestov vzbudila vsebinska poročila, iz katerega izhaja, da je letošnji festival hudo ogrožen. Rondi, ki bi moral po vseh statutih beneškega Bienala še letos predati krmilo mednarodnega filmskega festivala v tuje, najbrž socialistične roke, je v svojem zapisu o delovanju festivalske uprave natrosil nič koliko kritik na račun obstoječih struktur. Skratka: Rondi meče blato na vse svoje dolgotrajne sodelavce in jih krivi neuspehov, ki so se v letih nakopičili na promenadi od hotela Excelsior do Filmske palače.

Rondijevi očitki so povsem utemeljeni, so pa izredno pomanjkljivi. Rondi je namreč očitno pozabil na svoj - velik - delež krivde, ki mu ga vodstvo beneškega Bienala zdaj servira kar na krožniku. Beneški filmski festival je namreč v zadnjih letih ubral dokaj zaskrbljujočo rakovo pot, in to ne, ker bi izgubil le na kvaliteti filmov, pač pa zaradi velikih vrzeli v strukturah, ki naj bi podpirale visokoleteče Rondijeve načrte.

Sicer pa, kako naj beneški Lido kljubuje Cannesu in njegovim strukturam? Kako, ko pa je bil Rondi vseskozi gluha na proteste filmskih delavcev (zaradi podpovprečne kvalitete projekcijskih naprav), filmskih ustvarjalcev (filme so predvajali tako slabo, da so bili tudi člani žirije v škripcih pri vrednotenju dela) in nenazadnje kritikov-mučenikov (večkrat je bila kritična ocena filma žal odvisna tudi od ur, ki jih je kritik prečepel v neprimernih kinodvoranah). Zato pa je Gian Luigi Rondi, na tem, da se dokončno otrese festivalskih zdrah, v svojem poročilu zapisal, da so se skandinavke filmske produkcije že odrekale, zaradi pomanjkljivih tehničnih struktur, festivalu, da je premalo dvoran, a vse preveč kritikov in festivalskih gostov. Res nelahka deščina. (e.f.)

V SZ objavili prispevek o Andreju Tarkovskem

MOSKVA — V Sovjetski zvezi je tednik Novoe Vremja, posvetil kar dve strani globoki analizi umetniškega ustvarjanja režiserja Andreja Tarkovskega, ki je svoja zadnja leta, pred prerano smrtjo, preživel v tujini.

V Sovjetski zvezi so sicer v minulem letu, po daljši dobi »kinematografskega molka«, ponovno predvajali njegova dela, o njegovih smrti v tujini in pokopu v Parizu pa niso podrobno pisali. Zato je še posebno zanimiva objava prvega obsežnejšega sovjetskega članka o Andreju Tarkovskem, ki je leta 1984 z ženo Lariso zapustil SZ. Pisec ostro kritizira »birokrate«, ki so iskali v režiserjevem delu »tisto, česar ni bilo« in mu načrtno metali »administrativna« polena pod noge. Prav zaradi hudih težav, ki jih je imel Andrej Tarkovski pri uresničevanju svojih umetniških načrtov, se je moral odreči Sovjetski zvezi in živeti v izgnanstvu.

LINEA

VABIMO VSE NAŠE PRIJATELJE NA

PROMOCIJSKO PRODAJO

V TOREK, 13. JANUARJA

POPUSTI od 20% do 80%

Pričakujemo vas!

LINEA — Ul. Carducci 4 — TRST